Any 56.—Núm. 18.654.—Preu: 15 cèntims

Divendres, 25 de maig de 1934

ABONAMENTS

	Un mes	Un any
Barcelona		
Catalunya i territoris de la República, trimestre	10'—	3'
América llatina i Portugal, trimestre...	12'—	5'
Països convenci postal, id.	15'—	7'
Altres països, id.	20'—	9'

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFES

LA PUBLICITAT

BARCELONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 589, 1.er — TELEFON 11430
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER DE BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19602

EL TEMPS Pressió al nivell de la mar: 764'7 milímetres. Temperatura actual: 22'9 graus. Humitat relativa: 62 per cent. Velocitat del vent: calma. Visibilitat horitzontal, en promedi: 300 metres. Estat del cel: 5/10 d'Acu. i Cicu. En les darreres 24 hores: Temperatura màxima: 27'0 graus. Temperatura mínima: 20'2 graus. Recorregut del vent: 195 quilòmetres. Precipitació: nulla. Insolació en el dia d'ahir: 13 hores 12 minuts.

La llei electoral catalana

La Lliga vol sortir del pas

Ningú, sinó els atacats d'amnèsia de conveniència, no haurà oblidat les campanyes sostingudes d'aquest lloc estant a favor de l'existència de diversos partits dintre el catalanisme. Dèiem, i repetim encara, que per ocupar totalment l'horitzó de la catalanitat calien tantes organitzacions polítiques com matisos diferencials es donessin en la realitat catalanista, considerablement ampliada d'uns quants anys ençà; reduir a dos partits tota la complexitat ideològica que s'agitava en l'àrea catalanista equivalia a decretar una guerra civil perpètua i a deixar inactives forces i iniciatives que mai no serien absorbides per una o altra de les dues organitzacions en pugna. I bé, ningú tampoc no haurà oblidat els atacs, els blasmes, les ironies que la nostra actitud catalanissima inspirava especialment als homes de la Lliga, als quals el nostre punt de vista exasperava. A Catalunya, deien amb aquell apiom que tan sovint els congria el ridicul, només poden haver-hi dos partits: nosaltres i uns altres; tothom que es voldrà posar entremig farà nosa, i com a pertorbador serà tractat amb la ferocitat que es mereix.

Avui Catalunya políticament es destria en dos camps: el de les dretes agiutinades per la Lliga i articulades amb els seus afins d'Espanya, i el de la coalició d'esquerres. Aquesta situació semblava que havia d'ésser celebrada per la Lliga, que l'havia cantada com la mateixa perfecció política, i, no obstant, no és així. La Lliga es plany i clama d'aquesta divisió simplíssima que tant l'havia afalagada, i que, en realitat, és obra seva i de ningú més. Pel 20 d'octubre dèiem que aquella desventurada habilitat de fer votar un adversari per frustrar el segon torn que la llei preveia, li sortiria a la cara i li portaria molts disgustos. No ens vam equivocar. Tot el que d'aleshores ençà s'ha esdevingut en la política interna de Catalunya ve de la situació insostenible que aquella habilitat creava a la Lliga. Si s'hagués sotmès a les possibilitats que la llei oferia no s'hauria vist en el cas d'haver-se de confessar derrotada al cap de tres mesos d'haver obtingut una victòria que era una ficció. A partir d'aquell moment, la seva obsessió ha estat justificar aquella manipulació reprovable, donant entenent que disposa d'unes masses que no té ni pot tenir. Aquella victòria pírrica, que no li ha servit de res a ningú, a Catalunya l'ha posada en un davallant que, rodolant rodolant, l'ha portada a la retirada absurda del Parlament per acabar estavellant-se amb la proposició anticatalanista sobre la qüestió d'incompetència referent a la llei de Conreus.

Aquesta situació se li feia talment crítica a Catalunya, que ja fa dies que malda per sortir-se'n de qualsevol manera. La conferència del senyor Cambó no tenia altre objecte, els aplaudiments al senyor Prieto el primer dia que contestava Calvo Sotelo, atacant la dictadura, portaven la mateixa intenció, la nota que ahir feia pública era un altre esforç per recobrar l'apiom i preparar-se la tornada al Parlament, encara que hi hagin d'entrar d'esquitllentes protegits pel projecte de llei electoral que aviat serà tema de deliberació al Parlament Català. La ponència encarregada del projecte ja ha enllestit la seva comesa; ha redactat un projecte de llei electoral inspirat en els principis del proporcionalisme pur. La Lliga, que està tan ben informada com nosaltres respecte d'aquesta qüestió, veu com se li destà una de les trinxeres de la qual hostilitzava l'autonomia regida per la coalició d'esquerres, i tem quedar més en fals del que està; per això no hi plany res per sortir del pou en què es va ficar en un moment de malhumor. ¿Amb què justificaria la seva absència del Parlament, en discutir-se una llei electoral proporcionalista? Mal que li pesi no podrà-se apuntar la realització d'aquesta iniciativa ¿quina raó plausible, o acceptable, allegaria per rebutjar-la o girar-s'hi d'esquena? La deserció del Parlament en discutir-se la llei de Conreus serà una taca que no la dissimularà amb res, com ma més no es treurà del damunt el gep de l'agressió a la competència del Parlament Català. Però si ara s'enfrossudia a boicotejar la llei proporcionalista, la cosa seria pitjor que taca d'oli, i ni pel cap ni pels peus no trobaria la manera de quadrar bé amb els catalanistes de bona fe que encara fermen en els seus cengles.

Tard o d'hora, per molt que li costi, haurà de reconèixer que Catalunya sense ella també sap governar-se; es convencerà que els errors es paguen i que el pitjor que podria cometre seria deixar passar l'avinentesa que se li presenta. Les inhibicions obstinades molt sovint porten a l'anul·lació definitiva. Cal convenir, però, que en aquests darrers anys la Lliga ha fet mèrits que li han posada a un través de dit d'arribar-hi. Seria injust negar que ha treballat fi per convertir-se una situació que no té res d'idíl·lica.

L'ordre públic a Barcelona

Poques vegades hi ha hagut a la Comissaria General d'Ordre Públic tan pocs detinguts com actualment. Per a donar una idea de la tranquil·litat que hi ha a Barcelona direm que a les dues de la tarda d'abans-d'ahir no hi havia ni un sol detingut als calabossos, la qual cosa feia molts anys que no succeïa.

Una conversa sobre nacionalisme

Aquest vespre, a la conversa dels joves, segona de la sèrie que se celebrarà al local del carrer de les Corts Catalanes, 589, principal, opinaran diversos elements de les noves promocions sobre el tema apassionant del Nacionalisme.

Serà molt curiós d'observar quin sentit nou adquireix aquest mot sota el qual s'amaguen o poden amagar-se diversos conceptes. Prenent com a unitat política superior i anterior la nació, hi ha mil maneres d'entendre com aquesta persona collectiva pot viure i créixer; quina moral nacional és la bona: la biològica o la idealista, etc. I, restringint-nos a la Nació Catalana, serà interessant d'observar quina situació li és donada dins l'oceà de la història i quina ruta assenyalada per a l'esdevenidor.

Naturalment que els opinants, vulguin no vulguin, han de reaccionar davant de tres extrems imposats per les condicions geogràfiques, econòmiques i històriques del país: la independència total; la intervenció dins una política peninsular, que fos una mena d'ampliació de la missió que durant la segona part de l'Edat Mitjana tingué dins la confederació Catalano-Aragonesa; i, darrerament — hipòtesi més remota —, una tornada a la concepció occitanista de federació amb els pobles del Migdia de França; és a dir, la represa de l'orientació de Catalunya, sobretot de la Barcelona comtal, dins la primera part de l'Edat Mitjana.

Encara, els partidaris d'una solució separatista com a única possible, han de fixar ben bé si es refereixen únicament a la Catalunya estricta o hi volen incloure les terres de València (de parla catalana i castellana), Mallorca i Rosselló i, àdhuc, algunes que, catalanes de parla, mai no ho han estat de dret, com certes contrades aragoneses.

Heus ací el problema delimitat d'una manera ben concreta, lluny de vaguetats i sentimentalismes. Potser per primera vegada serà possible que a casa nostra aquests temes, explotats per la demagogia sistemàticament, siguin guaitats de cara a cara. Però les nostres generacions joves que tenen la missió de revisar tots els valors per arribar a un nou i millor grau d'afinament del nostre sentit nacional, estan posseïdes per la pruïja d'extraure les qüestions de la tenebra i de la boira per dur-les a la llum i a la claredat.

Estem dins un moment de transició. Sense fe en les doctrines antigues i sense fermesa en unes convicccions noves, la nostra política es redueix a personalismes i a expedients per anar tirant segons cada cas. Això, que pot ésser una part de la política, la més baixa, no pot mai constituir tota la política d'un poble. Fins que no hi hagi un pensament ferm i meditat que pugui servir de base a una moral nacional, el català serà, políticament, un home que va a les palpentes ensopegant a cada pas i no sabent què es faci ni què es pensi. Cometrà les pitjors traïcions a la seva causa sense adonar-se'n o, pitjor, creient-se servir bé la pàtria comú.

Per això és tan important que les promocions joves tornin a puntualitzar les coses, i així acabin aquest període de trànsit, inevitable, certament, després dels darrers trasbalsos que marcaren l'enderrocament de la monarquia borbònica; però que, si no volem perdre més del que hi hem guanyat, és urgent de cloure enèrgicament i a corre-cuita.

Rossend LLATES

QUORUM I TOROS

Madrid, 24. — A primera hora de la tarda el Congrés va estar desanimat, potser perquè un gran nombre de diputats van acudir a la plaça de toros de Madrid, per presenciar la cursa de presentació de les "miss" del concurs de bellesa.

A darrera hora de la tarda han començat a la Cambra les votacions de tanteig per veure si hi havia possibilitat de quòrum. No n'hi havia, ni de molt. Una de les autoritats de la Cambra s'ha interessat de com anava la cursa a la plaça de toros, a l'objecte de calcular quant podrien gardar els diputats a acudir al Congrés per a complir amb llur deure.

El solemne acte d'ahir, a l'Audiència

Prengueren possessió dels càrrecs el President i magistrats del Tribunal de Cassació de Catalunya

La presidència del solemne acte. D'esquerra a dreta, el President del Tribunal de Cassació, el President del Parlament, el President de la Generalitat i el Conseller de Justícia i Dret. A primer terme, el magistrat senyor Pere Comes prestant promesa

Ahir, a les dotze del migdia, se celebrà a l'Audiència l'acte de la presa de possessió dels càrrecs de president i de magistrats del Tribunal de Cassació de Catalunya. El solemne acte tingué lloc a la Sala del Ple de l'Audiència, la qual estava adornada amb cortinatges vermells i amb tapissos. També estaven adornats el Saló de Passos Perduts i l'escala. A la Sala dels Passos Perduts s'havien col·locat cadires, destinades als invitats i a les senyores.

A la porta del Palau de Justícia, que era custodiada per dos macers de l'Audiència i quatre de la Generalitat, esperaven l'arribada de les autoritats catalanes tot el personal de l'Audiència, sense excepció.

Prop de la porta principal s'esperaven els secretaris de Sala. Al primer replà de l'escala d'honor se situaren els jutges de primera instància i d'instrucció. Als replans del saló dels Passos Perduts hi havia els advocats fiscals, i al saló del Ple, els magistrats i el president de Sala, el president i les altres autoritats judicials. Al general Batet, que també hi assistí, li fou atorgada la categoria de magistrat.

Poc abans de les dotze arribà a l'Audiència el president de la Generalitat, senyor Companys, al qual acompanyaven el president del Parlament, senyor Casanoves, i el conseller de Justícia, senyor Lluhí.

Amb les cerimònies protocolàries del cas fou saludat per totes les autoritats judicials. Immediatament després passà al saló del Ple, on fou saludat i complimentat pel president, la sala de Govern, els magistrats del Tribunal de Cassació, els magistrats de les Audiències Territorial i Provincial; els jutges, secretaris, relators; alts funcionaris del Palau de Justícia; Col·legis d'Advocats, de Notaris i de Procuradors; procuradors dels Jutjats municipals i altres moltes representacions. Hi havia també el comissari general d'Ordre Públic.

El president de la Generalitat, precedit dels macers, passà a ocupar la presidència. El senyor Rey Stole va donar lectura al decret relatiu a la presa de possessió del president i dels magistrats del dit Tribunal.

El president electe de l'Audiència, senyor Lluís Emperador, amb el president electe de la Sala Primera, senyor Lecea, passaren a una habitació immediata per recollir el senyor Gubern, el qual va prometre el càrrec. Va recollir la prometença el senyor Lluhí, atenent-se a la fórmula decretada.

(Continua a la pàgina 3, col. 1)

El Sr. Companys comenta la nota de la Lliga

El President de la Generalitat, referint-se a la nota publicada per Lliga Catalana, ha manifestat als periodistes el següent:

—Jo vaig respondre a un suggeriment fet per un prestigiós publicista i vaig recordar com les meves paraules sempre han estat encaminades a un noble i patriòtic anhel de convivència política. La Lliga, en canvi, ha respost amb les vaguetats que acostuma en aquest assumpte i amb algunes frases que he de rebutjar amb energia. La Lliga parla de la pugna existent entre una meitat de Catalunya i l'altra meitat, i de la situació gravíssima que travessem, volent així propagar una idea catastròfica de l'estat actual de l'ordre públic a Catalunya.

Es cert que en altres circumstàncies Catalunya havia viscut dies plens de dolor i de vergonya, però era quan governaven els monàrquics amb la complicitat rectora dels dirigents de la Lliga.

L'actitud de la Lliga és tan inconcebible, com els comentaris que hi fa. Les seves manifestacions amb relació amb l'estat de la vida ciutadana topen i es contradiuen amb el que tots els ciutadans aprecien. La Lliga no s'amaga de dir que vol donar la sensació d'anormalitat, i d'ací la seva retirada del Primer Parlament de la Catalunya Autònoma.

Els enemics de l'autonomia i els professionals de la pertorbació li ho poden agrair.

Després el senyor President digué que ell no havia donat cap referència de la visita d'algunes entitats econòmiques i que la publicada als diaris ha estat facilitada, en termes tendenciosos, pels mateixos senyors interessats.

El primer de juny es celebrarà la vista del recurs contra la llei de contractes de conreu

Madrid, 24. — Aquest matí, a dos quarts d'onze, s'ha reunit el ple del Tribunal de Garanties Constitucionals, presidit pel senyor Alvaro de Albornoz.

La reunió ha durat una hora i mitja, i a la sortida hem parlat breument amb el senyor Sbert, el qual ha dit que havien examinat, per sobre solament, l'escrit presentat pel senyor Hurtado, i que s'ha acordat celebrar el dia primer de juny la vista del recurs. A la dita sessió assistiran tots els advocats de toga i els que no en son, amb vestit negre.

La vista se celebrarà al saló de sessions del Consell d'Estat.

Després d'examinat, s'ha rebutjat el recurs presentat pel senyor Saguet a una llei, i finalment s'han donat per assabentats d'altres assumptes de menor importància.

S'ha examinat també el recurs del senyor Josep Bergé contra la Llei de 26 de juny de 1933, referent als conflictes del camp a Catalunya.

El ple ha acordat comunicar la presentació del recurs al senyor Pere Coromines, representant del Parlament Català, perquè trameti la contestació en el termini màxim de cinc dies.

També s'ha acordat posar a coneixement del Parlament Català els antecedents perquè designi representant seu en la defensa.

La vista de la causa contra el capità Rojas

Ha continuat la prova testifical seguida de diversos acaraments

Càdiz, 24. — Avui, tercer dia de la vista pels successos de Casas Viejas, l'expectació ha estat tan extraordinària com els dies anteriors. Les precaucions han estat les mateixes. Es fan tota mena de comentaris sobre el resultat de la vista que s'està celebrant, i cadascú opina segons la seva tendència política, puix que les declaracions dels testimonis han estat tan contradictòries que es presten a donar la raó a tots.

El capità Rojas

COMENÇA LA SESSIO

A tres quarts de deu del matí ha començat la sessió. Donada la veu d'audiència pública se cita el senyor Bernard Vicenç Oliveros, tinent d'infanteria, que prestava servei en les forces d'assalt quan ocorregueren els fets motiu del procés.

Comença manifestant que en gener pertanyia a la novena Companyia d'Assalt i marxà a Casas Viejas, on havia esclatat un moviment revolucionari. Les ordres les rebé el capità teleònicament del comandant. L'ordre era: "Ni presoners ni ferits". "El que sigui agafat amb armes o explosius ha d'ésser mort."

Manifesta que per una conversa sabé que es donaren idèntiques ordres a les altres companyies. Relata els elements de combat de què disposava la força, i diu que els guàrdies eren poc aptes, puix que a penes s'havien exercitat en el manegi del fusell. Es refereix després a l'acta subscrita pels cinc capitans d'Assalt, i diu que com a militar no podia opinar si estava bé o mal fet allò de Casas Viejas. Se l'arrestà vint-i-quatre hores, i en acabar la sanció fou donat de baixa del Cos d'Assalt.

L'acusador demana que sigui llegida l'acta dels cinc capitans.

(Segueix a la pàg. 5 col. 5)

L'organització de l'anarquisme a Catalunya i a Espanya (1)

ON APAREIX EL SENYOR LERROUX

per JOSEP MARIA PLANES

Quan en un dels articles anteriors apuntàvem que no calia impressionar-se massa davant l'engranatge de la màquina confederal que, almenys damunt el paper, presenta la C. N. T., pensàvem que dintre pocs dies podríem presentar alguns exemples del profund galimatias que presideix els destins de l'anarco-sindicalisme. En fer ara la història del moviment revolucionari del desembre del 1933, tenim el cas d'Andalusia, que és una demostració frapant del que portem dit.

La Regional de Andalucía, declarada al margen de la ley a causa del movimiento del 8 de enero, arrastrado a la clandestinidad, a una vida raquítica y, a causa de la persecución de que eran víctimas sus componentes, las escasas relaciones que mantenía con las demás organizaciones a ella adheridas. La represión gubernamental que arrampló con toda la documentación del C. R. era la causa originaria de que la Regional de A. y Extremadura no tuviese en la fecha del movimiento coordinado el control de toda su organización y undida en el caos de la inercia. *Privada de la asistencia de sus sindicatos por las causas expuestas, no os debéis de extrañar que ella se viese imposibilitada de actuar firmemente en el movimiento de diciembre.*

El dia 6 de desembre arriba a Sevilla un delegat del Comitè Nacional Revolucionari, i al matí del dia 7, en una reunió amb els dirigents andalusos, els donà l'ordre que aquell mateix dia o l'endemà, com a més tard, havien de secundar el moviment que esclataria a tot Espanya. L'organització de Sevilla s'hi oposà per les raons conegudes. Es queixaren, a més, de la manca de visió del C. N. R., el qual creien mediatitzat *por el bizantinismo de la prensa de izquierdas por sus campañas demagógicas.*

El delegat central insisteix en la necessitat de llançar-se al carrer, i aleshores el Secretari de la Regional andalusa presenta la dimissió.

Aceptada la dimisión del secretario se pasa a nombrar un sustituto que pueda dar cumplimiento a la misión que se le confía y de cuatro compañeros nombrados ninguno quiere aceptar la responsabilidad del momento que se vive. Al fin hay un compañero que acepta y una vez cumplido este requisito se pasa al nombramiento de un C. R. y nadie acepta.

En aquestes condicions, l'organització andalusa va al moviment. *Terminada la reunión, se reune la F. L. y el C. R. para estudiar la situación económica del segundo, puesto que no dispone de tesorería, no tiene ni un céntimo. La F. L. puede recabar de los sindicatos la cantidad de 170 pesetas.*

Com era de preveure, el moviment a Andalusia fou un fracàs. ¿Qui en tingué la culpa? El Comitè Regional respon: *el sino de las circunstancias imperantes.*

Ensenyances del moviment (2)

El Comitè Nacional Ferroviari, que només es compromet a prendre part en la revolució anarco-sindicalista quan aquesta vagi de debò, secundà, en part, el moviment del desembre. Després, feia constar, amb un cert desengany:

La Federación Ferroviaria está muy descontenta que se lance a un movimiento con tan pocas garantías de éxito, ya que se dió el caso de que en Andalucía sólo pararon los Ferroviarios y en Madrid cundió el desánimo al ver que circulaba todo el transporte, comercio y en general todo. Pide que para lo sucesivo se estudie y se prepare con más conocimiento y responsabilidad revolucionaria.

Enmig del confusionisme habitual amb què els dirigents de la C. N. T. comentaren els fets i les ensenyances que els oferien el moviment del desembre, destaca, per la seva intel·ligència i un innegable bon sentit, l'actitud del delegat de l'A. I. T. (la Internacional anarco-sindicalista). Deia aquest senyor que les revolucions del gener i del desembre de l'any 1933 van tenir els mateixos mètodes i tàctiques equivocats i que *han traido una situación catastrofal para la C. N. T.*

Les revolucions — diu — no les fan les petites minories; la victòria no és el resultat de l'heroisme dels grups de xoc, sinó fruit de l'intervenció de les grans masses. Les revolucions no es fan a força de comprar armes: cal conquistar la col·laboració de l'exèrcit.

(Cal advertir que els anarco-sindicalistes no han pas negligit la propaganda dintre l'exèrcit. Del juny del 1933 data el següent acord: *Los Sindicatos deben de facilitar a los Comités de Defensa una relación, lo más extensa posible de aquellos jóvenes que de su seno marchan al servicio con el fin de que se les pueda poner en relación directa con los elementos revolucionarios de la localidad donde vayan destinados.*)

El delegat de l'A. I. T. era partidari d'una entesa amb la U. G. T. Cal tenir en compte — deia — que en cas de revolució no s'ha de pensar en les teories, sinó en la realització pràctica del que és possible obtenir. Proposava, també, la creació d'una comissió d'estudis econòmics, que recollís tota la documentació possible sobre l'economia espanyola, i recomanava que formés part d'aquesta comissió el rus Schapiro, *un camarada conocedor de esos problemas y que tiene tras si la experiencia de la Revolución rusa.*

En resum, es pot afirmar que el moviment de desembre es va fer amb aquella alegre inconsciència que caracteritza tota l'actuació de la C. N. T. *Es preciso recordar*—diu el delegat de la Internacional—*que en el último Pleno la mayoría de las Regionales, Asturias, Galicia y otras habían advertido que no se encontraban en situación de secundar eficazmente el proyectado movimiento; la misma Cataluña habló en sentido parecido. No obstante, la resolución que decía que en caso de levantarse una Regional las demás le acompañarían automáticamente, forzó la intervención de todas el 8 de diciembre. Los informes que han dado el Centro, Galicia, Levante, Cataluña, etc., hablan elocuentemente de lo poco que se ha podido hacer y de la situación crítica en que ha quedado la organización. Es conveniente que no se tengan presente las lecciones de los últimos sucesos.*

Una entrevista amb Lerroux

Mentre es preparava el moviment de desembre el Comitè Nacional de la C. N. T. s'entrevistà amb el senyor Lerroux, que aleshores era cap del Govern. L'entrevista fou portada amb una gran reserva i la premsa no en tingué esment.

¿De què van tractar el President del Consell i els anarco-sindicalistes? No hem trobat manera de poder-ho aclarir. Preguntat el C. N. si havia contret algun compromis seriós amb el senyor Lerroux contestà que *no hay nada absolutamente de compromisos, y que en la discusión sostenida con el jefe del gobierno se le dijo que la Confederación era una fuerza revolucionaria capaz de resolver sus propios problemas desde la calle, para lo cual confiaba siempre en su misma fuerza, y que para ello no necesitaban más que una cosa, apertura de locales y levantamiento del estado de prevención.*

Realment, és una mica estrany que els líders de l'anarco-sindicalisme anessin a veure el cap del Govern per a demanar-li que els donés facilitats per a poder fer la revolució amb més comoditat. Potser serà més fàcil descobrir el sentit d'aquella entrevista misteriosa si recordem que poca dies abans de les eleccions generals de novembre el Govern, aleshores presidit per Martínez Barrio, obligà que fossin posades en llibertat moltes figures importants de l'anarco-sindicalisme que es trobaven a la presó. Al cap de poques hores que eren al carrer, molts d'aquests alliberats es posaren a treballar en l'organització del moviment de desembre. Això se sabia a la policia i a l'Audiència, però les ordres severíssimes del Fiscal de la República del govern radical evitaren tota mena de molèsties als actius revolucionaris.

¿Quina mena de pacte s'establí entre Lerroux i la C. N. T.?

Valdria la pena d'aclarir-ho.

El "front únic"

Quan, després de les eleccions, Largo Caballero inicià la seva campanya a favor d'un front únic obrer revolucionari, la Regional del Centre, extralimitant-se en la seva funció, envià a totes les Federacions regionals de la C. N. T. una circular en la qual es proposava "*Que el Pleno Nacional haga público, por medio de comunicación o de carta abierta, que este organismo está dispuesto a ir mancomunadamente a la Revolución Social siempre que la U. G. T. se disponga a enfrentarse en la vía pública, campos y fábricas con la reacción y el fascismo. Para realizar esta labor es condición imprescindible que la U. G. T. haga de una vez manifestación pública, clara y contundente de su posición ante la situación que crea al proletariado español la actual situación*".

Aquesta proposició produí un extraordinari rebombori dintre les organitzacions confederals. Aragó, Rioja i Navarra, Llevant, Nord i Andalusia es mostraren francament contràries a tota entesa amb els socialistes. Catalunya ni tan sols volgué discutir la qüestió, per judicar-la francament absurda. Només Galicia, Astúries i Balears recolzaven el punt de vista de la Regional del Centre. Aquests argumentaven que com que la C. N. T. no era una organització anarquista pura podia molt bé, sense trair els seus principis, provar d'establir una acció comuna amb la U. G. T.

Finalment s'arribà per unanimitat a la següent fórmula d'arranjament:

La Confederación Nacional del Trabajo emplaza a la U. G. T. a que manifieste clara y públicamente cuales son sus aspiraciones revolucionarias. Pero tómese en cuenta que al hablar de revolución no debe hacerse creyendo que se va a un simple cambio de poderes, como el 14 de abril, sino a la supresión total del capitalismo y del Estado.

Barcelona, 12 de febrero de 1934.

Si aquesta revolució hagués triomfat, la solució era aquesta: *que sea el pueblo en sus Asambleas el que fije el régimen que sea mejor para su emancipación.*

Es veu que aquest programa no va acabar d'agradar a la U. G. T.

Josep Maria PLANES

(Seguirà)

(1) Vegeu LA PUBLICITAT dels dies 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28 i 29 d'abril i 2, 4, 5, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 22 i 24 de maig.

(2) No fem esment de la participació de Catalunya en el moviment de desembre perquè ja està explicada en el nostre article apuntat a LA PUBLICITAT del 8 d'abril. Els que s'interessin per la matèria tractada en aquest reportatge faran bé de llegir el nostre article del 7 d'abril, en el qual s'especificava el rol dels Comités de Defensa, pedra angular de l'organització revolucionària de l'anarquisme.

La guillotina

Revista de Premsa

La desfeta de Calvo Sotelo

MIRADOR

Remarca que Calvo Sotelo era el papu de l'antirepública. Tenia fama d'eixerit i fins d'intelligent, i era l'esperança de les dretes. Ningú ja no es recordava d'aquella boixa de la pesseta que va fer trontollar el ministeri de Finances de la República:

"També semblava que ningú no volgués recordar-se que en la gestió del jove Calvo Sotelo hi havia una colla de fets delictius; per moit menys han estat condemnats simples ciutadans, i molt més hauria d'ésser-ho un ministre que ha abusat del càrrec, en un país amb una certa sensibilitat. Es clar que en un país aixi, ja hauria estat impossible, de bones a primeres, que un home com Calvo Sotelo pogués passejar-se tranquillament.

Era el símbol de tots els odis, i, com dèiem, el "papu" de l'antirepública. Quan els senyors Canons de tot Espanya exclamaven, posant els ulls en blanc: "Vaja, que no diguin! En temps de la Dictadura no passava tot això!", mentalment s'encomanaven a Calvo Sotelo.

I es dissolgueren les Constituents que li havien refusat el seient. L'home havia estat elegit vocal del Tribunal de Garanties Constitucionals. Llavors fou elegit diputat a Corts. Des de Gil Robles, passant pels carlins fins al vell Lerroux ("la Infanta Isabel de la República"), treballaren una amnistia per a fer-li possible el retorn. Gràcies a això les presons s'obriren i el partit del decrèpit "caudillo" radical es partí en dos bocins asimètrics, que donaren raó a la dita del mal profit dels diners de Judas.

Arribà el "papu" a Madrid. Parlà. Fracassà. En nom de les Constituents el desinflà Indalecio Prieto. En nom del govern, fins el ministre Marraco. Havia estat pedant i difús i per tot bagatge ideològic duia la mòmia d'un general. Despitat pel poc èxit, es deixà anar fins a dir que tant se li n'donava del passat. I fou liquidat com a "papu".

Calvo Sotelo o l'"etern jove... maurista"."

DIARI DE SABADELL

Diu que la desfeta de Calvo Sotelo ha produit a Catalunya una satisfacció unànime. Catalunya—diu—en conserva un record massa amarg del pas dels homes de la dictadura perquè no vegi amb la quietud la seva tornada:

"Les monjoies del camí seguit per la política financera de la Dictadura no desapareixeran fàcilment de la memòria dels ciutadans per la senzilla raó que no han desaparegut encara de la realitat de la vida econòmica del país els seus funestíssims efectes. ¿Qui no recorda les aventures financeres del monopoli dels petrolis, fet en condicions verament vergonyoses i funestes per als interessos del país; la creació del Banc de Crèdit Local basada en l'aportació forçosa dels municipis; el llançament dels 350 milions de pessetes or, realitzat amb el foll propòsit de mantenir la pesseta a un nivell més alt que el que en realitat li corresponia? Fóra ben llarga la llista de totes les gosadies i de tots els abusos que a l'ombra del dictador cometé el seu ministre de Finances amb greu perjudici de la riquesa i la prosperitat del país.

Aquest és l'home que amb tanta illusió esperaven els diputats monàrquics del Parlament. Deien que les seves grans qualitats parlamentàries li crearien tot seguit un prestigi indiscutible en el Parlament i que farien d'ell el diputat més temible de l'oposició. El desengany no s'ha fet esperar gaire. N'hi ha hagut prou amb una intervenció perquè la personalitat de Calvo Sotelo es desinflés ràpidament i restés convertida en ço que és realment: un dels espectres de la Dictadura."

HERALDO DE MADRID

Diu que alguns diputats volen treure una conseqüència tan inesperada com graciosa del discurs del senyor Calvo Sotelo. Basant-se en la seva afirmació que el passat no torna, aquests diputats volen veure una probable incorporació de l'orador a la comunitat republicana:

"Era lo único que nos faltaba. Con tanto ensanchamiento, lo que va a ocurrirle a la República es que va a reventar. Y lo tendría muy bien merecido. Es el destino ineluctable de los que quieren alimentarse con reventadores. Agrarios, cedistas, dictadores... Por lo visto, algunos han confundido la República con un colector de aguas residuales.

Los cedistas, por su parte, se desviven por hacernos patente su republicanismo. Y señalan orgullosos su actitud republicana de ayer. ¿Qué actitud? ¿Qué hicieron? Pero resulta que su manifestación republicana consistió, no en algo que hicieron, sino en algo que dejaron de hacer. Y lo que dejaron de hacer fué aplaudir a Calvo Sotelo. En primer lugar, el solo enunciado "dejar de hacer" ya lleva en sí mismo una cierta significación de obligación incumplida. No es lo mismo no hacer una cosa que dejar de hacerla. El "no hacer" significará en todo caso inactividad exclusivamente. El "dejar de hacer", inactividad con dejación del deber que sea. En este caso el deber era aplaudir al ex ministro de la dictadura.

No, no nos interesan como republicanos los que se acreditan de serlo a fuerza de obligaciones incumplidas. Peligrosísimo antecedente... A lo mejor el hábito ha decidido en ellos una segunda naturaleza, y su republicanismo puede encontrar la máxima justificación en la urgente tarea de dejar de hacer República.

Algún periódico apunta también a la posibilidad de que las actividades parlamentarias del Sr. Calvo Sotelo precipiten la incorporación a la República de los populistas agrarios. La deducción lógica es impagable. Gil Robles contaba antes con los aplausos de Renovación Española. Ahora Renovación Española tiene a quien aplaudir dentro de su misma casa. Gil Robles, mohino, toma la "correspondiente" represalia: "¿No me aplaudís ya? Pues bien. Me hago republicano"."

L'encegament de la Lliga

L'OPINIÓ

Referint-se a la nota que ha fet pública el Consell de Govern de la Lliga Catalana, diu que la Lliga no escarmenta:

"Va cometre l'error greu d'abandonar el seu lloc al Parlament de Catalunya, i en lloc d'adonar-se que li calia esmenar aquesta falta considerable — si voi que un altre dia, pocs o molts, els ciutadans li tornin a atorgar els seus sufragis, puix que ha desertat del lloc al qual va trametre uns quants diputats —, insisteix en l'error, i s'hi rabeja. Així aquesta nota que la Lliga donava ahir, redactada, sembla, per algú al qual manquin tota mena de llums d'intel·ligència.

La posició de la Lliga és exactament avui la posició de la F. A. I. Aquesta ignora l'autoritat. L'ha ignorada fins al dia que cinc delegats es presentaren a la Generalitat a demanar tracte de favor per a poder proclamar el "comunismo libertario". La tornen a ignorar d'ençà que sortiren de l'entrevista, i això lliga amb llur tàctica "revolucionària". La Lliga, exactament, fa d'anarco-conservadora d'ençà que va proclamar-se la República. Ha començat a patir manía persecutòria, i tot és dir que aquí només es governa per a un partit, que els ciutadans que no són d'esquerra són ignorats, que la republicanització del Sometent és per a perseguir els de la Lliga, que la Justícia es catalanitza per anar contra la Lliga, i aleshores la gran fórmula catalanista d'aquesta gent que té trenta anys, diu, i en realitat està en la més tendra infància, en el període de la rebequeria, és anar-se'n a Madrid a veure si ens pot fer anullar l'Estatut. A ells, que són confessionals, els serà fàcil de recordar aquella dita que fa: "—Déu, quan vol perdre un home, el cega". Que vegin quin paper estan fent, i si entre els socis de la Lliga n'hi ha algun amb prou serenitat per a fer comprendre als seus consocis que estan cegats absolutament, i que acabaran molt malament, que els ho digui, per veure si rectifiquen i s'estalvien de passar a la posteritat amb el deshonor amb què, si segueixen així, hi passaran.

I si no, si viuen tant com viurà la Llei de Contractes de Conreu — com deia Joan Lluhí —, ja tindran ocasió de veure-ho."

El front republicà

LUZ, reprenent una frase del discurs d'Azaña a Alacant, remarca que aquells enemics de la República que ahir es mostraven submissos i afalagadors, que parlaven amb cortesia i dolcesa, avui criden, amenacen i alcen el gall:

"Y es que después de tres años de República y después de tantos aspavientos como se han movido, ni mas ni menos que si sobre España se hubiera hundido la bóveda celeste, tenemos que llegar a la conclusión de que aquí no ha pasado casi nada de lo que debió pasar. Ha pasado, sencillamente, que vino la República, y esto es mucho. Pero, junto a este hecho, positivamente revolucionario, digase lo que se quiera, tenemos que las viejas oligarquías de todo género siguen ocupando las mismas posiciones que ocupaban en tiempos de la Monarquía y que los poderes decisivos bajo cuya presión sufría el pueblo español, aquellas oligarquías y aquellos poderes, contra cuya existencia se levantó el Comité revolucionario, continúan siendo dueños de los destinos españoles, sin que ni uno de los resortes últimos, de esos que pueden cambiar la faz nacional, obedezcan a voluntades distintas de las que imponían su capricho, su egoísmo y su inferioridad mental hace unos cuantos años. Esta es la verdad. La verdad más importante que en estos momentos podemos decir a los republicanos. España no se ha redimido de los pecados de sus clases directoras. Estamos donde estábamos. Da vergüenza y hasta un poco de ira confesarlo. Pero ésa es la realidad. Podemos encontrarnos, si las cosas no se remedian, peor que en tiempos de la Monarquía. Porque entonces, al menos, los republicanos podían aspirar a la lucha, y mal que bien, pugnaban por el triunfo de sus ideales. Hoy, en cambio, si el cerco que las viejas oligarquías monárquicas han puesto al régimen llegara a triunfar, el destino de todos los auténticos republicanos sería dramático. Hay la consigna de exterminarlos, sin respetar a uno solo, ni siquiera al más alto. Los sitiadores no ocultan sus propósitos.

Pues bien. Frente a eso no hay más salvación que la de constituir un frente republicano de tal rigidez y de una tan firme implacabilidad — dejando a salvo las discrepancias de los partidos —, que contra él vaya inevitablemente a estrellarse la maniobra de asalto y de sorpresa con que aspira a triunfar el enemigo. Mucho camino se ha andado ya en la reacción republicana; mucho se ha tonificado la masa española en torno a los ideales de la República; pero quedan jornadas que recorrer y batallas muy duras que librar. El problema está en que sepamos si, al fin, los republicanos han de quedar debajo o encima de las baldosas. Los términos de la opción son tan escuetos como todo eso. Para quedar encima no hace falta más que una decisión equivalente a la que movió las luchas y combates de 1930 y de 1931."

PUBLICACIONS REBUDES

"Crònica Molfort's", any V, número 53, Mataró, maig de 1934. — "Kataluna Esperantisto", núms. 200-201, Barcelona, gener-febrer de 1934. "Natació", portantveu del C. N. Barcelona, any XIII, núm. 5, Barcelona, maig de 1934. — "Organització", any X, núm. 102, Barcelona, març de 1934. — "Barcelona Deportiva", any I, núm. 9, Barcelona, 11 maig de 1934. — "Información Hispano-Argentina", núm. 224, Buenos Aires, febrer de 1934. — "Teatre", núm. 6, Barcelona, maig de 1934. — "Flama", any IV, núms. 120-21-22, Barcelona, 11 maig de 1934. — "La Vid Catalana", any XXVI, núm. 300, Barcelona, abril de 1934. — "El Viajero", any XXXIII, núm. 341, Barcelona, abril de 1934. — "Instituto General de Información", any III, núm. 103, Barcelona, 18 maig de 1934. — "La Correspondencia Internacional", any VI, núm. 29, Barcelona, 18 maig de 1934. — "Radio Barcelona", any XII, núm. 509, Barcelona, 19 maig de 1934. — "Asociación General de Transportes por Vía Férrea", núm. 21, Madrid, març de 1934. — "Ibérica", any XXI, número 1.025, Barcelona, 19 maig de 1934. — "Portantveu del Club Femení i d'Esports", any V, Barcelona maig de 1934. — "L'Eixerit", any III, núm. 84, Barcelona, 13 maig de 1934.

Totes les notes pregades han d'ésser trameses en català i abans de les nou del vespre, a la Redacció: Corts Catalanes, 589, 1.er Les d'esports, a Barbarà, 11

LAXEN BUSTO LAXANT PRODIGIÓS

Les Lletres i les Arts

Fotogènia

Plàstica de la imatge

Fotogènia, selecció plàstica de la imatge. Concepte modern en la visió dels cossos que ens rodegen. La fotografia i el cinema són els elements que han fet possible, millor dit, han concretat aquesta nova modalitat plàstica. Ella destaca els elements de la realitat externa més pura i simple.

La fotogènia es basa en la precisió de la realitat, així fotogènia i precisió són sinònims. En efecte, no tots els elements de la realitat són fotogènics, una multitud no responen a aquesta precisió que constitueix allò que vulgarment s'ha dit plàstica de les imatges. L'ull del fotògraf o del cineasta és el seleccionador d'aquesta precisió. No obstant, aquesta és susceptible d'ésser creada. Es quan veiem certes fotografies o films, la realitat dels quals no ha existit mes que en la ment del productor. Per exemple, alguns films que ambienten l'època d'avantguerra, han donat lloc a la creació d'objectes fotogènics que, fortament precisats per l'autor, superen la realitat anecdòtica que representen. Així, no és el mateix des del punt de vista fotogènic, que equival a dir plàstic, un film de la Bertini que Lady Lou o la Dame de Chez Maxim's. En el primer, se'ns dóna una realitat incontrolada, i per això, al costat de moments sublims, se'n troben d'altres plàsticament nuls. En canvi, en els dos segons, la precisió plàstica assoleix resultats sorprenents. El creador ha seleccionat els personatges fins en llurs moviments més infims, els pentinats, els vestits, l'exageració del mobiliari, etc. Això, referint-se tan sols a l'expressió fotogènica d'un ambient, vist des d'un sol punt de vista, perquè un film de la Bertini és ric de precisions plàstiques des de diversos punts de vista. L'èmfasi teatral d'un film rodat als començos del cinema i la imperfecció de les càmbres contribueixen a l'originalitat d'aquests films.

La fotografia, plasmació estàtica, ha influit enormement l'esperit contemporani. A més de regirar el concepte [illegible] de la realitat pictòrica, ha encaminat la visió del gros públic, per quant es mostra profusament en revistes i anuncis. Les publicacions fotogràfiques franceses (Anexe d'Arts et Métiers Graphiques), les alemanyes (Das Deutsche Lichtbild) i la profusió de "magazines" illustrats han concretat l'expressió fotogènica.

Som a l'edat dels pintors de retrats. Per contra, és cotitzat l'alt valor d'un retrat fotogràfic de Man Ray. En altre temps la pintura se cenyia a la reproducció d'imatges externes, deixant un marge a l'expressió lírica de l'artista. La realitat fotogràfica ha soscavat aquests principis, i ha fet que molts pintors, en benefici de l'expressió lírica, es lliuressin enteramen a la realitat subjectiva, desinteressant-se d'una cosa que era obtinguda per mitjans mecànics, d'una manera precisa i contundent.

L'expressió fotogràfica, avui, es troba de ple en el camp de la lírica. Ja no és solament la selecció d'angles fotogènics, ni la creació de composicions plàstiques i lumíniques, més o menys cerebrals, sinó la recerca d'objectes que per llur significació o contrast ens reporten emocions del subconscient. En aquest cas, la fotogènia tindrà el seu origen en l'automatisme psíquic del fotògraf; aquest, instintivament, enfocarà la càmbra sobre objectes, la combinació dels quals equivaldrà a un requeriment. En aquest pla, podem veure fotografies directes de Man Ray i "colages" de Max Eruts i del caricaturista Grosz.

La fotogènia del "colage" té el seu origen en la selecció de les imatges post-fotografiades. A part els "colages" de propaganda en cartells i els que cerquen combinacions plàsticistes amb finalitat estètica, el "colage" no obté tot el seu valor fins que el seu resultat és producte de l'emoció poètica més puixant. Els cartells executats per aquest procediment que han produït un efecte més frapant s'han distingit per llur simplicitat i especialment pel contrast de les imatges que plasmaven i llur precisió obsessionant.

La propaganda, en el seu gran ús de la fotografia, mostra exemplars emocionants. L'angle fotogènic dels objectes hi és copsat estrictament. Res de superfiu. El iragment precís, sol, net i detallat. Fullejant revistes estrangeres es podrà veure, de quan en quan, algun d'aquests anuncis que us sobten per la mínima expressió i claredat amb què es manifesten. Tenen el valor d'un acudit. L'objectiu, enfocant un fragment de sabata o d'ampolla, etc., sense cap preocupació de composició. L'interès d'altres està en la múltiple repetició d'una unitat idèntica: l'anunci d'una casa d'automòbils, reproduïa llargues séries de cotxes, atapeits un al costat de l'altre, sense deixar el més petit espai entre ells.

En totes aquestes manifestacions de la fotogènia en general ha de tenir-se present la qualitat fotogràfica com a valor eminent. El retoc i el "flou", tan estimats pels fotògrafs "artístics", així com els procediments pigmentaris, carbons i tintes grasses, etc., que tant abunden en algunes exposicions de fotografia, són elements antifotogènics per excel·lència. La qualitat i la puresa fotogràfiques radiquen en la claredat i penetració de la imatge enfocada. No s'ha de témer el màxim detall, sigui el que sigui, d'una superfície seleccionada tenint en compte l'angle fotogènic.

Procediment mecànic que elaborarà fins a la fi, sense la intervenció de les mans de l'home, les plasmacions més eloquents i profundes del món dels objectes.

Martí FONT

EL CORREU D'AVUI

★ *Revista Jurídica de Catalunya.* — S'està repartint als subscriptors el número de la "Revista Jurídica de Catalunya" corresponent al primer trimestre del 1934, el qual porta el sumari següent: Ressenya llegida en la Junta general ordinària del 30 de gener del 1934, pel Degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona, Ramon d'Abadal i Calderó; El concepte del Contenciós-Administratiu en l'Estatut de Catalunya, per Josep Maria Xic i Pi; El Consulado de Mar en Tortosa y en Tarragona, per Robert S. Smith; Llei Municipal de Catalunya del 5 de gener del 1934; Jurisprudència de l'Audiència Catalana; Notes bibliogràfiques: Index legislatiu. Amb aquest número comença el volum corresponent a l'any 40 d'aquesta revista, òrgan del Col·legi d'Advocats de Barcelona i de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya.

★ *L'Estel Lluminós.* — B. Gispert i Sandoval, autor del llibre "De les valls als cims", ens acaba de lliurar "L'estel lluminós", el seu darrer recull de versos.

★ *"Revolució Catalanista".* — Com que són moltes les demandes d'aquest llibre de J. V. Foix i Josep Carbonell — a punt d'exhaurir-se — els editors preguen als llibrers d'adreçar-se a l'Administració "Llibreria Verdaguer", Rambla del Mig.

★ *Màrius Vilatobà* inaugura l'exposició de les seves pintures als Amics de les Arts, de Terrassa, el 27 d'aquest mes. Per a presentar-lo, Armand Obiols ha escrit: "Si de certs pintors es pot dir que llur obra és una batalla reeixida per a conquistar els objectes, no hi ha dubte que Màrius Vilatobà és un d'aquests pintors. Alguns, per tal de dominar la realitat exterior i fer-la, un cop dominada, expressiva, l'han de sotmetre a la tortura de l'esquema i de l'escorç; altres, després del combat amb les coses, es troben, només, a la mà el polsim iridescent de les seves ales fugitives. Màrius Vilatobà, en canvi, triomfa dels objectes de la seva pintura i amb prou feines si recorrent la seva obra poden trobar-hi senyals de l'esforç o de la fatiga del combat. Els seus paisatges són transposicions de la realitat a una atmosfera emocional que banya les coses sense deformar-les i que les fa més límpides i més brillants. Aquesta tendència gairebé imperceptible envers el decorativisme — tendència que es troba a l'entranya mateixa de tota una tradició de gran pintura —, i la possessió segura i infal·lible de tots els seus mitjans, dóna unitat a les aventures de la jovenesa de Màrius Vilatobà, jovenesa que ja porta ben patents tots els signes del mestratge."

★ *A can Gaspar.* — És molt remarcable l'exposició de R. Ribes, el qual es mostra com un dels valors joves més interessants del moment actual de la nostra pintura. Tant en els bodegons i figures a l'oli com en les guaixes s'hi veu una preocupació constant de fidelitat a la natura, acompanyada d'un colorisme fresc.

★ *Créixems.* — A la Fundació Barnas, de Chicago hi ha catalogades obres de Pere Créixems. Al teatre d'Avantguarda, de Berlin, hi ha sales decorades per aquest mateix pintor. I el seu nom està també entre els grans mestres que constitueixen el catàleg del Museu de Filadèlfia. Gran nombre de col·leccions de França, Alemanya, Bèlgica i Nord-Amèrica reuneixen obres d'aquest gran pintor català que el vinent dissabte inaugura la seva exposició a can Parés. Una de les novetats que presentarà la vinent exposició de Manolo és que ultra exposar-se divuit escultures seran presentades una dotzena de pintures a l'oli. Es la primera vegada que Manolo exposa un conjunt important de pintures, ja que fins a la data les seves exposicions d'escultures havien estat completades amb dibuixos i guaixos. L'única pintura a l'oli que s'ha exposat de Manolo fou un bodegó que va formar part de la col·lectiva anual de can Parés, i que fou adquirida immediatament per un dels primers col·leccionistes de la nostra ciutat.

★ *Güell i Puiol.* — Aquests dos pintors que ocupen les sales d'aquesta galeria han obtingut un gran èxit en les seves exposicions, que es clausuraran aquest vespre.

★ *L'exposició Josep Llimona*, a can Parés, serà constituïda per la selecció de les obres produïdes pel gran escultor durant tota la seva vida artística. Entre aquestes obres n'hi ha d'absolutament inèdites. Les escultures són realitzades en marbre, bronze, talles, i d'alguns models és presentat l'original en guix.

★ *Ruyra.* — "Recull", de Blanes, ha dedicat un número d'homenatge al mestre Joaquim Ruyra. Conté articles de V. Coma i Solei, Pompeu Fabra, Agustí Andreu, J. G. Junceda, J. Roig i Rabentós, Narcís Bibiloni, P. Boada, P. Vila i Tibau, etc. - L'illustren un autògraf del mestre i diversos fotogravats.

NAFTALINA contra les arnes

BORSA DE BARCELONA AL COMPTAT I A TERME — Dia 24 de maig de 1934

VALORS	Darrer	Precedent
DIVISES ESTRANGERES		
Francs francesos	38'40	38'40
» belgues	238'75	238'75
» belgues	171'50	171'50
Marcs alemanys	37'30	37'30
Dòlars	7'33	7'33
Lires	69'40	69'40
Marcs	9'85	9'89
MERCAT LLIURE DE VALORS FI DE MES		
DEUTS ESTAT		
Interior	91'75	92'05
Amortitzable	90'55	90'90
Banc de Crèdit Local	216'50	216'50
Nord	51'00	51'10
Alacant	45'20	44'30
Andalusa	13'65	14'10
Transversal	26'25	27'35
Manresana	65'00	65'00
Colonial	58'75	57'65
Àlgies de Barcelona	173'25	172'75
Explosius	131'25	130'00
Riu	59'65	58'65
Petrolis	7'00	6'50
Ford	147'00	146'00
Duri Felguera	40'50	40'50
Secans Òdiu	62'00	62'00
BOLSA		
Sessió Oficial celebrada de 13 a 16, entre socis del Mercat Lliure de Valors, sota el control de l'Interventor de l'Estat		
Interior	67'35	67'35
Amortitzable	90'97	90'97
Banc de Crèdit Local	234'00	229'50
Nord	51'00	51'15
Alacant	45'50	44'50
Andalusa	13'75	13'00
Transversal	26'25	25'75
Tranvies Òdiu	35'00	34'25
» » preferent	57'25	57'25
Manresana	63'85	63'00
Colonial	59'00	58'05
Pirelli	15'25	15'00
Bonds	16'15	16'15
Gas E.	115'00	116'75
Àlgies de Barcelona	171'00	172'50
Hidrica	55'50	55'50
Explosius	131'65	130'50
Riu	59'65	58'75
Duri Felguera	40'25	40'25
Secans Òdiu	63'10	63'10
Petrolis	7'25	6'80
Fabila	147'00	146'00
Adanel	64'00	64'00

VALORS	Darrer	Precedent
Unió A. B. C.	338'00	335'00
Telèfons Filipines 2.a sèrie	306'00	306'00
BORSA OFICIAL — COMPTAT — DEUTS ESTAT		
Interior 4 % A.	70'85	70'65
» » B.	70'75	70'65
» » C.	70'70	70'55
» » D.	71'00	71'00
» » E.	70'75	70'40
» » F.	70'65	70'50
» » G. E.	68'00	69'00
Interior » 5 % A.	87'75	87'50
» » B.	87'65	87'25
» » C.	87'25	87'50
» » D.	87'25	87'50
» » E.	87'35	84'65
» » F.	84'55	84'50
» » G. E.	85'00	85'00
Amortitzable 5 % 1926 B.	95'00	95'00
» » » C.	95'25	95'00
» » » D.	95'00	95'00
» » » E.	94'75	94'25
» » » 1927 A.	92'00	91'75
» » » B.	92'00	91'75
» » » C.	92'15	92'00
» » » D.	91'50	91'50
» » » 1928 A.	101'00	101'00
» » » B.	100'50	100'50
» » » C.	100'65	100'65
Amortitz. 5 % 1929 1er A.	101'10	101'10
» » » B.	101'10	100'90
» » » C.	101'10	100'90
» » » D.	100'90	100'85
» » » 1er A	90'85	90'65
» » » B.	90'85	90'60
» » » C.	90'85	90'65
» » » D.	90'75	90'65
Amortitzable 4 % 1928 A.	90'25	90'00
» » » B.	90'25	90'00
» » » 1929 A.	74'85	74'60
» » » B.	74'15	73'85
» 5 % 1929 A.	101'25	100'75
» » » B.	100'75	100'75
» » » C.	100'75	100'75
Bons Or Tresoreria A	233'50	233'50
Bonds Ferroviari 5 % A.	99'50	99'15
» » 4 % A.	90'25	90'25
DIVERSOS		
Port de Barcelona 1926	97'00	97'00
» » Mallfa	109'50	109'50
» Riu Sevilla	90'00	90'00
Bons Hipotecari 4 %	95'35	95'50
» » 4 %	100'00	100'00
» » 4 %	105'15	105'15
Cèdules d'Emisions	85'00	85'25
Crèdit Local 5 %	80'50	80'00
» » 6 %	88'25	88'00
» » total 5 %	85'30	85'50
» » » 6 %	96'75	96'30
» » » 6 % 1st	93'75	93'50

VALORS	Darrer	Precedent
Banc 5 %	84'00	84'00
Cèdules Argentines	1'59	1'59
AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS		
Barcelona 1905 sèr.	60'50	61'50
» » 1907 B.	63'00	63'50
» » 1909 B.	61'50	60'50
» » 1910 B.	59'00	59'00
» » 1912 B.	61'00	61'00
» » 1917 E.	57'00	57'00
» » 1921 F.	57'00	57'00
» » 1923 H.	66'75	66'75
» » Empréstec	61'00	61'00
» » Bons Interior	64'75	64'75
» 3 % 1908	66'25	66'25
» 4 % 1911	81'25	81'25
» 4 % Interior 1908	79'75	79'75
» 4 % P. Forasa 1908	79'50	79'25
» 4 % Emprést. 1910	83'50	83'50
Tarragona 4 % 1907	65'50	65'50
» 4 % 1913	62'00	62'00
» 4 % 1917	81'25	81'50
Vilanova Geltrú 5 %	41'00	41'00
Ajuntament Badalona	87'00	87'00
» Màlaga 6 %	70'00	70'00
» Sevilla 1909	82'50	82'50
» València 5 %	66'15	66'25
Diputació Barcel. 4 %	78'00	78'00
» » 4 %	90'00	90'00
» » Interior 6 %	89'75	90'00
Manresa empréstit 1906	64'00	64'00
C. Crèdit Comercial	71'00	71'00
FERROCARRILS		
Nord 1.a sèrie 3 %	51'15	54'75
» » 3 %	52'00	51'15
» » 3 %	55'00	55'00
» » 3 %	53'00	52'00
» » 3 %	55'35	55'25
Tarragona 3 %	49'50	49'00
Andalusa 5 %	50'00	50'00
Utrera 5 %	55'75	55'75
Ulldecona 5 %	55'75	55'75
Alacant 5 %	51'00	51'00
Sant Joan 5 %	52'00	52'00
Madrid 4 %	64'00	64'00
Oeste 4 %	58'75	58'00
Alquerias 4 %	58'00	58'00
Valencianes 4 %	79'75	79'50
Nord 6 %	82'50	82'00
Alar 5 %	71'00	71'00
Alacant a Mur. 5 %	50'25	50'00
» » »	74'00	74'00
» » »	73'00	73'00
Alacant 5 %	70'00	70'00
» 5 %	59'50	59'50
» 6 %	58'00	57'65
» 6 %	58'50	58'50
» 6 %	66'25	67'00
» 6 %	72'50	72'00
» 6 %	80'50	80'50
» 6 %	74'00	74'00
» 6 %	80'50	80'25
» 5 %	79'50	79'50

VALORS	Darrer	Precedent
Francs 30 %	52'00	54'00
» 20 %	43'50	43'50
» 5 %	45'00	45'00
Canfranc 5 %	47'00	47'00
Andalusa 5 %	75'50	75'50
» 5 % Ext.	16'00	15'00
» 2.a variable	9'25	9'25
» Bobadilla 4 %	37'00	37'00
» 4 %	23'50	23'50
F. C. Canfranc 5 %	60'00	60'00
» » 5 %	71'75	71'75
Logrosan 6 %	11'00	12'00
Gran Nortes. 1909 6 %	76'00	76'00
Transversal 5 %	26'50	26'50
Bons variable	34'00	34'00
» preferent 5 %	50'00	50'00
Secundaria 4 %	31'00	31'00
Sorió a Barcelona 6 %	84'00	88'00
Tànger a Fez 4 % 6 %	98'50	98'50
TRAMVIES		
General Tramvies 5 %	65'00	65'00
» » 5 %	63'50	63'50
Tramvies B. E. G. 6 %	56'00	56'00
» » 5 %	99'00	99'00
» Sant Andreu 4 %	65'00	65'00
» Barcelona 5 %	79'25	79'00
» Granada 6 %	78'50	79'50
» Sevilla 6 %	94'95	94'95
AIGÜES, GAS I ELECTRICITAT		
Àlgies Barcelona 5 %	65'25	65'25
» » 4 %	78'00	78'00
» » 3 %	96'00	96'00
» » sèrie B 6 %	101'50	101'50
» Vallcarca 6 %	95'75	95'75
Barcelona E. 1907 4 %	96'00	96'00
» » 1911 5 %	95'75	95'75
» » 1911 6 %	99'65	99'65
Gas Ext. E. 4 %	98'00	98'00
» » 6 %	102'00	101'75
Chade 6 %	93'00	93'00
* Barcelona Tractions 6 %	93'00	93'00
Exp. Elect. Cat. 5 %	93'00	93'00
» » 6 %	94'50	95'00
» » Or 5 %	94'60	94'50
» » Bons 6 %	101'25	101'25
C. Fluid Electric 6 %	56'50	53'50
Consol. Asc. Ebro 5 %	81'00	81'00
Force Motriu 1920 6 %	72'50	72'50
» » 1929 6 %	83'50	83'00
» » Bons 5 %	71'00	71'00
Electr. Gironina 6 %	95'50	95'50
Gral. Ebro 4 %	77'00	77'00
Ros Lobato	96'75	96'75
Sevillana Elect.	92'00	92'00
Riegs de Llevant	101'00	101'00
Unió Eléctrica	95'50	95'75
NAVALS		
B. Cons. Nord. 1920 6 %	84'00	84'00
Transat. 1920 6 %	15'00	15'00

VALORS	Darrer	Precedent
Transat. cons. 1925 5 %	86'00	86'50
» » » 6 %	86'00	86'00
» » »	90'50	90'50
Bons Transat. »	96'00	96'00
H. N. de Llevant »	81'00	81'00
INDUSTRIES DIVERSES		
Adanel 5 %	91'00	91'00
» 6 %	89'00	89'00
» 7 %	99'50	99'50
» hipot. 6 %	90'50	90'50
Carbons Berga 4 %	57'00	57'00
Colonia Güell »	96'50	96'50
Const. Barcin 6 %	51'00	51'00
» » Bons 6 %	52'00	52'00
Const. Ferroviàries 5 %	74'00	74'00
Cros 6 %	101'50	102'50
E. Ind. Aragó »	81'00	81'00
Carburs Nat. »	97'25	97'25
Financiera A. Gari 5 %	88'00	88'00
Fomento Obras 6 %	95'00	95'00
» » 5 %	80'00	80'00
» » 6 %	89'00	87'00
Hulleres 1924 »	85'00	84'50
Maquinista T. M. »	91'25	91'00
Petrens Sèrie »	102'50	102'75
Nacional Pirelli »	89'00	89'00
Telefònica 5 %	91'75	91'75
T. Moderna 7 %	83'25	83'25
Unió Catalana 6 %	65'00	65'00
» Sèrie B 6 %	100'00	100'00
» Vidriera 5 %	79'00	[illegible]
ACCIONS		
Banc d'Espanya	556'00	556'00
Fosfat Manresa	17'00	17'00
Tramvies Barcelona or	81'50	81'50
» » 6 %	52'00	52'00
» » 7 %	54'00	56'75
Catalana G. E. D	103'00	103'00
» » E	117'00	117'00
» » F	96'25	95'00
Àlgies Hispan. A	76'00	76'00
Asland pref. »	89'00	89'00
Consol Ebro »	33'00	33'00
Carburs Metàlics »	165'00	165'00
Cros »	128'00	128'00
Espanya Industrial »	124'00	124'00
Fabra i Coats »	96'00	96'00
F. S. Construcciones »	143'00	143'00
Hispano Suiza »	105'00	105'00

A l'Audiència

Ahir prengueren possessió del càrrec els magistrats del Tribunal de Cassació

Discursos dels senyors Lluhí i Gubern

(Vegi de la primera pàgina)

"¿Prometeu—li va dir—pel vostre honor respectar i fer respectar la Constitució de la República i l'Estatut de Catalunya; administrar justícia recta i imparcial i complir totes les lleis que es refereixen a l'exercici del vostre càrrec? Si ho feu així, que Catalunya us ho premii, i si no, que us ho reclami."

Atenent-se al mateix protocol, entraren al saló els altres magistrats, la prometença dels quals rebé el senyor Gubern. Els magistrats que prometeren foren els senyors següents: Víctor Gonzàlez Echavarri, Pere Comes, Joan Martí Miralles, Francesc Pujol i Germà, Eduard Micó i Busquets i Ricard Rabassa i Prat.

EL DISCURS DEL SR. LLUHÍ

Honorable president, magistrats, companys de toga i invitats—digué—. Agraeixo la vostra presència, ja que gràcies a això doneu una major solemnitat a l'acte.

Degut al càrrec, immerescut, que exerceixo, tinc l'honor, en aquest dia de glòria per a la història de Catalunya, d'aplicar un dels preceptes constitucionals que permetran al nostre poble que pugui legislar atenent-se als seus codis. Aquesta data és una data gloriosa àdhuc per a la història d'Espanya, ja que ella palesa, una vegada més, que s'ha aconseguit la convivència amb els altres pobles que la formen.

El Govern de la Generalitat no projectarà mai l'ombra més lleu d'influència política sobre el Tribunal de Cassació, ja que el seu desig no és altre que respectar i defensar el prestigi i la independència del nou Tribunal.

Tenim la seguretat—acabà dient—que us acompanyarà l'escalf del nostre poble, i jo espera que vosaltres sabreu respondre a la confiança que en vosaltres posa el Govern de la Generalitat.

EL DISCURS DEL SR. GUBERN

En aixecar-se el senyor Gubern es produí un moment d'expectació. S'expressà en català, com el senyor Lluhí.

Digué que després d'haver pres possessió del càrrec les seves primeres paraules havien d'ésser pronunciades per a agraïr als diputats del Parlament l'honor que li feren de votar-lo, per unanimitat, per a ocupar el càrrec de president del Tribunal de Cassació; igualment ho agraí al president de la Generalitat, al conseller de Justícia i a tots els membres del Govern de Catalunya.

Digué que aquella hora era per a ell d'emoció i alhora de responsabilitat. D'emoció, perquè després de trenta anys d'exercir l'advocacia li semblava que en abandonar el despatx li tallessin un membre del cos; de responsabilitat, perquè s'adonava de la importància del càrrec per al qual havia estat nomenat.

Els tractadistes estan d'acord que l'eficàcia de la justícia depèn del compliment estricte de les lleis. Pot estar segura Catalunya que les seves lleis seran complertes fidelment per la nostra magistratura. Espero—digué—que arran del restabliment de la vida autònoma, aquella podrà assolir una major eficàcia, car es renovarà la tradició jurídica del poble català.

Recordà els seus precedents, com per exemple, els "Usatges", i l'obra dels juristes més eminents del país.

Recollí unes paraules del senyor Lluhí per afirmar que la magistratura esperava amb confiança que el Govern de la Generalitat li tindrà el respecte que es mereix i que ella sabria complir amb el seu deure. Afegí que el Govern no ha de sentir recel de cap mena, ja que en la seva independència resideix la força de la Justícia.

Digué que aquesta era el coronament del conjunt social i la seva millor defensa. Sense ella, els homes es trobarien a mercè dels més forts. Cità paraules de polítics eminents per tal de corroborar les seves afirmacions.

Digué que calia fer per manera que el poble s'adonés que la solemnitat d'avui era un moment dels més gloriosos de la història.

Acte seguit demanà la vènia al President per parlar en castellà. I en castellà va saludar els magistrats, jutges i tot el personal de l'administració de Justícia, dient que ho feia no solament per deferència i per amistat, sinó pel respecte a l'idioma.

Digué que sabia que el ministeri al qual pertanyen els magistrats els exigia una vida de sacrificis i d'abnegació, i els demanà que posessin tot el seu interès en l'administració de justícia, la qual no pot morir perquè abasta una finalitat molt més elevada que l'enlairament d'un home.

—Heus ací, senyors magistrats—acabà dient—, quina ha d'ésser la vostra obra. Enlairar, cada dia, el prestigi de la Justícia. Això constitueix la meva esperança, la qual cosa estimula el meu entusiasme i la meva fe d'home de lleis, en prendre possessió del càrrec de President del Tribunal de Cassació. Per això, companys, us demano la vostra col·laboració.

Acabat el discurs del senyor Gubern, el senyor Companys va cloure l'acte. Els magistrats que componen el nou Tribunal foren molt felicitats. Després els invitats foren obsequiats amb un lunch.

Assistiren a l'acte, ultra les personalitats esmentades al començament, moltes altres de relleu de l'advocacia i de la Universitat, diputats i d'altres. Molts dels advocats que assistiren a l'acte vestien toga.

La vaga de contramestres

A conseqüència d'ella estan parats el 40 per cent dels obrers

L'ESTAT DEL CONFLICTE

Continua en el mateix estat que en dies anteriors la vaga de contramestres. Avui els obrers del ram fabril i tèxtil que estan parats a conseqüència d'aquest conflicte són ja el quaranta per cent dels obrers del ram.

Ahir a la tarda començaren les assemblees convocades per les diverses associacions de les quals es composa la Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya, per tal d'assabentar els associats de la situació del conflicte, de la seva tramitació i dels punts de vista que sosté la dita Federació.

EL QUE DIU EL CONSELLER DE TREBALL

El senyor Barrera digué als periodistes que probablement el visitaria una comissió de la Junta de la Federació Patronal per tal de comunicar-li els acords presos per les associacions patronals.

No el visitaren, però, degut al fet que encara s'havien de reunir algunes de les dites associacions. A la tarda havien de reunir-se les de Granollers, Alt Llobregat, Premià i Badalona, i avui es reuniran les del Baix Llobregat i les del Pla de Barcelona.

Digué que al matí havia celebrat una reunió amb els representants del Ràdium. Afegí que havia rebut la visita d'una trentena de treballadors de la barriada de Gràcia, els quals li pregaren que activés les gestions per tal de solucionar el conflicte. Els contestà que faria tot el que pogués per tal d'aconseguir-ho. Digué que, accedint a un requeriment que els havia fet, havia estat retirat l'anunci de vaga presentat pels obrers d'unes fàbriques de Ruhí.

ARRIBADA DE COMISSIONS D'OBRERS QUE VOLEN TREBALLAR

Ahir arribaren a Barcelona diverses comissions d'obrers del ram de filats i teixits, els quals volen treballar i estan queixosos dels contramestres, puix que l'actitud d'aquests els obliga a vagar. Tenen el propòsit de visitar les autoritats per tal d'exposar-los la situació en què es troben i els seus desigs de poder treballar.

UNA ALTRA NOTA DE "EL RADIUM", I TAMBE EN CASTELLA

"Estamos en el noveno día de huelga, y nuestros asociados matienen la más perfecta disciplina. Nuestro Sindicato lamenta como nadie las consecuencias de nuestro conflicto. Nosotros no somos los responsables de la situación creada. Nuestros afiliados mantienen todas sus reivindicaciones. Y no pueden ceder, pues nuestra demanda es de justicia. Hoy, después del noveno día de huelga, vamos a reanudar las negociaciones.

Vamos a esta entrevista bien dispuestos y conscientes de nuestra responsabilidad. Invitamos a la opinión pública y a todos los ciudadanos para que sigan con atención el curso de las negociaciones y así poder juzgarnos a todos.

A la vez recomendamos a nuestros afiliados se atengan solamente a las instrucciones del comité de huelga y a las juntas respectivas."

Els tiquets de la J. A. F.

El tallador de la casa hi va anar dilluns a treure el gènere

Esteve Sunyer i Sunyer, de trenta anys, i Josep Jaume Sintes, es presentaren a la poncia, i denunciaren que, malgrat haver estat tancada la sastreria "J. A. F.", de la Ronda de la Universitat, 17, propietat del senyor Joan Cendells, el qual ha desaparegut amb els diners de les finances que li havien lliurat els seus dependents, i que ha estafat una multitud de gent la qual va quedar-se sense "el vestit", els denunciants la nit del dilluns passat veieren un individu, les senyes del qual coincideixen amb les del tallador de la sastreria en qüestió, com treia els gèneres de l'establiment i els carregava en un automòbil particular, amb matrícula de proves.

Requerit el testimoniatge del vigilant nocturn del carrer, Francesc Martín i Breach, aquest confirmà els extrems declarats pels denunciants.

Davant la Policia, Juli Turón i Colomer, tallador de la casa "J. A. F.", manifestà que, en efecte, la nit del dilluns passat, utilitzant l'automòbil al·ludit, féu diversos viatges, traient els gèneres que hi havia a la sastreria.

Afegí Juli Turón que per a emportar-se'n els gèneres en qüestió l'havia autoritzat el cap de la Sucursal de la Casa J. A. F. a Figueres, senyor Mir, que viu al carrer de Muntaner.

Ha estat presentada una denúncia a la policia, signada pels germans Josep i Salvador Malet i Llanes, dirigida contra la casa J. A. F. per suposada estafa de 180 pessetes pel procediment dels tiquets.

LA SOCIETAT D'OBRERS SASTRES, ES DIRIGEIX ALS SEUS AFILIATS

Amb prec de publicar-la hem rebut la següent nota

"La Societat d'Obrers Sastres de Barcelona convoca tots els obrers afectats per l'estafa de la sastreria J. A. F., a què passin per aquesta Secretaria avui, de vuit a nou de la nit, i els recomana llur assistència, per tal de començar oficialment els treballs judicials."

A PROPÒSIT DE LA NOTA DE LA COMISSARIA GENERAL D'ORDRE PÚBLIC

En la nostra edició d'ahir publicàvem una nota, procedent de la Comissaria General d'Ordre Públic, en la qual donàvem compte que havien estat iniciades investigacions als establiments que a Barcelona es dediquen a la venda de gèneres pel procediment dels tiquets. En la dita nota es donava compte, també, del resultat obtingut arran de les seves investigacions. En la nota no posàvem absolutament res de la nostra collita.

Al final dèiem que la Comissaria tenia el propòsit de prendre mesures encaminades a evitar que, d'ara endavant, pogués evitar-se que els dependents de les cases haguessin de donar una fiança sense tenir cap garantia per part dels seus respectius patrons. Consti que, com hem dit més amunt, no hi afegíem cap comentari.

Relacionada amb aquesta nota, hem rebut una carta de la sastreria "Carreras", del carrer de Fiveller. La transcrivim, sense fer-hi cap comentari, de la mateixa manera com ferem amb la nota de la Comissaria. Lamentem, només, que estigui redactada en castellà:

"En el diario que tan dignamente usted dirige aparece una información relacionada con el asunto de la casa J. A. F., que tanto y tan desfavorablemente se comenta hoy en Barcelona, en la cual se mezcla sin consideración de ninguna clase el nombre y se pretende enturbiar el prestigio de la Sastrería Carreras, de Fivallier, 6, pral. La información en la parte que trata de ésta su casa es totalmente errónea y no quiero suponer que mal intencionada. No, no existe relación alguna entre el tan ruidosamente fracasado sistema de tickets y en la organización de la J. A. F., con el Sistema Mutualista Carreras, por los siguientes puntos esenciales:

A — Aquí no se venden tickets para que los clientes los revendan.

B — Aquí no se ha pedido ni se ha tomado ni un céntimo a ningún empleado a pretexto de fianzas ni bajo pretexto alguno.

C — Por el Sistema Mutualista Carreras, NO SE ACUMULA CAPITAL, y por no ser posible acumularlo no existe el peligro de un alzamiento, descontado todo sentido de ética profesional y moralidad personal, que también tienen un valor.

Protesto, pues, enérgicamente, de la información aparecida en su diario y con toda la consideración pero no con menos energía, pido a usted se sirva dar cabida en las columnas de su gran diario a ésta mi protesta, y haga pública la invitación que hago a sus repórters de venir a enterarse con detalles y pruebas de cómo funciona el Sistema Mutualista Carreras, con lo cual prestarán un verdadero servicio a los lectores de su periódico."

Vista de la causa per robatori a mà armada a la fàbrica Serra i Balet

L'acusat és condemnat a quatre anys i 7.340 ptes. d'indemnització

Ahir va començar en aquella Secció la vista de la causa contra Manuel Casterlenes, el qual està acusat d'haver comès un robatori a mà armada.

Segons el fiscal, Manuel Casterlenes, junt amb Vicenç Mallén, el qual també estava detingut, però que va fugir de la presó, sense que tornés a ésser detingut, es presentaren a la fàbrica dels senyors Serra i Balet, instal·lada al carrer de Bagur, el dia 22 d'abril de l'any passat. Van aconseguir entrar-hi d'esquitllentes aprofitant el moment que una dona va trucar a la porta per tal de demanar feina.

Un cop dins, i amenaçant-los amb les pistoles, van obligar el caixer i els altres dependents de l'escriptori a lliurar-los la quantitat que tenien a la caixa, la qual estava destinada al pagament dels jornals dels obrers de la fàbrica, i que pujava unes 10.130 pessetes. Després van fugir.

La seva fugida va ésser protegida per tres desconeguts els quals, pistola en mà, van contenir els obrers que volien perseguir els lladres.

Uns quants d'aquests van pujar a una camioneta que va passar per aquell lloc, en direcció a l'Hospitalet, i així es van poder lliurar de la persecució de què eren objecte.

En fugir els atracadors van abandonar una bossa dins de la qual hi havia 2.830 pessetes.

En l'acte de la interrogació el processat va negar que fos un dels autors del fet.

Després de la declaració del processat va ésser suspesa per a continuar-la a les cinc de la tarda.

Represa la vista van declarar diversos testimonis, entre ells el propietari i el caixer de la fàbrica, els quals no van reconèixer el processat. En canvi, la mecanògrafa, Anny Bruns, amb gran serenitat i aplom, va reconèixer en el del banquet l'individu que va entrar al despatx i, pistola en mà, els va obligar a romandre quiets i es va emportar amb l'altre els diners.

El fiscal, emparant-se en el reconeixement de la mecanògrafa, en el seu informe analitza els delictes d'atracament i sollicita del jurat un veredicte de culpabilitat.

El defensor va fer un extens discurs volent demostrar la innocència del processat.

El jurat, després de deliberar molta estona, va contestar afirmativament a l'única pregunta del veredicte, per tant el declara culpable.

El tribunal de dret va condemnar Manuel Casterlenes a la pena de quatre anys de presó per aquest delicte i la indemnització de 7.340 pessetes a la casa perjudicada. El jurat va ésser consultat sobre si creia excessiva la pena i essent així serà proposat per a un indult parcial.

A l'Audiència

La vista de la causa per l'assassinat d'Antoni Fainé

Ahir va continuar la vista de la causa per la mort d'Antoni Fainé, ocorguda a Granollers el mes de març de l'any 1932, que havia estat suspesa abans d'ahir per tal de continuar-la ahir, i ahir fou suspesa novament, per tal de continuar-la avui.

En la sessió d'ahir declararen els testimonis aportats pel defensor del processat Eduard Playà, senyor de Emilio.

Tots ells donaren referències excel·lents d'aquell. Tant fou així que el fiscal va modificar les seves conclusions en el sentit d'apreciar-hi com a atenuant que el processat s'havia presentat espontàniament a les autoritats després d'haver mort el seu fillastre.

I aquí s'acabà la causa, la qual, com hem dit més amunt, fou suspesa per a continuar-la i acabar-la avui.

La Renaixença

Guillem Díaz Plaja publica a "Revista de Catalunya" un bonic treball sobre la Pre-Renaixença Catalana i insisteix sobre la necessitat de l'existència d'aquesta Pre-Renaixença, per raó de causalitat. Una renaixença no es produeix així com així, abruptament o com per miracle, diu molt encertadament el jove professor. En efecte, el Miracle no existeix: el que anomenem Miracle no és sinó un mirratge. Creiem que tal o tal fet es produeixen sobrenaturalment, simplement perquè desconeixem el procés generatiu d'aquell fet sorprenent: la magnitud del Miracle és correlativa de la magnitud de la nostra sorpresa. I ¿per què ens sorprenem sinó perque ignorem? El concepte de miracle ve a ésser, doncs, com l'afirmació esbaiaxada d'una solució de continuitat, no pas en la Natura o en la vida, sinó en la nostra experimentació. Així, doncs, quan diem que la Renaixença catalana comença miraculosament vers l'any 1833 no volem pas significar que aquesta renaixença sigui un fet sobrenatural i inexplicable, sinó més aviat un fet que no ens sabem explicar. Comprenem que té, que ha de tenir, els seus antecedents, però no sabem quins són.

Els senyors Díaz Plaja, J. M. Miquel i Vergés i d'altres, en ocasions diverses han curat durant aquests darrers anys d'investigar els antecedents de la Renaixença literària catalana i els han trobat sense gaire esforç: estaven a l'abast de la mà, davant dels nostres ulls; no els vèiem perquè les ulleres fumades de la "Història d'Espanya" oficial ens ennegrien la nostra Història; la major dificultat per a constatar aquests antecedents residia, però, en la nostra mandra per a la investigació i per al simple estudi. Ara que alguns investigadors han desbrossat una mica la història literària dels anys immediatament anteriors a la nostra Renaixença, ara ja ho podem dir: realment, no hi ha miracles; ni en la Història, ni en la Política, ni en l'Art, ni enlloc no es produeixen miracles: tot, en aquestes i en totes les activitats, té la seva explicació. I l'explicació del fet aparentment abrupte de la Renaixença catalana és que, no gaire aparent, un xic "emboscada", existí prèviament una Pre-Renaixença que estaionava la Renaixença simplement literària.

Però ¿i aquesta Pre-Renaixença... per què, per quins set sous es produí, tan abruptament també, en començar la centúria dinovena? Nosaltres ho havem descobert: perquè durant el segle XVIII, justament cap allà als anys 30 també, esclatà la Pre-pre-Renaixença catalana: una renaixença literària i ultraliterària anterior a l'efímera renaixença que en terres castellanes provocà l'europeisme del rei Carles III. I heus ací que ja ens tornem a trobar amb el miracle. Perquè aquella Pre-pre-Renaixença ens apar ben bé com nascuda per generació espontània: no en tenim antecedents. Gairebé ignorem tot el més substanciós de la història de Catalunya des del 1714 fins a l'Oda de l'Aribau. I és justament la violència de Felip V contra Catalunya ço que li'n provocà la reacció renaixentista. Abans dels Borbons, Catalunya es corsecava en la viu-viu d'una migrada autonomia. Les agressions multiformes dels Borbons despertaren l'esperit català, el revifaren lentament, però persistentment. Hi ha la petita llacuna de la invasió napoleònica en aquest constant redreçament, i és tal vegada aquesta solució de continuitat (la qual, però, és més aparent que real) el que ens produí el miratge de l'abruptesa de la Renaixença vuitcentista. Estic segur que dintre pocs anys hom reconeixerà que aquesta Renaixença i la seva Pre-Renaixença no són sinó fases naturals d'un procés més llarg, etapes d'una Renaixença que es genera, de Barcelona estant, al cap d'uns quinze anys de l'assalt de la capital catalana per les tropes castellanes.

Un any després de l'assalt de Barcelona, al fons de la corba descendent, els barcelonins sumaven trentaset mil ànimes. En 1769 havien augmentat a cinquanta-tres mil. Quan es produí la invasió francesa, els barcelonins eren en nombre de cent vint mil. A les darreries del segle XVIII aquest significatiu acreixement demogràfic de Barcelona repercutia en la pròpia Barcelona de pedra, en el seu embelliment, en la seva excepcional urbanització, en la seva riquesa, en la seva cultura; i en virtut de totes aquestes circumstàncies els viatgers més imparcials es meravellen de l'oasi català, contrastant en el desert miseriós de quasi tota la Península. El viatger Antoni Ponz no se sap acabar que en un sol any, el 1784, s'hagin construït cent vint-i-cinc cases de maó i pedra a la nostra ciutat. Ponç es meravella dels nostres empedrats, de l'abundància d'aigua canalitzada des de Collcerola, de la quantitat d'arbres que ombregen el país, tot i que "han disminuido reparablemente los montes, leñas, y maderas de Cataluña de unos quarenta años á esta parte con las muchas cortas de árboles que se hicieron en el reynado del Señor D. Fernando el VI. por cuenta de su Real Hacienda, y por la de sus impresarios, y asentistas"... S'admira Ponz de les nombroses indústries implantades arreu de Catalunya i de la prosperitat llur; i per tal que no se'l cregui exagerat recolza el seu ditirambe en el que anteriorment publicaren el P. Caymo i el "Viagero Francés de 1782", segons el testimoni dels quals "en nada se puede comparar el resto de la Monarquía a Barcelona en razón de su grandeza, de su pueblo y de su industria". El col·leccionisme i el cientifisme que es manifesten per l'acció de la família Salvador i d'altres, per les escoles, etcètera, tot i ometre molts altres casos semblants, són fets culturals que encisen aquests viatgers tant com els enterneix l'organització de la beneficència, la netedat dels carrers, el tràcte dels barcelonins. Els voltants de la ciutat, tan frondosos i ben regats, els conreus ininterrompudament estesos per tota la terra catalana, el tràfec dels camins i l'abundor de viles i pobles en un feinejar reflat i plaent, també són motius de grata sorpresa en les relacions d'aquests diversos exploradors. Ponz compara l'animació, frondositat i riquesa dels voltants de Barcelona a la vitalitat dels encontorns de Londres, de París, de Roma i de les ciutats holandeses. Tan bell espectacle Espanya no el fruirà enlloc més, ni a la pròpia capital de la Monarquia. "En nuestras Ciudades (con especialidad en la Córte) apenas se puede volver la vista á estos objetos de recreo, que al mismo tiempo son de tanta pompa, y agradable variedad en las referidas..." Així parla Ponç. Vegeu el que diu, al mateix propòsit, el "Viagero Francés": Diu si Barcelona és "la única ciudad de España que manifiesta desde lejos su grandeza, y poblacion, lo que de paso le niega a Madrid, que desde media legua de distancia nadie creeria ser un gran pueblo, y mucho menos la Capital de la Monarquía, si no viese elevarse altas, y numerosas torres en medio de una tierra árida, mientras que al rededor de Barcelona una prodigiosa multitud de casas de campo, la afluencia de carruages, y de caminantes anuncian una Ciudad rica, y comerciante....".

Ponz ve de Madrid després de recórrer pacientment mitja Espanya, tot prenent nota minuciosa de cada valor i disvalor. Si bé valencià, Ponz es troba totalment absorbit per Castella: és secretari del rei i de l'Acadèmia de Sant Ferran, alcaloide de madrileny. Per això condemna de la següent manera el costat negre de Catalunya que el "Viagero Francés" enregistra en el seu carnet de ruta. "Otras proposiciones de este escritor carecen de razon, y no se debe hacer caso de ellas sino para contradecirlas: tales son, que la codicia, y ambicion de los Catalanes es inexplicable: que son inclinados á alborotos, y que el Gobierno procura mantenerlos en esta inclinacion, &c. disparates clásicos." En efecte, disbarats i desmentiments clàssics. Perquè els catalans som certament així, tal com denuncia el "Viagero Francés", i fórem durant anys i panys així mateix en el brou de cultiu agenat pel govern central. Catalunya estava en ple classicisme renascut: feia cinquanta anys que havia esclatat la Renaixença catalana. La Pre-Renaixença havia esclatat, encara més abruptament, seixanta-cinc anys abans del "Viage de España", d'Antoni Ponz: havia esclatat al Portal Nou. La Pre-Renaixença veritable és Felip V. Si l'Arxiduc d'Austria hagués triomfat a Barcelona, tal vegada la Renaixença hauria estat més ràpida, però probablement més estovada, més subjecta a l'agorronament. Aquest és el greu perill dels catalans: la recixida, la manca d'oposició, la desaparició de les dificultats. Aquest és el perill que ara, amb l'aconseguiment de l'Autonomia, migrada i tot com és, hem de prevenir constantment. Ja que hem arribat a conèixer-nos, a conèixer el nostre defecte mortal, cal que no el deixem surar. El millor procediment preventiu serà sens dubte el de crear-nos successives necessitats i obligacions i defugir la vida fàcil.

Això és el que semblen haver intuït els catalans de la veritable Renaixença, la que comença cap allà als anys de 1730. Tant és així, que el constant combat i les repetides batalles, les ininterrompudes derrotes i victòries són ja una epopeia magnífica durant tot el restant del segle XVIII. Els catalans fan meravelles tan extraordinàries, tenen tanta energia per a vèncer dificultats, que quan la possibilitat de crear-se'n de noves es troba exhaurida en la pròpia terra s'expatrien i la vessen a Madrid, a provincies i a Ultramar. Nosaltres mateixos no tenim, ara com ara, idea de la magnitud d'aquest poema heroic perquè d'una banda ignorem els herois, els desconsiderem o no sabem que siguin catalans; d'altra banda, no podem arribar a imaginar quanta i quan enorme era la ferocitat del monstre a combatre: la bàrbara inèrcia del país que eixiem a revitalitzar. Les revoltades i les ferides que els nostres avantpassats sofrien en la gesta renaixentista eren terribles i prou freqüents per a descoratjar el poble més tenaç, més ben armat i més conscient. Els nostres avis no disposaven, però, d'altres armes, en tan desequilibrades contesa, que la tenacitat: no tenien riquesa, ni gran tradició industrial, ni continuada tradició cultural, ni comandament, ni simpatia, ni eloqüència, ni prestigi, ni tan sols consciència del renéixer, consciència del voler: no disposaven sinó d'una escadussera tenacitat, on hi havia subconscient i, en latència, totes aquestes forces indispensables. I bé, amb aquesta arma, rudimentària com la destral paleolítica, els catalans renaixien en 1730, i, sense treva ni descans, feien renéixer tot el que tocaven —tot allò que, almenys, els era permès de tocar. El detall d'aquesta epopeia catalana, que també és valenciana i mallorquina, quan se sàpiga, ens farà esser tot uns altres: menys gasius, més sociables i millor parlaires.

Joan SACS

L'accident d'aviació d'abans-d'ahir

La tarda d'abans-d'ahir un comandant metge de l'Armada, junt amb l'oficial de l'Hospital Militar, senyor Borja, practicaren l'autòpsia al cadàver de l'aviador Joan Antoni Torres. Del seu examen se'n desprèn que el cadàver presentava fractura del crani, de cinc costelles; ferides al braç esquerre i altres lesions.

Vetllaren el cadàver els oficials de l'Aeronàutica i els seus companys.

NO HA APAREGUT EL CADÀVER D'AMADOR SALES

Durant tot el dia d'ahir elements de l'Aeronàutica Naval continuaren fent exploracions en arrilades a trobar el cadàver d'Amador Sales, que va desaparèixer en produir-se l'accident. Les seves indagacions no donaren cap resultat.

L'ENTERRAMENT DE JOAN ANTONI TORRES

Ahir, a les quatre de la tarda, s'efectuà l'enterrament del caporal d'aviació Joan Antoni Torres, mort a conseqüència de l'accident d'aviació ocorregut durant aquest dels barcs de Sant Sebastià.

L'enterrament es va organitzar des de l'Hospital Militar del carrer de Tallers. La comitiva es dirigí cap a les Rondes. El taüt anava cobert per una bandera nacional i era conduït per mariners de l'Aeronàutica Naval.

Seguia aquest un auto-fúnebre, portador de gran nombre de corones. Entre elles hi havia la de la dotació del "Jaime I", la de l'oficialitat del mateix navili, Aeronàutica Naval, oficials de l'Aeronàutica Naval, caporals i auxiliars d'aviació, la del Regiment número 10, dels familiars del finat i d'altres moltes.

Formaven la presidència del dol: l'almirall de l'Armada, senyor Xavier de Salas; el comandant del "Jaime I", senyor Hèrcules de Solà; el tinent coronel Serra, en representació del capità general; el comandant cap de l'Aeronàutica Naval senyor Sierra; el cap de l'Escuadrera d'Aviació del Prat senyor Sandino; el senyor Canudes, cap dels Serveis d'Aeronàutica de la Generalitat; el capità del Port, en representació de la Delegació Marítima.

El president de l'Audiència, senyor Lluís Emperador; el senyor Algarra, en representació del rector de la Universitat; el tinent fiscal senyor D'az Sala; el diputat senyor Riera, en representació de la Generalitat; el senyor Francesc Balcells, pare polític del finat, i el senyor Albert Villar, senyor Carles Beddel i senyor Miquel Gaya, familiars del difunt.

També van assistir a l'enterrament quasi tots els oficials de l'Aeronàutica Naval, del "Jaime I", gran nombre de classes dels esmentats cossos, i oficialitat i classes del regiment número 10.

A Manresa

Un mort i un ferit greu per accident del treball

Manresa, 24. — A tres quarts de dotze d'aquest matí ha ocorregut un greu accident del treball en unes obres en construcció de la casa Pirelli. Es trobaven treballant en una bastida el paleta Angel San Bernardo i el manobre Josep Torres. De sobte, s'ha estonat la bastida i els obrers han caigut des d'una alçada de set metres. El paleta ha mort a l'acte, degut a la fractura de la base del crani. El manobre ha resultat greument ferit i ha estat traslladat a l'Hospital. — C.

Incendi d'una masia al Prat de Llobregat

Durant la matinada d'ahir es calà foc en una masia situada a la carretera de la Ribera del Prat de Llobregat, coneguda per "Can Tivis".

Les autoritats d'aquella població, en assabentar-se'n, cuitaren a demanar socorsos a les de Barcelona. Al cap d'un quart hi acudiren els bombers de la Central, comandats pel senyor Torres, i tot seguit procediren a apagar el foc, el qual va destruir els pisos.

Acudiren al lloc on es produí l'incendi l'alcalde de la població, senyor Gibert; el sots-oficial de la guàrdia civil senyor Jiménez, el jutge municipal, alguns regidors i altres autoritats, així com forces de la guàrdia civil, mossos d'esquadra i individus del Somatent, tots els quals collaboraren en els treballs d'extinció de l'incendi.

Així que s'inicià el foc la masia fou desallotjada i foren trets tots els mobles que hi havia al primer pis. No es produïren desgràcies personals.

Al matí, després de molts esforços, el foc va quedar localitzat. Les pèrdues són considerables.

A l'esmentada masia vivia l'arrendatari Francesc Fernàndez, amb la seva família.

A Ulldecona

El caciquisme d'un alcalde ex-pupí

Tarragona, 24. — El Comissari senyor Pujol i Font, en rebre aquest matí els periodistes els ha lliurat la nota següent: "Abans d'ahir em fou denunciat que l'Alcaldia d'Ulldecona havia acordat celebrar una sessió municipal extraordinària per sorpresa, sense que hagués mediat el temps necessari entre la convocatòria i la seva celebració, i amb un ordre del dia aliè a la competència del ple del Municipi.

Davant aquesta denúncia, i informat que tal procedir havia produït una exacerbació dels ànims entre els ciutadans d'Ulldecona que podria produir una forta alteració d'ordre públic de conseqüències imprevisibles, tota vegada que s'havia demanat àdhuc la concentració de la guàrdia civil, per considerar-se insuficient la de la guarnició d'Ulldecona, he acordat la suspensió d'aquesta sessió extraordinària.

Amb referència a aquesta suspensió, he rebut un telefonema d'uns veïns d'Ulldecona, en termes inadmissibles, i he tramès l'esmentat telegrama al fiscal per si hi troba matèria delictiva." — C.

Agressió a trets contra un autobús de la línia de Badalona

Ahir, a darrera hora de la tarda, fou tiroteja't per un grup de desconeguts, dues parades abans d'arribar al Passeig del 14 d'Abril, entre el barri de la Salut i del General Weyler, un autobús de la línia de Badalona. Els agressors, després de disparar, fugiren ràpidament. No hi hagué víctimes

El cadàver trobat prop de la plaça de les Glòries Catalanes

S'ha comprovat que el cadàver trobat abans d'ahir a la via del tren, prop de la carretera de Ribes, de la troballa del qual donàvem compte en l'edició d'ahir, no havia estat víctima d'un crim, ja que no presentava lesió de cap mena. Sens dubte el cadàver, pel seu avançat estat de descomposició, ja feia uns quants dies que es trobava en aquell lloc. No ha estat identificat encara.

La propera vaga de dependents mercantils

Demà, dissabte, sembla que començarà la vaga dels dependents de les cases següents:

Forn de Sant Jaume, Monclús i Companyia, La Perla Mallorquina, Esteve Riera, S. A.; M. Romeu, Esteve Sala, Manufactures Tivoli, Verdaguer "La Pineda", Fortuny, S. A., i Dalmau Oliveres, S. A., i dilluns, dia 28, aquestes altres: Magatzems Santa Eulàlia, Establiments "D. H.", Magatzems Alemanys, Vilaseca Bas, S. A., i Fill de H. Marsal, S. A. Aquests dependents van al conflicte per exigir el compliment dels "laudes" vigents des del primer de gener.

En la nota que ens ha tramès el Sindicat d'Empleats Mercantils s'hi afegeix aquest comentari:

"Amb el conflicte anterior de les cases "El Barato", "El Indio", "La Saldadora" i Magatzems Jorba quedà demostrat que la Patronal no té absolutament cap argument per a seguir desacatant les Bases de Treball; per tant, la lluita d'aquests companys ha de tenir la simpatia i la solidaritat de tots els treballadors mercantils de Barcelona."

La catàstrofe ferroviària de Sant Boi

Enterrament d'una altra víctima

Ahir a la tarda s'efectuà l'enterrament del senyor Pere Escala, una altra de les víctimes de la catàstrofe ferroviària ocorreguda a Sant Boi el dilluns de Pasqua.

A les quatre s'organitzà al patí de l'Hospital Clínic el seguici, en el qual figuraven els familiars del mort, que anaven a la presidència del dol, l'alcalde i l'Ajuntament en corporació de Sant Vicens dels Horts i el senyor Rossell i Muntaner, en representació del de Barcelona. En posar-se en marxa la comitiva, el senyor Josep Ros, en nom dels familiars del difunt, agraí en sentides frases l'assistència a l'acte.

A l'encreuament dels carrers de Provença i Urgell s'acomiadà el dol, i seguidament el cotxe mortuori s'ha dirigit seguidament el cotxe mortuori al cementiri per procedir a la inhumació del cadàver.

EL MÓN DELS ESPECTACLES

EL CINEMA

LES ESTRENES

"El asesino diabólico"

Coliseum **Paramount**

Les feres, combinades amb la gelosia, ens donen amb "El asesino diabólico" un altre drama sensacionalista. Les feres, però, no es troben en llibertat a la selva, sinó que, com en altres films del gènere, donen més intensitat a l'acció tancades en gàbies, d'on sempre és possible que s'escapin, i reunides en un parc zoològic, per, així, compondre una atmosfera més carregada, més comprimida de feres i de perills que no pas si circulessin lliurement per la jungla.

Combinat amb això, el drama de la gelosia d'un marit animal, pervers, cruel, que elimina els seus rivals per procediments científics o pseudocientífics —el cap d'una serp que, ja sec, encara segueixi destillant veri—. Naturalment, tot això, complicat amb persecucions, feres que s'escapen, serps, cocodrils, etc., que mantenen l'acció tensa i sovint interessant. A remarcar algunes escenes de feres, com la final, en la qual un boa mata el criminal, encarnat per Lionel Atwill. Charles Ruggles hi té un paper d'agent de publicitat, còmic, naturalment, i Kahleen Burke el de muller, que amb la seva beilesa és causa involuntària de totes les desgràcies.

"Un par de frescos"

Coliseum **Paramount**

Un altre vodevil francès, dels que tants n'hem vist, però que tant ens han distret i tant ens distreuran encara. Amb una trama senzilla, la idea d'un sogre de fingir-se maçó per tal de sortir de nits, el gendre que l'imita i un pretendent d'una de les tilles que és maçó de veritat, la cosa es complica, més que per la varietat dels elements per les situacions. La técnica de la representació acosta aquest film a l'opereta, encara que no hi ha cant.

Els personatges segueixen, sovint, el ritme de la música i, de vegades, parlen en vers, cosa que dóna moviment a escenes altrament monòtones, però que, d'altra banda, impedeix la seva eliminació, cosa que seria inevitable en un vodevil de técnica normal. Figuren en el repartiment Marguerite Moreno, Robert Burnier, Armand Lurville, Camille Beuve i d'altres.

A. FERRAN

LES ESTRENES D'AVUI

"AEROPUERTO CENTRAL"

Aquest film Warner Bros First National, que s'estrena avui a l'Urquinaona, és dirigit per William A. Wellmann i interpretat per Richard Barthelmess, que ja veiérem en una altra pellicula d'aviació, "L'esquadreta de l'albada", de Howard Hawks. Darrerament l'hem vist en "Esclaus de la terra", de Michael Curtis, amb Sally Eilers, en el qual tenen els principals papers. Completen el repartiment Glenda Farrell, que decordem de "Els crims del Museu de Cera"; Tom Brown, Harold Huber, Grant Mitchell i James Murray.

S'estrena també en aquest programa "Pasto de tiburones", d'Howard Hawks, interpretat per E. G. Robinson, que podem veure actualment en "El rei de la plata", i per Richard Harlen, el conegut actor, intèrpret darrerament de "Su único pecado".

COLISEUM

DARRERS DIES

del doble programa

El asesino diabólico

i

UN PAR DE FRESCOS

Comèdia que tot Barcelona recorda rient

Són dos films Paramount

DILLUNS: ESTRENA D'UN BON FILM

ni més ni menys

Director MARION GERING

Es un film Paramount

FANTASIO

EL DISSABTE VINENT

Un film de categoria del mestre JULIEN DUVIVIER

Sensacional i emotiu com cap altre

ACTUALITATS FILMADES

PUBLI CINEMA

"Fox Movietone" d'aquesta setmana ens presenta entre altres actualitats unes curses d'autos a Trípoli guanyades pel corredor Varzi: a les tribunes veiem el general Balbo, actual governador d'allí, el qual es guanya aquesta plaça amb motiu de l'èxit del seu "raid" Roma-Chicago. A l'aeròdrom d'Heinlow — Anglaterra — proven uns nous models de paracaigudes. A París s'organitza una desfilada amb motiu de la festa de Joana d'Arc. El corredor Moret guanya la cursa ciclista Bordeus-París. A Skytop, EE. UU., celebren un interessant concurs de llenyataires. Al circ romà d'Arles celebren un festival mig tauri, mig de cow-boys; a la informació de l'"Eclair-Journal" veiem com un dels braus surt de la plaça: es fica en un carrerò, amb les conseqüents curses dels esporuguits francesos. Recordem també, amb motiu d'una manifestació accidentada dels ex-combatents de la Gran Guerra, que els reporters de "Fox Movietone" han rivalitzat amb els de "Eclair-Journal" en la caça de detencions i càrregues de la policia. Unes "girls" americanes visiten un campament de sense feina dels que ha organitzat Roosevelt. Entre les notícies d'Espanya veiem — només els preparatius — d'un festival d'aviació celebrat a "Cuatro Vientos", al qual havien de prendre-hi part cinquanta aeroplans. L'estada de l'esquadra japonesa a Barcelona: a remarcar les escenes d'arribada al port i el circ Hagenbeck. Són notícies acceptables per la seva fotografia; no podem dir-ho així del reportatge realitzat amb motiu de l'exposició d'espàrrecs que tingué lloc a Gavà, fet amb més intenció que traça, en el qual es troben a faltar els recursos técnics de què se serveix el cinema avui. Hem de remarcar també els primers metres que ens arriben d'Itini, força interessants per l'actualitat que tenen.

Completa aquest programa un dibuix sonor de Phillips A. Scheib sense res a remarcar si no són alguns "gags" que recorden els que hem vist en pellicules anteriors de Walt Disney. "Belleses de França", un documental Paramount dels castells francesos, entre altres el de Chambonard, del Renaixement francès; el de Chennonceaux, etc..., de gran interès cultural, realitzat amb fotografia impecable, acompanyada de técnica perfecta.

M. M.

Apat d'adhesió al senyor Sàenz de Buruaga

El dimecres passat se celebrà a l'Hotel Ritz un àpat d'adhesió al president de la Secció de Cinemes de l'Associació d'Empresaris d'Espectacles de Catalunya, senyor Enric Sàenz de Buruaga.

El senyor Bernils, vice-president de la Secció i membre de la comissió organitzadora, inicià els parlaments, oferint aquest acte com un prova d'adhesió i de l'agraiment dels empresaris de cinemes envers el seu president. Afegí també que contràriament al que ha succeït en actes semblants, ells no obraven moguts per cap interès especulador.

Seguidament el senyor Pons, president de la Secció de Cinemes, s'expressà en un breu parlament en termes d'elogi semblants.

El senyor Amadeu Hurtado, en posar-se a parlar declara que ho fa per l'amistat que l'uneix amb el senyor Sàenz de Buruaga, company seu de carrera, i al qual ha tingut ocasió d'assessorar alguna vegada. A propòsit d'això es refereix a la propietat intellectual de les obres portades al llenç i a l'abast que aquesta pot tenir per als empresaris; aquest és un problema que ja s'havia plantejat en el cinema mut, però que l'adveniment del sonor ha agreujat i ha fet més extens degut als nous elements que intervenen en la realització dels films. Aquest problema es pot o el podeu classificar de dues maneres: com una qüestió de dret o bé com un conflicte; en el primer cas guanya la Justícia, perquè és l'únic que en Dret s'estima; en el segon, la força, i hem de tenir present que aquesta també és nostra, puix que de la indústria cinematogràfica són un sens nombre de famílies que en depenen. Aquest conflicte per altra banda es pot considerar social. Heus aci els esforços del senyor Sàenz de Buruaga encaminats a reglamentar aquesta propietat i les obligacions i drets que corresponen als empresaris. Per fi—acaba dient—, l'obra que ell realitza es pot considerar altament social en tots els seus aspectes. En acabar el senyor Hurtado rep nombroses felicitacions, i el públic a peu dret l'ovaciona llargament.

En aixecar-se el senyor Enric Sàenz de Buruaga és molt aplaudit. L'homenatjat comença dient que no es creu digne d'aquest acte, però que en ell remarca la compenetració perfecta que hi ha entre els associats i la Junta directiva. Recordant paraules pronunciades pel senyor Hurtado referint-se a la propietat intellectual de les obres portades al llenç, diu que l'autor no pot anar a exigir com s'ha pretès i en algun lloc aconseguit que l'empresari li pagui uns drets. De fet, quan l'obra s'ha realitzat l'empresari no s'ha d'entendre amb ningú més que amb el distribuidor; l'autor ha de fer valer els seus drets al productor o realitzador de la seva obra. Per a l'empresari, prou aclaparat d'impostos, no hi ha d'haver cap més propietari que el que li lloga la pellicula. Acaba donant les gràcies a tots els concurrents que amb la seva presència han contribuit a donar un major esplendor a l'acte, que transcorregué en una amable companyonia.

D'UN FILM A L'ALTRE

★ ¿Qui serà el protagonista de "El Conde de Monte Cristo", versió parlant que farà avial Reliance Pictures Inc., de la célebre novella d'Alexandre Dumas, per a esser distribuida pels Artistes Associats?

Aquesta editora ha rebut milers de cartes dels cinèfils de Nord-América i altres països aplaudint la decisió de fer "Monte Cristo" com a producció de gran envergadura i amb un repartiment constituit per estrelles. S'han suggerit noms de diverses estrelles per al paper titular, i tots els artistes, des de Jackie Cooper a George Arliss, han estat esmentats, però Small no s'ha decidit encara. Ha declarat, però, que el "Monte Cristo" del llenç parlant serà una estrella mundialment famosa i un actor capaç d'estar a l'alçària del seu paper

L'argument és molt conegut dels milions de persones que han llegit el llibre o han vist l'obra teatral, i és popular a tots els països. Les llibreries donen compte que la demanda actual de "Monte Cristo" és tan gran com en els anys passats. Darrerament ha aconseguit major divulgació gràcies a la ràdio. Elementalment, l'obra resulta tan oportuna avui com quan fou escrita. Els escriptors han dit que "Monte Cristo" contenia material suficient per a vint pellicules.

Harvey Trew, un dels argumentistes més coneguts de Hollywood, prepara la versió cinematográfica de "El Conde de Monte Cristo".

★ Mai, des de l'estrena del "Nacimiento de una nación", no havia estat tan discutit un film ni se li havia fet tant d'ambient.

L'instantani èxit registrat per "La Casa de Rothschild" al teatre Astor del Broadway va poder preveure's ja tres dies abans de l'estrena, quan estaven ja batuts tots els rècords d'aquest teatre, que ha presentat anteriorment pellicules com "El gran desfile" i "Gran Hotel". Actualment es veuen la localitats amb diverses setmanes d'anticipació.

La decisió de presentar simultaniament la pellicula a tots els Estats Units va esser presa 24 hores després de la "premiere" celebrada a Nova York. En aquest interval tots els crítics havien prorrompat en un diluvi de superlatius, i el seu veredicte va esser que "La Casa de Rothschild" era el film més important de l'any. Amb un record mai superat d'haver omplenat l'Astor en totes les sessions des del dia de l'estrena la pellicula es troba en la seva sisena setmana d'exhibició i tots els simptomes són que arribarà fins a l'estiu.

★ Gloria Swanson, una de les més brillants personalitats del llenç ha estat contractada per a aparèixer al costat de Gary Cooper, que interpretarà el principal paper masculí en "Barbary Coast", producció de Samuel Goldwyn, basada en el llibre d'Herbert Asbury que porta el mateix títol. Sam Jaffe, actor teatral s'encarregarà d'un dels principals papers. Dwight Taylor i Leonard Praskins, treballen actualment en l'adaptació al llenç. William Wellman dirigirà la pellicula.

★ Douglas Fairbanks ha llogat una casa de camp a North Nimes per a trobar-se prop dels estudis de London Film a Elstree (Anglaterra), on prosseguèix la seva labor en "La vida privada de Don Juan". El seu paper, com a protagonista, descriurà els esforços de don Juan, després dels seus triomfs joveniívols, per a escapar de la seva reputació i més tard per a tornar-la a adquirir. Tant l'argument com el diàleg són de Frederic Lonsdale.

TIVOLI

AL LLENÇ

Edward G. Robinsson i Bebe Daniels

en el gran film Warner - Bros

EL REY DE LA PLATA

A ESCENA

FLORELLE

DEBUT AQUESTA NIT

LLEGIU

MIRADOR

Setmanari de Literatura, Art i Política

QUE SURT ELS DIJOUS

Preu: 30 cèntims

EL TEATRE

LES ESTRENES

Poliorama. — Debut de la companyia Xirgu - Borràs, amb "Ni al amor ni al mar", de Jacinto Benavente

Benavente ha escrit amb "Ni al amor ni al mar" una de les seves produccions més cenyides i penetrants. Hi vol provar una sentencia de caràcter popular, segons la qual, ni a l'amor ni a la mar no se'ls pot prendre espai, ja que, tard o d'hora, tornen a recuperar-lo. I és mitjançant una acció, més que amb paraules, que Benavente fa la seva demostració. Es a dir, que mai no tenim la sensació que l'obra sigui pròpiament la demostració d'una tesi empescada a priori, que obligarà a moure convencionalment els personatges, ans que el seu ensenyament deriva directament dels fets.

Aixi veiem que la protagonista, bona i humil, ha hagut de renunciar un gran amor. El xicot que estimava, un xicot de la classe mitjana, per covardia, no ha gosat a fer-li compartir la mitja misèria d'una situació mediocre. Ella, inspirada pel seu pare, ha acceptat aleshores un casament de conveniència, amb un home madur i de posició. Semblaven compenetrar-se. Però un dia, un altre home jove, s'enamorarà apassionadament d'ella. I ella, a desgrat del seu seny, del seu equilibri interior, no podrà resistir la temptació. S'adonarà que, si temps enrera havia pogut renunciar l'amor, era realment perquè no el coneixia. Ara passa per damunt de tot. Se sent transfigurada. Però vet aci que quan més feli, se sent, quan voldria que els altres fossin com ella al seu voltant feliços, produeix, amb el seu adulteri, la més terrible catàstrofe...

L'obra debuta amb un primer acte que és una de les pàgines més penetrants, mes lúcides que han estat escrites sobre la classe mitjana: una pàgina que en reflecteix tot l'esperit, amb les seves ambicions limitades, les seves virtuts inferiors, les seves renunciacions i les seves privacions, més dolorosos sovint que la mateixa misèria.

Hom pot preguntar-se, tanmateix, si aquest acte no es sobrer en el conjunt de l'obra. Es possible que Benavente l'hagi escrita, més que pensant en l'arquitectura del conjunt, en les coses que volia dir sobre la classe mitjana. En realitat d'arquitectura en tota l'obra no n'hi ha gaire. Després d'aquest acte punyent, ve un segon acte, on sembla començar una comèdia nova, on gairebé tot són antecedents. Al tercer, i sobretot al quart acte, l'obra reprèn la seva intensitat, i es diluèix finalment en un epileg mes aviat literari.

Però a desgrat d'aquests alts i baixos molt visibles, l'obra s'imposa amb molta força. Hi ha unes quantes escenes d'una intensa vibració dramàtica que paguen per tot. Hi ha encerts psicològics molt notables, llambregades profundes al cor humà. Aquella obsessió del marit ja madur, de no voler que la seva muller sàpiga que ell sap que ella l'enganya, per no haver ni de venjar-se ni de perdonar, és una troballa impressionant. Altrament, tota l'obra és escrita amb una esgrima teatral molt seriosa. No hi ha res d'aqueixes allusions epidèrmiques que fan la glòria de molts autors castellans d'avui, però que en realitat distreuen i lleven força a l'acció dramàtica, ni aqueixes eflorescències retòriques que l'aleixuguen o la fan llanguir. Es un diàleg gairebé sempre simple i sovint contundent.

Amb "Ni al amor ni al mar" ha fet la presentació la companyia Xirgu-Borràs. A desgrat de la seva intensitat, no és una obra, tanmateix, propícia a què aquests artistes hi desplegin els millors recursos del seu art. Cal dir, no obstant, que Margarida Xirgu hi posa una concentració i contenció admirables. Fa tant o més expressius els seus silencis com les seves inflexions. Enric Borràs ha de frenar la seva força expressiva en un personatge que no permet gesticular ni modular gaire. Matilde Muñoz, especialment en uns moments de crisi nerviosa, mostra la força i riquesa del seu gran temperament dramàtic. Hom troba també a la companyia altres artistes coneguts i aplaudits: el senyor Porredón, el senyor Diosdado, etc.

Domènec GUANSÉ

TEATRE AMATEUR

"III CONCURS DE TEATRE CATALA AMATEUR"

Els dos elencs representatius de Manresa i el de Santa Coloma de Farnés

El diumenge vinent, a la tarda, a Manresa concursarà la Joventut Carlina Manresana, que representarà "Els qui mai no s'aturen", de Ramon Vinyes (imposada), i el primer acte de "Seny i amor, amo i senyor", d'Aveli Artis (lliure elecció). La dirigeix Joan Ambrós i Comasolives.

A la nit, a la mateixa ciutat, concursarà l'Ateneu Obrer Manresà, que representarà "Els qui mai no s'aturen" (imposada) i "La festa dels ocells", d'Ignasi Iglésies (lliure elecció). El dirigeix Antoni Sala Singla.

Ambdues companyies pertanyen a la primera categoria de la secció A. La conferència a la Joventut Carlina ha estat confiada a Ramon Vinyes, i la de l'Ateneu Obrer a Florenci Cornet. De secretari actuarà Claudi Fernández, i el Jurat per a totes dues actuacions estarà constituit pels senyors Josep Artís, J. Bernat i Duran, Florenci Cornet, Pompeu Creuet, Miquel Cliviller, Josep M. Folch i Torres, Enric Foreada, Lluís Masriera, J. Rosquelles Alessan, Segimon Rovira i Baldomer Xifré.

A la nit, a Santa Coloma de Farners, al teatre Circol Columbense, sota els auspicis de l'Ajuntament de Farnés, concursara l'Agrupació Teatral Farners, dirigida per Josep Martí Perramon; pertany a la segona categoria de la secció A i representarà "La mecanografa màrtir", de Lluís Capdevila (imposada), i el tercer acte de "L'estrella dels miracles", de Josep M. de Segarra, el qual honorarà la festa amb la seva presència. El Jurat estarà constituit pels senyors Andreu A. Artís, Prudenci Bertrana, Francesc Curet, Joan Fernández, Josep M. Francès, Domènec Guansé, Enric Lluelles, Joan Cortès i Vidal i Víctor Moré. De secretari actuarà Lluís Maria Bransuela.

CAPITOL

AVUI, ESTRENA

Es un film Paramount

El programa nou del Circ Hagenbeck

El Circ Hagenbeck, que ha tingut entre el nostre públic el millor dels acolliments, va canviar en la funció d'ahuns-d'ahir el seu programa. L'annuncí d'aquest renovellament portà al circ una gentada enorme, que celebrà amb repetides ovacions els números que li eren oferts, tots ells de veritable categoria.

El plat fort del programa el constituèix el domador Rudolf Mattics, el qual presentà dotze magnífics exemplars de tigres de Bengala, amb els quals juga i els fa fer tot allò que li ve de gust. El treball de Rudolf Mattics és fet amb tanta facilitat que li lleva tot el sensacionalisme que tenim per costum veure en els "números" de feres. Cal dir, però, que aquella *facilitat* és tan *difícil* als ulls dels espectadors, que l'interès no decau un moment i meravella els més insensibles.

Alfred Petoletti, amb la seva col·lecció de zebres i camells, fent tota mena d'evolucions complicades, fou també molt aplaudit.

Lulu Gautier, al davant de la seva tropa, fent treballs clàssics d'alta escola, és un dels números més bons del circ que hem vist de molt temps ença.

Contribuèixen a l'èxit del programa nou del Circ Hagengeck la resta d'artistes del notable conjunt que presenta

EXPOSICIONS D'ART

GALERIES LAIETANES
ANTONI DE FERRETER Pintura
BARTOMEU MONGRELL MUÑOZ "
S. MATILLA "
MARGARIDA SANT JORDI escultura
Fins al 25 del corrent

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 34
L. MERCADER Pintura
P. INGLADA Dibuixos
Fins al primer de Juny

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 36
Mobles i objectes d'art
AURELI TOLOSA pintura
PERE SANCHEZ "
i pintura espanyola
Fins al dia 25

SYRA
DIPUTACIO, 262 · Telèfon 18710
ART I ORNAMENTACIO
Exposició de pintura de
M. PIDELASERRA I BRIES
Paisatges del Vallès
fins al 25 de maig

SALA PARES
PETRITXOL, 6
Exposició d'homenatge a l'escultor
JOSEP LLIMONA
Fins al primer de Juny

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT 323 · Tel 12064
R. RIBES I RIUS Pintura
Fins al primer de Juny

GALERIES VALENCIANO
PLAÇA MACIA, 10
EXPOSICIO GAUSACHS Pintura
Inauguració el 5 de maig

RENART
Diputació, 271 - Telèfon 16217
Exposició de Daguerreotips i fotografies de la bona epoca vuitcentista
Fins al 26 de maig

MONTFALCON
Quadres, Gravats, Relleus, Mirralls
Tapisses, Marcs Motlures
BOTERS, 4 - FINAL PORTAFERRISSA

LLIBRES!!
Autògrafs, dibuixos, aquarelles
el més important assortiment de gravats de Barcelona
Exposició i venta a preus inversemblants a:
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
Canuda, 31, baixos de la Sala Mozart

ESCENARIS

Aquesta nit:

Debut de l'artista cinematográfica Florelle, "en carn i os", al Tivoli, com a fi de festa.

Benefici de la primera dama jove de l'Espanyol, Isabel Estorch, amb el concurs del recitador González Marín.

Funció extraordinària a l'Apollo, amb motiu de la 100 representació de "La Gloriosa".

Debut de la parella internacional de ball Roseray i Capella al music-hall Bombay (abans Royal).

★ Crisi d'espectadors? Si i no. Ahir a la tarda, segons ens han dit, un teatre va suspendre la funció perquè a l'hora de començar no havia estat venuda gairebé cap localitat. D'altra banda, però, un empleat del Circ Hagenbeck ens ha afirmat que el passat diumenge ingressaren a la guixeta 63.000 pessetes, sense comptar vora mil duros recollits dels visitants de la col·lecció zoològica.

★ Al Romea han decidit que *La marquesona* no alterni amb cap altra obra. La representen a tot drap, tardes i nits.

★ No és cert que el teatre Novetats tanqui les seves portes a fi de mes. Els empresaris, senyors Canals i Calvo, no han tingut mai, ara com ara, aquest pensament. El que hi ha és que, compte els preceptes reglamentaris dels sindicats d'actors i de coristes, el personal ha estat advertit, amb temps, que quedava en llibertat de contractar-se a un altre lloc, car la companyia ha d'esser reformada. Tan poc han pensat els senyors Canals i Calvo a plegar, que ens consta que el primer ha realitzat darrerament gestions prop dels concessionaris del Tivoli per tal de dur allí els famosos ballets alemanys Joos, en vista de la impossibilitat de fer-los actuar al seu teatre.

★ El jardí del Comic ha estat obert al públic d'aquell teatre.

★ Feia temps que no sabiem res d'En *Pepe* Vinyes. On serà?—ens preguntàvem. Resulta que estava de director al Victòria de Madrid, on la Gómez i Clarel estan dient a terme una temporada d'opereta estrangera. Però a aquestes hores el nostre home se n'ha anat a ... del Victòria. Segons un diari madrileny ha lucido poco. No ens estranya gaire.

★ Es pot donar cóf a seguir que aquest estiu En Santpere farà, amb la seva gent, una temporada de comedia lleugera al teatre Barcelona.

Urquinaona

AVUI, ESTRENA

Una epopeia de l'aire

RICHARD BARTHELMESS

i

Una epopeia de la mar

Llegiu LA PUBLICITAT

Propagueu-la!

INFORMACIO D'ESPANYA

LES CORTS DE LA REPUBLICA

Després d'aplicar la guillotina ha quedat aprovada la llei derogant la de termes municipals

També s'ha procedit a la votació definitiva de l'augment de les tarifes ferroviàries — Ha continuat la discussió del pressupost de Guerra

Madrid, 24. — A les quatre i mitja comença la sessió de la Cambra sota la presidència del senyor Alba. Barassa animació a escons i tribunes. Al banc blau els ministres de Justícia i de la Guerra. Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior i entra a l'ordre del dia.

ORDRE DEL DIA

Són aprovats diversos projectes de llei que ahir van quedar acabats i per als quals no s'ha demanat el quòrum.

Es prenen en consideració les següents proposicions de llei: Del senyor Martínez de Velasco, sobre modificacions de la Llei de Reforma agrària, i del mateix senyor, creant òrgans reguladors de compra-venda de blat i la seva distribució, i del senyor Luna, sobre resolució d'oficis que s'amorguen pels registres de la Propietat.

PRESSUPOST DE GUERRA

Es reprèn el debat del dictamen de la Comissió de Pressupostos sobre el del ministeri de la Guerra.

El MINISTRE DE LA GUERRA continua el seu discurs iniciat en la sessió nocturna d'ahir. Es refereix a les manifestacions fetes pel senyor Bastos sobre el Cos de subalterns de l'Exèrcit i diu que s'ha donat excessiva importància a aquesta qüestió fins al punt que no valia la pena ni d'anomenar-lo de subalterns. (Prenen seient al banc blau els ministres d'Indústria i Comerç i Agricultura.)

Es refereix als mitjans per a donar eficàcia al nostre exèrcit i diu que el millor sistema és el d'assaigs o simulacres de mobilització, puix que amb això es demostra si l'exèrcit està preparat per als seus peculiars fins. Assegura que precisament França deu la seva victòria en la gran guerra a la facilitat com va portar a cap la mobilització. Parla dels suposats tàctics i diu que no s'explica encara com es van suspendre les darreres maniobres.

El senyor PRIETO: Doncs, la V. S. té facilitats per a saber-ho i ho podia preguntar al seu antecessor senyor Rocha.

El MINISTRE DE LA GUERRA continua dient que no té prou informació sobre el particular perquè no és el pare espiritual dels pressupostos que es discuteixen.

El senyor PRIETO: Doncs podria dixar el càrrec adoptiu o el no buscar un afillat per als pressupostos. (Rialles.)

El MINISTRE DE LA GUERRA continua explicant alguns detalls del pressupost i manifesta que els serveis de Guerra són caríssims per a poder tenir un exèrcit suficient. Llegeix xifres de cost de canons i d'altres armaments.

Insisteix en que aquest pressupost no es més i que s'ha fet tot el possible perquè sigui eficaç. Podem fer un altre pressupost de Guerra perque sortí millor. Es profundís que jo no estimo al Banc blau durant la discussió del proper pressupost.

El senyor PRIETO: Per que no?

El MINISTRE DE GUERRA exposa la calamitosa situació del material del nostre exèrcit. No hi ha avions, armament ni canons automàtics, ni metralladores ni canònes contra els gasos. Fa constar que figuren en el pressupost mil milions per equipar l'exèrcit i per posar-lo al nivell dels altres. (Els tradicionalistes interrompen diverses vegades.)

Recorda que la República està tenint grans esforços per aixecar el nivell material de l'exèrcit, cosa que no ha fet cap de les monàrquies espanyoles. Es mostra partidari d'una profunda reorganització de l'exèrcit, dotant-lo dels moderns avenços i en especial dels mitjans ràpids de locomoció.

Respon a les manifestacions del senyor Solórzano respecte a la moral de l'exèrcit. Jo estic segur que els oficials, sergents i brigades tenen l'esperança i la seguretat que la República recollirà llurs justes aspiracions, i crec que tenen la seguretat també que ensuistant-se en llurs cases i arribant a un perfeccionament aconseguiran facilitar el camí per a l'obtenció de llurs reivindicacions econòmiques. (Aplaudiments en alguns sectors de la Cambra.)

El senyor BASTOS rectifica breument.

El senyor FERNANDEZ BOLAÑOS rectifica al seu torn. Al seu judici, s'ha de reorganitzar l'exèrcit en forma i així ho han fet els soviets, i en la reorganització militar de Rússia. Diu que aquest exèrcit s'ha de prendre per model. Es mostra partidari de la creació del Ministeri de la Defensa Nacional. Així s'unirien les forces de mar i terra i aèries, amb la qual cosa es beneficiaria en gran manera el país, tant en el seu aspecte militar com en l'econòmic. (Entra el ministre de Treball.)

El Sr. ORTIZ DE SOLÓRZANO també rectifica. Qualifica el pressupost de Guerra de pressupost personal. Abunda en les manifestacions que amb fèu i s'estén en consideracions polítiques dient que no votà la Constitució. (Rumors.)

Estem organitzant un exèrcit de tipus ramat amb el qual no s'aconseguirà altra cosa que dur-lo a l'escorxador. (Forts rumors i protestes en republicans i socialistes, els quals exclamen: Escorxadors com els del Barranco del Lobo, Anual i Monte Arruit.)

L'orador censura el sistema que segueix la República en qüestions militars, i manifesta que la República, pretenent anar contra els afanys imperialistes, està educant la infància de tal manera que destrueix el més acusat del nostre esperit, que sempre fou conductor de masses i conquistador de pobles. (Forts i llargs rumors.)

El senyor PEREZ MADRIGAL: I de classes passives, ¿què ens costa la vostra senyoria?

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO: Jo? (Rialles.)

El senyor PEREZ MADRIGAL: La V. S. no havia d'acollir-se a la Llei de Retirs d'Azaña sense abans haver votat la Constitució. En no votar-la havia d'haver romàs en actiu. Així no es té autoritat moral per a opinar. Cal més tremp en la conducta.

El senyor ORTIZ DE COLORZANO: La V. S., que és una llagosta política, no pot parlar així.

El senyor PEREZ MADRIGAL: Demano la paraula.

Un DIPUTAT SOCIALISTA: Com a llagosta! (Rialles.)

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO termina insistint en les seves manifestacions. (Aplaudiments en els monàrquics.)

El MINISTRE DE LA GUERRA intervé novament.

El senyor PEREZ MADRIGAL intenta parlar.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Prego a la V. S. que no provoqui situacions de violència per a la Presidència.

El senyor PEREZ MADRIGAL: Jo prego a la Presidència que faci retirar l'expressió zoològica del senyor Ortiz de Solorzano.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Jo col·locaré la V. S. a la part més noble de la zoologia parlamentària. (Grans rialles.)

El senyor MAURA (Honorí): No estarà sol la V. S. (Rumors.)

El senyor PEREZ MADRIGAL: Si la Presidència ta aquesta distribució zoològica, prego a la V. S. que se serveixi col·locar-me al lloc més proper al senyor Ortiz de Solórzano.

Termina la discussió de totalitat del pressupost de Guerra, i comença la de l'articulat.

A l'art. primer del capítol primer defensa un vot particular el senyor Rubió i Tuduri. Aquest vot particular té per objecte donar estat legal al primitiu Estatut català aprovat a Núria, en el qual, d'acord amb la voluntat reiterada d'En Francesc Macià, es disposa que els minyons catalans prestin servei militar exclusivament a Catalunya.

El senyor RUBIO I TUDURI diu que l'han precedit oradors competents en el Cos d'enginyers, al qual molts afectes el llegim. S'ha demostrat la mediocrita de l'Exèrcit tal i com s'organitza en el dictamen i tal com consta en el pressupost. Ha va a l'estalvi de material quan s'havia d'anar a l'estalvi de personal, per tenir un exèrcit eficàc. L'actual exèrcit espanyol és ineficàc i es condemna els oficials i els caps a la desmoralització, i els soldats a la manda a les casernes, que consisteix en passar els dies ajaguts als "camastros", la cosa que els ha passat a tots els que han hagut de servir a files.

L'exèrcit espanyol ha de tenir una finalitat de política internacional, i quant a aquesta consisteix a assegurar la neutralitat d'Espanya en un conflicte europeu no per egoisme nacional, sinó per assegurar la pau europea i evitar els perills d'una conflagració. Les nacions europeus naurien molt abans de provocar un conflicte especialment a la Mediterrània occidental si tenen la seguretat que l'Espanya pogues mantenir la seva neutralitat, la del seu territori i de les seves aigües jurisdiccionals.

I com que som pobres, no podem tenir armes i homes a l'hora, per la qual cosa és preferible tenir armes, perque els homes ja els podrem i es podran transformar ràpidament en soldats, com es feu a la Gran Guerra, especialment si es tingués en compte aquest vot particular, organitzant milícies nacionals que podrien instruir-se sense cap despesa, amb la qual cosa s'aconseguiria un estalvi pel Tresor de 170 milions de pessetes. Amb això tindríem seguretat i els podríem defensar de qualsevulla agressió com ho fa Suïssa, que està organitzada d'aquesta manera. (Aplaudiments.)

A continuació el senyor Rubió i Tuduri per retirar el seu vot particular.

El MINISTRE DE LA GUERRA li diu que ha escoltat atentament les seves explicacions i li dóna les gràcies per duri retira el seu vot particular.

El senyor ALONSO ZAPATA defensa quatre vots particulars: en el primer demana que se suprimeixin els carros d'assalt, ja que no hi ha automòbils ni carros; en el segon, que es redueixi el personal de l'Escola Central de Gimnàstica, i en el tercer, que es redueixi a sis mesos el temps de permanència a files dels soldats, fent dues crides a l'any, al gener i al juliol, de 75.000 homes, amb la qual cosa s'obtindran les economies corresponents.

En votació nominal són rebutjats els tres vots, igualment que el quart, que defensa breument l'orador.

Se suspèn aquest debat.

ES REPREN LA DISCUSSIÓ SOBRE EL PROJECTE DE DEROGACIÓ DE LA LLEI DE TERMES MUNICIPALS

El PRESIDENT DE LA COMISSIÓ DE TREBALL diu que en la dita Comissió no s'ha pogut arribar a una fórmula de concòrdia amb la minoria socialista que permeti d'aprovar el projecte que es discuteix, lamentant-ho molt. Diu que no podeu fer cedir els socialistes en la seva posició, que considera molt respectable.

El senyor GOMEZ SAN JOSÉ explica l'ocorregut a la Comissió, i diu que no es votà el que demanà la representació socialista, i que aquesta no pot acceptar la derogació tal i com es vol acordar, perquè no dóna suficients garanties als obrers. Recorda les darreres paraules del ministre de Treball, en les quals semblava haver-hi una garantia de protecció per als obrers, però l'actitud de la Comissió no ha estat aquesta. Nosaltres no volem que s'exclouin determinats obrers de la Llei, i exigim que se'ls doni treball perque puguin menjar. Aquesta ha estat la nostra actitud i per això la subratllem. D'haver-nos donat les garanties que demanàvem, tal vegada hauríem arribat a un acord.

Es llegeix una proposició incidental, en la qual es demana que s'acordi que ja està suficientment discutida la proposició de derogació de la Llei de Termes Municipals.

El senyor VELAYOS la defensa. Diu que aquesta derogació constitueix un anhel d'Espanya entera. Aquesta derogació l'han demanada tots els grups de la Cambra excepte els socialistes. Demana la derogació per defensar els interessos dels treballadors i dels agricultors.

El senyor GONZALEZ Y FERNANDEZ DE LABANDERA, en nom de la minoria radical-demòcrata, explica el seu vot. Diu que votaran la derogació de la Llei de Termes Municipals, però no la proposició del senyor Velayos. Aquesta empresa l'escomet el Govern comptant sens dubte amb aquesta majoria que el recolza constantment.

Es procedeix a la votació nominal de la proposició incidental. Els radical-demòcrates, republicans conservadors i esquerra republicana abandonen l'hemicicle.

Voten en pro els radicals, liberals demòcrates, tradicionalistes, nacionalistes bascos, monàrquics, agraris, Lliga Regionalista i populars agraris. En contra, les minories socialista i Esquerra Republicana de Catalunya.

El resultat de la votació és el següent: 254 vots en pro i 44 en contra.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Els diputats en l'exercici del càrrec son 450. La meitat mes un, 229. Han pres part en la votació 298. En pro 254 i en contra 44. Queda, per tant, aprovada la proposició.

El senyor ALVAREZ MENDIZABAL: Ve... ja havem aconseguit el que us proposàvem. (Forts rumors en els agraris. Ceda i radicals, els quals prorrompen en aplaudiments.)

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Reglamentàriament es pot consumir un torn en contra de l'article de la llei.

El senyor LAMONEDA consumeix un torn en contra. Manifesta que ho fa per tal de tranquil·litzar la seva consciència i enfortir la posició de la minoria socialista. Nosaltres, internacionalistes convençuts, creiem que la llei de termes municipals no aixeca fronteres entre els pobles rurals. Aquesta divisió, aquesta lluita entre els pobles, l'haveu fomentat vosaltres, que heu tingut la consciència i el rebost dels pobles rurals a les vostres mans. Els nostres propagandistes han hagut d'anar de poble en poble a dester el que havien fet els vostres evangelistes i a posar fi-ne a la tragedia rural. No se'ns han donat les garanties necessàries per als camperols i per això mantenim la nostra posició contrària a aquesta derogació.

El PRESIDENT DE LA COMISSIÓ DE TREBALL li contesta: Derogar aquesta llei no perjudica els obrers, perquè es respecta el salari mínim i es protegeix els treballadors contra les persecucions i salaris de fam que puguin tractar de posar en pràctica algans patrons. L'article 1r de la llei d'1 de maig dictada pel Ministeri de Treball, i al·ludeix també els treballs realitzats per la comissió per tal d'arribar a un acord. Acaba dient que els únics intransigents són els socialistes. (Aplaudiments.)

El senyor LAMONEDA rectifica. Diu que els bons propòsits del ministre de Treball han estat desvirtuats per la Comissió. Acaba dient que ja veuran la responsabilitat qu han contret els que han votat la Llei quan en els primers dies del vinent mes esclati la vaga de camperols.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: ¿Acorda la Cambra prorrogar la sessió fins que s'aprovi aquesta llei i la d'elevació de tarifes ferroviàries?

Els socialistes demanen votació nominal i per 107 vots contra 33, s'acorda prorrogar la sessió.

Es procedeix a votar l'article únic de la llei de derogació de la de termes municipals.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA adverteix que no fa falta el quòrum per aprovar aquest article.

Queda aprovat per 106 vots contra 27.

Seguidament es vota la derogació definitiva de la Llei de Termes Municipals. Demanen el quòrum els socialistes, esquerra republicana i Esquerra, que abandonen el saló. Les altres minories romanen a l'hemicicle i voten afirmativament.

Queda aprovada la derogació de la Llei de Termes Municipals per 271 vots contra 18.

Aquests vots corresponen a altres tants socialistes que han entrat al saló.

LA VOTACIÓ DEFINITIVA DE L'AUGMENT DE TARIFES FERROVIARIES

Es posa a votació definitiva la Llei augmentant en un 15 per cent les tarifes ferroviàries.

Hi ha sollicitat el quòrum per a aquesta votació.

Les esquerres, socialistes, radicals demòcrates i mauristes abandonen el saló, així com alguns agraris.

La votació dóna el següent resultat: 274 vots en pro i 21 en contra. Aquests darrers pertanyen a alguns diputats socialistes que han entrat al saló a darrera hora.

S'acorda no celebrar sessió nocturna i que en la de demà continui la discussió del pressupost de Guerra i la proposició del senyor Calvo Sotelo. Acte seguit s'aixeca la sessió. Són les deu de la nit.

Els enllaços ferroviaris i la Fira de Mostres de Barcelona

Madrid, 24. — El conseller de l'Ajuntament de Barcelona senyor Macip ha estat avui al ministeri d'Obres Públiques conversant amb el senyor Guerra del Río sobre els enllaços ferroviaris de Barcelona. Ha invitat el ministre a què el dia 4 de juny assisteixi a Barcelona a la inauguració de les obres dels enllaços ferroviaris, a la qual cosa ha promès accedir el senyor Guerra del Río.

Aquestes gestions ja havien estat realitzades amb anterioritat pels senyors Duran-Reynals i Pi i Sunyer.

El senyor Macip ha estat a la Presidència del Consell i al ministeri de Finances, i s'ha entrevistat amb els senyors Samper i Marraco, tractant de la qüestió del déficit de les Exposicions. Ha manifestat que tenia la impressió que el Govern procurarà endegar la qüestió.

El senyor Macip ha marxat aquesta nit a la ciutat comtal.

A darrera hora de la tarda el senyor Macip, en unió del senyor Santaló i del senyor Marial, ha visitat, al saló de ministres, el d'Indústria i Comerç, senyor Iranzo. Acabada l'entrevista, hem parlat breus moments amb els senyors Macip i Santaló, els quals han manifestat que havien visitat el senyor Iranzo, per tal d'invitar-lo a la inauguració de la Fira de Barcelona, invitació que ha acceptat gustós el ministre, el qual ha dit que hi assistiria si les seves ocupacions ministerials li ho permetien, creient que podrà realitzar aquest viatge el dia 4 de juny.

El senyor Santaló ha parlat del problema del conveni relatiu al suro elaborat amb França, i el senyor Iranzo li ha dit que resoldrà l'assumpte, del qual està esperant informe de la Direcció general de Comerç.

El senyor Salazar Alonso es proposa suprimir els governadors civils

Madrid, 24. — A darrera hora de la tarda, el senyor Salazar Alonso ha manifestat que anava a conferenciar amb el cap del Govern sobre la propera combinació de governadors.

—Espero—ha afegit el ministre—que aquesta serà la darrera que faci, puix tinc el projecte de substituir els governadors civils per uns delegats del Poder central, una mena de prefectes. Espero que el projecte mereixerà l'aplaudiment de l'opinió pública.

Se li ha preguntat si l'aplicació de la guillotina podria influir en la vaga de camperols, i ha contestat:

—Són coses completament diferents; però el Govern, de totes maneres, té adoptades totes les mesures contra qualsevol malifeta que es pogués cometre en perjudici de les collites.

Ha afegit el senyor Salazar Alonso que la C. E. D. A. havia indicat als Sindicats d'Extremadura que aquells patrons afiliats al partit que no abonessin els jornals assenyalats a les bases vigents, seguin expulsats. La mateixa mesura s'aplicarà als patrons d'altres provincies.

No es negociarà un concordat amb el Vatiedà, sinó un "modus vivendi"

Madrid, 24. — Informes par-Pita Romero no va a negociar un Concordat, sinó un "modus vivendi". Les negociacions estan molt avançades per haver-se anunciat i descabdellat a Madrid a través del representant del Vaticà.

La vista de la causa contra el capità Rojas

(Ve de la primera pàgina)

El testimoni insisteix en què l'ordre rebuda fou la de "ni ferits ni presoners".

L'interroga la defensa i contesta el testimoni, a preguntes d'aquesta, dient que per a ordenar que es ies foc en les circumstàncies de Casas Viejas cal primer que les ordres rebudes siguin ben terminants.

L'acusador pregunta si queden exempts de responsabilitat els que no compleixen una ordre que pot ésser constitutiva de delicte.

El testimoni contesta que les ordres s'han de complir sense vacil·lació, ja que l'únic responsable és el superior que les dóna i no el que les compleix. A aquest respecte recorda que es digué pel capità que complís les ordres, fossin les que fossin, perquè si triomfava l'èxit seria del tinent Olivares i el fracàs, en tot cas, del cap de les forces.

Compareix Joan Hernàndez Lavarga, capità de cavalleria que prestava servei a Telèfons quan el moviment de gener. Fa un relat minuciós de les ordres que rebé del comandant senyor Vidal, les quals foren "ni ferits ni presoners". A mi només se m'han de lliurar morts. Si pels voltants de la Telefònica veieu grups, els escorcolleu i després dispareu; igual haveu de fer amb els cotxes que circulin per aquells voltants".

Manifesta que una ordre així e'ha de complir encara que se sàpiga que es tracta d'un delicte. Afegeix que el dimarts de Carnaval fou cridat a la Direcció general de Seguretat perquè cremés la famosa acta. Ens reunirem a la Direcció general alguns caps, i el senyor Maestre intentà convencernos que creméssim l'acta. No ens hi avinguérem.

El fiscal l'interroga sobre l'abast de les ordres rebudes, i contesta que, per la seva índole i gravetat no consten enlloc. Insisteix que es donaren en forma concreta i terminant.

L'acusador pregunta sobre el mateix tema, i el testimoni diu que l'ordre la hi donaren verbalment dient-li: "No em llibreu mes que morts".

Acusador: Si vós rebeu una ordre, entreu en una casa on s'ha ofert resistència i agafeu les persones que hi ha dins, entre elles malalts i ancians, si l'ordre rebuda és aquesta, els mateu?

Testimoni: Si l'ordre és aquesta, sí.

El president talla el diàleg a cops de campaneta.

L'acusador demana que es prescindeixi de l'examen testifical de la defensa, car la major part dels testimonis no han d'aportar dades d'interès, com la majoria dels que han desfilat.

El defensor s'oposa enèrgicament a la pretensió de l'acusació privada.

Del públic surt una veu que diu: "Molt bé".

L'interruptor és expulsat, i com que no s'accedeix a la pretensió de l'acusador, continua la prova testifical.

ALTRES TESTIMONIS

La defensa renuncia a la declaració d'Antoni Vidal i Moya.

El tinent senyor Aranguren, citat per a declarar, no compareix.

Declara el testimoni senyor Sixto Serrano Pastor. Fou tinent de la 26 companyia d'assalt. Manifesta que les ordres que rebé del comandant Vidal foren enèrgiques i se li digué que les complís sense preocupar-se de res més. Dóna compte de les instruccions especials que rebé del senyor Franquera, el qual li ordenà que marxés a Sevilla per interrogar els guàrdies que a les ordres del capità Rojas estigueren a Casas Viejas.

Mostra l'interrogatori que havia de fer als guàrdies. En aquest interrogatori figuren redactades les preguntes i les respostes, i, demés, el testimoni manifesta que se li digué que busqués a Sevilla algunes persones que per alcuns milers de pessetes volgueren declarar el que se'ls demanés.

L'acusador sollicita que es comprovi si el document que mostra el testimoni és idèntic al que figura en el sumari.

El defensor s'hi oposa:

Fiscal: —Per què us van enviar a vós a Sevilla amb aquesta missió?

Testimoni: —Perquè era persona de confiança de la Direcció general de Seguretat.

Fiscal: —A què obeïa aquesta confiança?

Testimoni: —A què vaig servir a les ordres d'un germà del senyor Menéndez.

Presta declaració el senyor Faustino Rivas, que fou capità de les forces d'assalt i mané la sisena companyia a Madrid.

Manifesta que les ordres rebudes eren que no hi hagués ni ferits ni presoners i que es feu foc sobre els grups armats o de sospitosos. En la seva companyia no es reberen instruccions en els primers successos.

Explica a continuació tot el que va succeir en la famosa acta i les gestions que es feren perquè fos estripada.

La presidència renuncia a l'interrogatori que ha de fer-se al senyor Menéndez, que també figura com a testimoni.

La defensa sollicita que s'efectui un acarament entre el capità Menéndez i el tinent Sánchez Pastor, i com que aquest últim no es troba a l'edifici, s'acorda que l'acarament tingui lloc a la tarda.

Se suspèn la sessió per deu minuts.

A les dotze es reprèn la sessió.

Es crida el comandant senyor Anselmo Fontoba, que fou el que donà ordres als oficials. Es llegeix un telegrama d'aquest senyor comunicant que està malalt.

La defensa renuncia a la declaració del comandant senyor Faustino de la Gándara.

Presta declaració el senyor August Valera, tinent d'Intendència. Diu que pertanyia al cos d'assalt, i exposa les ordres que rebé en idèntica forma que els anteriors testimonis.

A preguntes de l'acusador, diu que no podien lliurar presoners, ja que les ordres eren terminants —només cadàvers. Manifesta a continuació que, com a militar, havia de complir les ordres que se li donaren, i que la responsabilitat ha d'estar en el comandament.

L'acusador: ¿Si hagués estat la vostra mare entre els presoners, hauríeu complert l'ordre?

Protesta el testimoni de les preguntes que se li fan, i l'acusador també protesta del que ha dit el testimoni, i demana que constin en acta les paraules del testimoni.

La defensa sollicita un acarament entre el senyor Menéndez i el capità senyor Loma per comprovar si s'intentà subornar el capità Rojas. S'acorda deixar aquest acarament per a la sessió de demà a la tarda.

Es renuncia l'interrogatori del senyor Josep Freire Guzmán, tinent del terç.

Es crida el capità senyor Félix Fernández Prieto, que es troba malalt.

Declara a continuació el tinent d'assalt senyor Antoni Vázquez Guitian, que es ratifica en les manifestacions dels anteriors testimonis. Manifesta també que el donaren de baixa del cos per negar-se a retirar la seva firma del document. Les ordres s'han de complir, tant per a morir com per a matar.

Presta declaració el senyor Josep Cuesta Alonso, guàrdia d'assalt, escrivent de la Direcció general de Seguretat.

Manifesta que el dia 8 de gener es trobava gaudint d'un permís, quan se l'avisà perquè s'incorporés ràpidament. En arribar, un company li digué que es preparava un moviment i que el comandant senyor Fontova havia comunicat telefònicament als comissaris i companyies que es reprimís amb la màxima energia tot intent de sedició, segons ordre superior, i que no havia d'haver-hi ni presoners ni ferits.

La defensa renuncia la declaració del tinent coronel de seguretat senyor Escolàstic Panguas.

Compareix el senyor Rossend Peña Rosa, capità d'assalt, el qual prestava servei a Valladolid. Declara que les ordres rebudes foren de disparar contra tot el qui anés armat o bé dugués explosius.

El tinent coronel senyor Hernández Sarabia, cunyat del processat capità Rojas, no compareix, per trobar-se malalt.

El senyor Francesc Miquel Clemente tinent d'infanteria manifesta que sap que el capità Rojas marxà a la Direcció General de Seguretat per tal de rebre ordres amb l'objecte de realitzar un viatge a Andalusia. Dóna compte de l'ocorregut a l'estació del Mirdia, quan el senyor Menéndez els digué que ni presoners ni ferits. Ha afegit que un cop el tren en marxa van haver d'instruir els guàrdies, els quals estaven fluixos de coneixements. Aquest testimoni queda a disposició de la sala, per a un acarament amb el senyor Menéndez.

Declara a continuació el senyor Manuel Escobar, tinent d'assalt. Confirma que el capità Rojas fou cridat a la Direcció General de Seguretat, i declara que sentí dir al tren que els conduïa a Cádiz que el senyor Menéndez havia donat aquestes ordres severíssimes.

Declara a continuació el senyor Josep Gainza Martínez, funcionari al servei de la Generalitat de Catalunya, el qual va ésser secretari del director general de Seguretat, senyor Menéndez. Manifesta que va escriure, al seu despatx, una nota que el capità Rojas redactà. Afirma que anà a l'estació a esperar el capità Rojas quan tornà de Sevilla, i que li va indicar que el director general de Seguretat desitjava saber sempre on trobar-lo. Nega que arribés a l'estació amb agents de vigilància, així com que des del café Colonial, on esmorzava amb Rojas, anessin tots dos a la Direcció de Seguretat. No recorda haver sentit mai que es tractés de subornar el capità Rojas.

Es crida l'advocat assessor de la Direcció de Seguretat, senyor Franqueira, però aquest no es troba a la sala.

Se suspèn la sessió a dos quarts de dues de la tarda, per a continuar-la a dos quarts de cinc.

LA SESSIÓ DE LA TARDA

A les 5'10 es reprèn la vista. Compareix en primer lloc el testimoni Josep Vicente Franquera. El defensor li pregunta: ¿Recorda el testimoni si a mitjans de febrer de fa un any va estar el capità Rojas per a dir-li que el tinent Artal a Sevilla parlava de certes irregularitats que havien ocorregut a Casas Viejas?

Testimoni: Es cert quant a la visita, i no és cert.

Abans que pogui acabar la frase, el president li crida l'atenció perque contesti concretament a les preguntes.

El defensor continua interrogant el testimoni sobre cert expedient administratiu.

El testimoni diu que va ésser encarregat en efecte d'instruir l'expedient amb el secretari Teodor Martínez Velayos. Afirma que va intervenir en la redacció d'aquestes declaracions, però únicament per a corregir l'estil, sense influir en el seu tons.

Pregunta despres el defensor si en la declaració el capità Rojas va afegir als successos ocorreguts.

El testimoni diu que el capità Rojas va fer la declaració en dos temps. En el primer no el va acabar perque no va arribar a trobar-hi i perque, demés a més, no va dir res dels successos ocorreguts, i en el segon temps el capità Rojas va parlar ja dels successos ocorreguts.

Afegeix que la primera notícia que va tenir dels successos, a part dels rumors de Premsa, va ésser la declaració del tinent Artal.

El defensor li pregunta si en l'espai que hi ha entre la primera i la segona part de la declaració, recorda haver vist el tinent coronel Hernández Sarabia a la direcció general de Seguretat.

El testimoni respon que durant la segona declaració recorda que va estar a la direcció general de Seguretat el tinent coronel Sarabia.

A altres preguntes del defensor respecte a la declaració dels guàrdies, el testimoni puntualitza que s'havia preparat el personal de mecanografia per a acabar l'expedient el més ràpidament possible. Però que no va parlar de prendre declaració als guàrdies i d'altres coses a que aludeix en les seves preguntes el defensor.

Diu també el testimoni, a preguntes de la defensa, que no dona cap comissió al senyor Serrano per a Sevilla, perquè com a cap de l'Assessoria Jurídica no tenia cap jurisdicció sobre els oficials d'assalt.

Nega que hagués rebut cap instrucció per a fer la declaració. Explica després profusament que és un expedient administratiu per a imposar sancions que suposen per als guàrdies l'expulsió del cos i per als oficials l'amonestació o el canvi de destí.

Com que en la seva declaració diu el testimoni que ha llegit algunes referències de la premsa, al·ludeix també la declaració que ha fet algun testimoni en dies anteriors.

El defensor protesta, i el testimoni replica: Jo estic assabentat d'aquestes coses perquè he llegit articles publicats per la defensa.

Afegeix que no té especialment a la seva memòria aquest expedient, perquè és un més entre els set-cents o vuit-cents que instruí en el seu càrrec.

Diu després que en prendre declaració al tinent Artal quan aquest anà a la Direcció de Seguretat es negà a declarar i després tornà a negar-s'hi dient que estava cansat. Més tard, davant l'ordre terminant del director de Seguretat manant-li que declarés digué que havia de confrontar unes notes, i jo mateix —afegeix— vaig anar a cercar-li el gavany, que havia deixat en una habitació el tinent Artal i vaig recollir unes quartilles de les quals es copiada la seva declaració.

Sóc un testimoni —afegeix— convertit en acusat i sense defensa.

El defensor demana que es llegeix la declaració que ten, per haver trobat amb la d'ara alguna contradicció.

El testimoni manifesta que no digué al tinent Hernández Artal que no declarés, sinó que reflexionés sobre les manifestacions que feia, perquè li semblava que forçat el seu estat d'excitació es fractava d'una animadversió del senyor Artal contra el capità Rojas, però no vaig tractar d'influir en la seva declaració.

El defensor sollicita un acarament entre el testimoni i el capità Rojas, i abans que es verifiqui aquesta diligencia el fiscal i l'acusador privat formulen altres preguntes que ratifiquen declaracions fetes anteriorment.

Com que el defensor vol fer noves preguntes, el president diu que no pot continuar l'interrogatori amb aquesta extensió, però a pesar d'això fa dues preguntes que es refereixen a la conversa sostinguda sobre la declaració prestada.

ACARAMENTS

Es verifica l'acarament sollicitat i amdós mantenen llurs respectives manifestacions en tons enèrgics, però de gran moderació.

Seguidament es lleg un altre acarament entre Franquera i el tinent Fernández Artal.

El defensor indica al president la conveniència que els acaraments s'estudiin d'acord amb el que ni ha disposat per a aquests casos, o sigui, limitant-se a llegir-ne testimoni per tal d'assegurar la finalitat perseguida.

En llegir-se l'acarament amb el tinent Artal, aquest comença a parlar sobre la declaració que presta en l'exèrcit i afirma que el senyor Franquera digué: "Aquí saben tot allò de Casas Viejas, però convé que no se n'parli".

El tinent Artal (tenant nombroses de gran autoritat i nervositat, es dirigeix al senyor Franquera i amb veu bruscament li diu: "Com a home d'honor, com a home de l'exèrcit...".

Provoquen aquestes paraules un element de la presidència i crida als aquàlis que retiri de la sala el testimoni.

El fiscal insisteix en la necessitat de l'acarament, i el president hi insisteix i el testimoni comença a observar la correcció degudes a la Sala.

Entre mitjant el tinent Artal i el senyor Franquera, dos que no estan simpatitzant el seu dret.

El tinent Artal demana perdó a la Sala i torna a mantenir amb energia la seva declaració.

Tambe mantè la seva negativa amb igual energia el senyor Franquera, i es dona per acabat l'acarament.

Durant l'acarament es produeixen al públic alguns rumors, que el president talla.

Acte seguit es procedeix a l'acarament entre el tinent Serrano i el senyor Franquera sobre la suposada conversa que aquest darrer donà a aquell per anar a Sevilla. Ambdós mantenen íntegrament llurs declaracions.

Se celebra a continuació un acarament entre el capità Artur Menéndez i el tinent De Miguel Clemente sobre les ordres donades, amb idèntics resultats. El senyor De Miguel afirma que li donaren l'ordre que no hi hagués ferits ni presoners, i el senyor Menéndez sostè que no és cert.

(Continua la vista)

Un altre acarament entre el tinent d'assalt Escobar i el senyor Menendez. Sosté el tinent Escobar que a l'estació va sentir el senyor Menéndez que deia al capità Rojas: "Tú ya sabes lo que te he dicho".

El senyor Menéndez sosté que no pronuncià tal frase, i repeteix que la conversa la sostingué davant de diversos caps de Seguretat.

Se celebra un altre acarament entre el capità Loma i el senyor Menéndez.

La Presidència distancia els dos testimonis, i adverteix al capità Loma que tenient en compte la declaració que prestà anteriorment en termes de vehemència, li recorda que cal mantenir el respecte degut a la Sala.

El capità Loma manté les seves afirmacions exposades en declarar en l'expedient de la Direcció general de Seguretat, afirmant que s'havia intentat subornar el capità Rojas.

El senyor Menéndez replica que si declarà aixi, igual constaran en la declaració que obra unida al sumari firmat per ell.

El capità Loma: Doncs sí, ho està.

El capità Menéndez: Doncs si està en l'expedient, ací estarà.

Amb aquest acarament es dóna per acabada la sessió de la tarda per reprendre la vista demà a l'hora acostumada.

LA DECLARACIÓ ESCRITA DE L'EX-GOVERNADOR CIVIL DE CADIZ SR. DEL POZO

La declaració escrita prestada per l'ex-governador civil de la provincia senyor del Pozo diu aixi:

"Amb relació a les mesures adoptades a la provincia de Cádiz per a fer avortar el moviment, contesta el següent: Foren escasses les precaucions, donades les poques forces de què es disposava a la provincia. Respecte a les mesures precautòries, aixi com a la concentració de forces a càrrec del qual corrien, diu que adoptà les que va creure convenient, d'acord amb les ordres que va rebre del ministeri de Governació.

Hom li pregunta si va rebre l'ordre que la força pública actués amb la màxima energia davant els rebels, fent foc sobre tots els qui l'ataquessin. Contesta negativament, i afegeix que ni el ministre ni ningú no li donà ordres en aquest sentit.

Amb relació als focus rebels advertits a Arcos, Medina i Jerez, diu que, encara que no recorda bé la data, creu que el dia 9 les autoritats locals d'alguns dels pobles del nord de la provincia li van donar compte d'algunes mesures que havien adoptat, davant l'abandonament del treball per part dels obrers en massa, especialment al terme de Jerez, en la campanya del qual foren assaltats alguns "cortijos" per tal de proveir-se els revoltosos de falcs i escopetes.

Hom li pregunta si és cert que se li comunicà que havia esclatat el moviment de Casas Viejas i que la massa havia assaltat la caserna de la guàrdia civil. Respon afirmativament. Afegeix que l'alcalde de Medina, culpable en gran part de l'increment que havia pres a la dita localitat el moviment sindicalista, per fòbia als socialistes, no li féu cap indicació ni reclamà la tramesa de forces. Tingué noticies d'un tiroteig sostingut als afores de Medina la mateixa nit en què fou assaltada la caserna de la guàrdia civil de Casas Viejas, i va tenir la notícia per les forces d'aquest institut trasllades des del camp d'Algeciras a Jerez, on arribaren sense deturar-se enlloc, per tal de repellir l'agressió, la que el tiroteig fou dirigit principalment contra el cotxe que ocupaven les forces.

A la pregunta de si envià el tinent Artal amb una secció d'assalt per fer front al moviment, ultra concentrar alli unes parelles de la guàrdia civil, respon que, en efecte, envià al dit oficial per reprimir el moviment i procurar que cessés l'assalt a la caserna de la guàrdia civil de Casas Viejas. Comunicà al ministre el que succeia, i reconegué amb el governador la necessitat de reduir el focus abans que els grups armats del camp de Xereq s'adonessin de les mesures adoptades.

A una altra pregunta en el sentit que els rebels s'escapaven als monts propers, però que un grup d'ells es féu fort en una casa del poble ocasionant baixes a la força, diu que la primera notícia la tingué pel tinent Artal, que li comunicà que els rebels s'havien fet forts en una casa del poble i que en intentar desallotjar-la li havien ocasionat un mort i un ferit que no havia pogut recuperar. En vista d'això demanà al ministre una companyia de bombes de mà i altre material per a reprimir el moviment i restablir les comunicacions. I fou aleshores quan accepta el generós oferiment del senyor Arrigunaga per a restablir una comunicació amb Casas Viejas.

Respecte a si el ministre de la Governació ordenà que la casa de "Seisdedos" fos arrasada i si el moviment havia d'acabar aquesta mateixa matinada, contesta que el ministre esperava freturós la notícia que el focus de la casa de "Seisdedos" estava dominat, davant el temor, com ja en diverses ocasions havia exposat, que el moviment s'estengués a la resta de la provincia.

En comunicar-li a altes hores de la nit que, segons el cap de les forces de Casas Viejas, convindria esperar que es fes de dia per a atrasar-la, si abans no s'havien rendit, amb el fi de fer l'operació amb més garantia i sobretot perquè no periliés el guàrdia ferit a la Cerraieta, li replicà el que fou transmès pel telegrafista del Govern civil al seu company de Medina.

Se li pregunta si és cert que en tramette reforços d'armes i municions al tinent Artal envià el governador un delegat per a controlar o conèixer tot el que allí succeia, i respon que tenia plena confiança en les forces que envià; per conseguent no tenia necessitat d'enviar-hi cap delegat. Si hagués trobat convenient fer-li acte de presència hi hauria anat ell mateix.

Nega que el senyor Arrigunaga fos delegat seu ni que rebés ordres seves de cap mena. Anà, senzillament, a establir un servei d'enllaç.

Se li pregunta també si és cert que davant la confusió decidís enviar-hi el seu secretari i el metge senyor Suffo, i respon que, com sigui que el senyor Arrigunaga no donava senyals de vida, els senyors Jessa i Suffo s'oferiren a anar a Casas Viejas, desafiant el perill del tiroteig.

Aquests dos senyors li comunicaren a Cádiz que ja s'havia donat compte a Madrid del resultat de la trista jornada.

Declara que és cert que el dia 13 sortí de Jerez el comandant d'assalt senyor Anguiano amb dues companyies, per tal de sotmetre els rebels emboscats en els monts immediats a Medina, i creu que per tal de dispersar-los es féu foc, però no recorda si fou amb la metralladora.

Finalment diu que és cert que en algun moment la situació dels rebels posà en perill, abans de l'arribada a Casas Viejas del capità Rojas, la situació dels organismes governamentals de la provincia.

La llei de derogació de la de termes municipals

Madrid, 24. — L'article únic derogant la Llei de Termes Municipals ha quedat redactat aixi:

"Articulo Unico. — Cuando los patronos traten de emplear braceros en el trabajo agrícola y no acudan a los registros u oficinas de colocación obreras, establecidas por la Ley de 27 de enero de 1932 y su reglamento de seis de agosto de 1932, y contraten trabajadores forasteros, lo harán siempre a base de jornales no inferiores a los establecidos por los organismos oficiales de trabajo y competentes para ello, y a falta de esto, y en defecto también de los mencionados pactos, aplicarán los que rijan para el trabajo en las localidades más próximas en que tales organismos funcionen.

Para el trabajo de los niños y de la mujer se observará la legislado sobre el mismo.

Las denuncias por infracciones de lo preceptuado pasarán a los Jurados Mixtos del trabajo rural, quedando derogado el decreto de 27 de abril de 1931 y la Ley de la República del 9 de septiembre del propio año, artículo octavo de la disposición transitoria del reglamento de seis de agosto de 1932, y todo cuanto resulte en contraposición con lo preceptuado en esta Ley.

Lo que me honro en poner en conocimiento de V. E. de acuerdo con el artículo 83 de la vigente Constitución de la República española.

El Consell de ministres d'ahir

Madrid, 24. — Els ministres han estat reunits als Palau Nacional de dos quarts d'onze del mati fins a un quart de dues de la tarda. El ministre de Governació, contestant preguntes dels informadors, ha manifestat que no s'ha tractat res sobre el nomenament de governadors. Ha afegit el senyor Salazar Alonso que en el consellet han passat gairebé tot el temps escoltant el ministre d'Estat sobre assumptes relacionats amb el seu viatge a Roma.

—¿Quan s'aprovarà la combinació de governadors?

—Aviat, perquè alguns d'ells han de prendre possessió dintre de poc temps.

El ministre de la Guerra ha confirmat el nomenament del general Núñez de Prado per a la segona divisió de l'Exèrcit.

El cap del Govern ha manifestat que en la nota oficiosa anava detallat tot el que s'ha tractat a la reunió. Després ha confirmat que en el consellet havia invertit la major part del temps el ministre d'Estat parlant sobre la seva gestió a realitzar al Vaticà.

Nota oficiosa:

"Abans que es reunissin els ministres en consell sota la presidència del cap de l'Estat, han celebrat un consellet, a les deu del matí, al Palau Nacional. Gairebé tot el temps de la reunió l'ha invertit el ministre d'Estat a donar compte dels assumptes internacionals, entre ells els que plantegen el possible ingrés de Russia a la Societat de Nacions, la reunió de la Conferencia del Desarmament i el próxim viatge a Roma del ministre, que sortirà el vinent dia 27.

A la Conferencia del Desarmament, accedint al prec del Govern, ostentarà la delegació d'Espanya l'ex-ministre senyor Madariaga.

A tres quarts de dotze ha arribat el senyor Alcalá Zamora al saló de consells, i ha presidit la reunió ministerial. En aquesta el cap del Govern ha fet el seu acostumat discurs sobre política nacional i estrangera: també ha fet una exposició dels debats parlamentaris i dels projectes que el Govern té en estudi.

Després ha sotmès a la firma de la S. E. diferents decrets.

ELS MILITARS QUE ASSISTIREN AL BANQUET DE CALVO SOTELO NO DONEN LA CARA

Madrid, 24. — Per ordre del ministre de la Guerra s'ha nomenat jutge militar el coronel del regiment d'Infanteria número 6 perquè procedeixi a esbrinar els noms dels militars que assistiren al banquet a honor dels senyors Calvo Sotelo i Yanguas el diumenge passat a l'Hotel Palace.

El jutge va anar al domicili de "Acción Española" per tal de fer les esbrinacions del cas, i el secretari li manifestà que li era impossible facilitar la llista de noms perquè moltes targes foren sollicitades per una sola persona, i, de més a més, en altres sols es té el cognom de l'assistent a l'acte.

L'afer del canvi d'arròs per moresc

Un interviu amb el senyor Ramon Viguri

Madrid, 24. — "El Socialista" ha publicat una informació fent història de l'afer produït amb motiu de la intervenció del Banc Exterior d'Espanya en l'operació de canvi d'arròs amb moresc. Es basa en un interviu fet al senyor Ramon Viguri, el qual ha dit:

"La operación de la importación del maíz y la exportación bonificada de arroz empezó a ser enfocada por el señor Samper — entonces ministro de Comercio e Industria — desde los primeros días del pasado mes de enero — nos dice el señor Viguri—. Desde nuestros primeros contactos con tal motivo — yo era entonces gobernador del Banco Exterior de España — comenzamos a discrepar en los procedimientos. Recuerdo perfectamente que celebramos una conversación — que podría reconstruir sin dificultad — en la que le hice determinadas observaciones y a cuya terminación el señor Samper me dijo que la entrevista debería permanecer secreta para los demás, replicándole yo que mi obligación era comunicársela al ministro de Hacienda, de quien dependía como gobernador de un Banco oficial, y que entonces lo era el señor Lara.

Por entonces el señor Rubén Saslavsky, representante general en España de la Casa Dreiffus — una de las firmas más potentes en el negocio del comercio internacional de cereales—, había instalado en el Palace Hotel a su agente en Valencia, señor Ibor, amigo a su vez del director general de Comercio que ha intervenido en esta desdichada operación, señor Iborra, y del hoy presidente del Consejo de Ministros.

El agente de Dreiffus se las prometía ya muy felices respecto a sus posibilidades de acaparar la operación para su Casa, por lo que al traspasentar ante mi sus ambiciones hube de manifestarle que lo que pretendía no era normal, que habría de producir, si se llevaba a cabo, evidente escándalo, y que no se dejara seducir por la perspectiva de unos excesivamente brillantes beneficios para salirse de la línia correcta que siempre debe presidir los negocios. Al parecer no cayeron en vacío mis advertencias — o se cambió de táctica conmigo—, por cuanto poco después me dijo el señor Saslavsky — y de ello es testigo el señor Martín Vélez, creo que capitán de Intendencia y ex representante de Dreiffus — que mis consejos eran acertados y que serían atendidos, interpretándolo yo en el sentido de que se desistía de forzar el acaparamiento en cuestión. Me confirmó en esta impresión — que ahora veo era un tanto ingenua — la visita que recibí hace aproximadamente mes y medio, no ya como gobernador, sino como director del Banco, por parte de un apoderado de la Casa Dreiffus, acompañado de don José María Serra, ingeniero de los negocios de Dreiffus en España. En ella les manifesté que moderaran las ambiciones de su representante, porque el buen nombre de su Casa padecería menoscabo si al señuelo de unas ganancias exorbitantes forzaban las cosas para arrancar un monopolio abusivo en un negocio poco claro. Mi interlocutor agradeció mis observaciones, diciéndome categóricamente que no lo consentirían.

Poco después salí del Banco, violentamente expulsado por el actual ministro de Hacienda, dejando ya de tener todo contacto oficial con el asunto."

Després el senyor Viguri parla de la destitució de la Direcció del Banc Exterior exigida pel ministre de Finances senyor Marracó, el qual allegà com a pretext la incompatibilitat política que significava el fet d'exercir el senyor Viguri el càrrec de tresorer del Partit d'Esquerra Republicana. El senyor Viguri s'expressa en els termes següents:

"Públicos son los motivos que el actual ministro de Hacienda dió para justificar su embestida contra mí y las presiones que ejerció sobre el Consejo del Banco Exterior para que éste solicitara mi dimisión, no basados todos en motivaciones de estricto rencor político. Sin embargo, no han salido a la superficie algunos hechos que la opinión debe juzgar, como este que voy a referir ahora.

Don Santiago Valiente, entonces presidente del Consejo ordenador de la Economía Nacional, y como tal consejero del Banco Exterior de España, tenía presentada la dimisión de aquel cargo desde hacía unos cuatro meses, sin que el señor Samper se decidiera a admitírsela, a pesar de su reiteración en el gesto. Públicamente se manifestó al señor Valiente, incluso con ostentación, terminantemente opuesto a las pretensiones que sobre mí tenía el señor Marracó, decidido a forzar al Consejo del Banco a que solicitara mi dimisión, atirmándose Valiente dispuesto a combatir el propósito en el Consejo con toda la energía de su temperamento impetuoso. Sabedor el señor Samper, ministro de Industria, de que su representante en el Consejo del Banco Exterior iba a proceder en defensa mía, contra la proposición del señor Marracó, quiso llamarle para hacerle desistir de su propósito. Pero el señor Valiente exigió que a esa entrevista acudiese como testigo su amigo personal el entonces y ahora ministro de la Guerra, don Diego Hidalgo, celebrándose la conferencia en un saloncillo del Congreso

La reunión duró de siete a ocho y cuarto de la noche, esforzándose en ella Samper para convencer a Valiente de que no combatiera la proposición del ministro de Hacienda, a lo que siempre respondió el señor Valiente que le era imposible, en conciencia acceder a semejante pretensión y que advertía lealmente que su actitud en el Consejo del Banco sería firme y dura, porque lo que pretendía Marracó era una injusticia y un abuso de poder, y que, dirigiéndose a los consejeros, manifestaría que no podía existir una persona con dignidad que se prestara a cometer la villanía de pedir mi destitución.

Ante esta actitud de Valiente, el señor Samper, como ministro de Industria y Comercio, le envió un oficio urgente, con encargo de que se le entregara en propia mano allí donde se le encontrase, como así se hizo el día 19 de abril, dos horas antes de la celebración del Consejo en el Banco Exterior. En este oficio, de tan premiosa urgencia, iba la aceptación de la dimisión de la Presidencia del Consejo ordenador de la Economía Nacional, que había estado retenida durante varios meses. Pero era la manera de evitar que ese firme defensor mío acudiera a la reunión y tal vez pudiera impresionar al auditorio con la fuerza de sus argumentos y su vocación al decoro, haciendo cambiar la actitud del Consejo, en torno a mi dimisión, por una reacción de dignidad."

Arribada del cor gallec "Cantigas da Terra"

Ahir, a les onze del vespre, va arribar a Barcelona el cor gallec "Cantigas da Terra". Així que arribaren acudiren a l'Ajuntament per tal de saludar les autoritats. Anaven acompanyats del secretari de l'Ajuntament de La Coruña, senyor Joaquim Martín Martínez. Foren rebuts per l'oficial de Cerimonial senyor Ollet i l'oficial de la Guàrdia Urbana senyor Sanz.

Com sigui que a conseqüència diverses panes que sofriren pel camí arribaren molt més tard de l'hora anunciada a Barcelona, se suspengué el concert que havien de donar i l'acte d'anar a col·locar una corona al monument de Clavé.

Es donaren, en arribar a l'Ajuntament, molts visques a Catalunya i a Galicia. S'hostatgen a l'Hotel d'Europa.

Comarques catalanes

BADALONA

Detencions :-: Exposició :-: Importants acords de la Comissió de Govern

Badalona, 24. — El diumenge vinent el nostre amic Bartomeu Pujó, seguint la seva ruta ascendent, inaugurarà a l'Ateneu de Girona una exposició de les seves meravelloses siluetes metàlliques.

— Per la Brigada d'Agents de Vigilància Municipal han estat recollits de la via pública i detinguts els següents malfactors: Francesc Pérez Cascales, de cinquanta-un anys d'edat; Enric Pascua Negrete, de quaranta-dos; Francesc López Pasqual, de dinou, afaneta, i Manuel Vinueza Jaime, de cinquanta-set.

— En l'última sessió celebrada per la Comissió de Govern, entre altres, s'adoptaren els següents acords:

Demanar als honorables senyors president de la Generalitat i president del Parlament català que es dicti una llei en virtut de la qual es dispost l'obligació de dipositar a les Caixes municipals les fiances o dipòsits que les companyies explotadores de serveis públics, telèfons, aigua, gas i electricitat, aixi com els que exigeixen els propietaris de finques urbanes, a l'objecte que, àdhuc servint per a respondre del compliment de les obligacions que s'imposen, puguin produir un interès destinat al sostenment d'institucions socials i culturals.

Que els retrats de l'insigne patrici Francesc Macià i dels màrtirs de la llibertat Fermí Galán i García Hernández, que han s'ésser collocats al Saló Consistorial, siguin pintats a l'oli.

Cedir la sala d'audicions de l'Escola Municipal de Música a l'Associació d'Amics de la Música de Badalona per a un concert que projecta celebrar el dia 28 del corrent, a les deu de la nit.

En darrer terme el senyor Riera felicita el senyor alcalde per les mesures enérgiques que ha pres per a fer pagar l'arbitri sobre casetes de bany, i li prega que aquestes mesures les faci extensives als banyistes desaprensius que quasi nus es passegen per la Rambla.

El senyor Móra dóna compte que complint el que s'acordà feu algunes indagacions per tal d'esbrinar la causa de les anormalitats observades al padró de cèdules; no ha instruit cap expedient per haver-se convençut que aquestes anomalies obeien a negligència per part de persones que no són precisament els funcionaris municipals, i que per enguany ha dictat les disposicions necessàries per a evitar irregularitats de cap mena en tan important servei. — C.

MANRESA

Vel trobat mort :: Concert :: Altres noves

Manresa, 24. — A les onze d'aquest matí, uns veins de la casa número 12 del carrer de Sant Francesc han denunciat a la Comandància Municipal que un vei de la casa feia molts dies que no sortia, i a més que del pis on vivia sortí una fortor insuportable. Hi ha anat el cap de la guàrdia municipal i han violentat el pis. Han trobat el vei, mort. El dissortat s'anomenava Ignasi Castedo i Galí. Els metges ha certificat que la defunció ha estat natural, a consequència d'un col·lapse cardíac.

— El diumenge vinent, dia 27, a les cinc de la tarda, donarà un concert a l'Orfeó Manresà, el violoncellista Bernardi Gálvez, acompanyat al piano per la senyoreta Rovira.

TARRAGONA

Nou edifici de la Telefònica :: Penyores per jugar als prohibits :: Altres noves

Tarragona, 24. — L'Ajuntament ha autoritzat a la Companyia "Riegos y Fuerza del Ebro" per a instal·lar un transformador a la plaça de la República.

— Han començat les obres de l'edifici de nova planta que la Companyia Telefònica bastirà al xamfrà de la Rambla del 14 d'Abril i carrer de Fortuny.

— El comissari d'Ordre públic ha imposat una multa de 500 pessetes al cafeter de Santa Coloma de Queralt per jugar als daus, i una altra de 50 pessetes al cafeter de Sant Jaume dels Domenys. Les quantitats imposades estan en relació a la importància de les partides sorpreses.

— Ha estat imposada una multa al caporal del Sometent de Creixell per desobeir les ordres de l'Alcaldia.

— Josep Regueiro, de 25 anys, ha denunciat a la policia que fou objecte al camp de Mart d'insult per part de Jacinta Bartomeu i Espuny i la seva mare, i que més tard, a la plaça de Sant Miquel, s'han repetit els insults, acabant en baralla, de la qual ha resultat amb erosions a diferents parts del cos.

— Avui han visitat aquesta ciutat les escoles nacionals de Piera i Aiforja, i té anunciada la seva arribada la de Sarrià.

— Moviment del Port. Vaixells entrats: "Turia" i "Poeta Arolas", de Barcelona. Sortits: "Flor Bech", cap a Pomarón; "Ciudad de Tarragona", cap a Sete; "Las Tres Marías", "Poeta Arolas" i "Turia", cap a València.—C.

IGUALADA

Les conferències de Palestra :: La vaga dels contramestres :: Escissió al Centre d'Esquerra : Miting d'Estat Català :: Necrològica :: Assistència Social :: Noves diverses

Igualada, 24. — El diumenge, dia 13 cloent les Jornades de Palestra, mestre Fabra va donar una interessant conferència al saló de sessions de l'Ajuntament. Va dir unes paraules inicials, el conseller-regidor de Governació, senyor Torner. Per a demostrar que en tot es pot ficar la politiqueta, el "Diari d'Igualada" comenta amb la seva ironia verinosa i peculiar, les paraules del senyor Torner. Tanmateix els mestres de la ponderació ens resulten massa fàcilment falibles.

— Una altra de les conferències organitzades per Palestra, va haver d'esser suspesa a darrera hora per impossibilitat de compareixer el conferenciant: la que havia de donar Joan Estelrich, el dilluns, dia 14. Tanmateix aquests senyors conferenciants miren bon poc prim a fer quedar malament els organitzadors de les seves dissertacions.

— Aquests dies ha fet la Visita Pastoral a les Parròquies d'Igualada i pobles de l'Arxiprestat, el bisbe d'aquesta diòcesi.

— Han estat alliberats els tres sindicalistes que restaven detinguts a disposició de l'autoritat governativa.

— Seguex, com arreu de Catalunya, la vaga dels contramestres. Els vaguistes, a la nostra ciutat, són uns 85 però la manca d'aquest personal a les fàbriques de teixits, provoca la paralització dels telers i, per tant, dels obrers i obreres que en tenen cura. Si aquesta setmana no s'arranja el conflicte, la paralització de les fàbriques serà quasi total, ço que afectaria ja uns 2000 obrers. Confiem però, que hi haurà interès i seny per a evitar-ho.

— La Joventut d'Esquerra Estat Català, de la nostra ciutat, després de mantenir durant molt temps profundes discrepàncies dins el Centre Republicà radicalitzat a E. R. de C.) s'ha separat de l'esmentat Centre i en nombre d'uns 80 socis, han constituit una entitat pròpia, domiciliada provisionalment, al Bar Peret, del passeig Verdaguer.

Es diu que el dissabte, la novella entitat política, farà la seva presentació pública en un miting al Mundial-Cinema, en el qual parlaran Ventura Gassol, Puig i Ferreter i Dencàs.

— Dijous, dia 18, víctima de llarguíssima malaltia, va morir el senyor Sebastià Ferrer i Valls, delegat a la nostra ciutat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. La seva mort ha estat sentida per tota la ciutat, pulx que s'havia fet sempre creditor a l'estima i consideració de tothom.

— L'Ajuntament ha ordenat la rectificació d'uns rètols mal escrits que hi havia al carrer de Santa Caterina de la nostra ciutat, recollint un advertiment del "Diari d'Igualada", i vetllant pel compliment d'un acord municipal.

— La Comissió d'Assistència Social, creada pel nostre Ajuntament es mostra molt activa i esperançada en els seus projectes. Sembla que per a nodrir la seva "Caixa" comptarà amb aportacions voluntàries de tots els estaments de la ciutat. La recaptació de quotes començarà, segons referències, molt aviat. Les obres a realitzar són: erecció de dos Grups Escolars, Guarderia d'infants, Dormitoris públics per a necessitats transeúnts, Cuina popular económica, Parc públic i embelliment general de la ciutat. Amb aquest pla d'obres públiques, es cerca facilitar treball als obrers en atur forçós, fent més eficaç l'auxili per mitjà d'obres de caràcter social.

— El dilluns, dia 21, va ésser inaugurada a la nostra ciutat la Casa-bressol de la Mare de Déu de Montserrat. Aquest Casal estarà destinat a refugi per a infants menors de famílies obreres. Se'ns ha dit, però que aquest servei no serà gratuit.—C.

TORTOSA

Esllavissada de terres :: Un obrer mort :: Concurs de pintura :: El Centre Catalanista Republicà :: Vària

Tortosa, 24. — Per la guàrdia urbana ha estat detingut el noi d'onze anys Pere Viscarro, natural d'Ulldecona, per haver efectuat diversos robatoris al seu poble i en aquesta ciutat. Ha estat enviat al Tribunal de Menors, de Tarragona.

— A causa d'un desprendiment de terres ocorregut ahir, a les sis de la tarda, a les obres de construcció del ferrocarril de Val de Zafan a Sant Carles de la Ràpita, quedà sepultat l'obrer Josep Fontanet i Bartomeu, de 26 anys, natural d'Aldover. Les ferides que va rebre foren tan greus que pocs minuts després d'haver ingressat a l'Hospital va deixar d'existir.

— La secció de Belles Arts de l'Ateneu ha obert un concurs de pintura sobre "Vores del riu Ebre a la nostra comarca". Es concediran 3 premis en metàllic.

— Aquesta nit, al Centre Catalanista Republicà tindrà lloc la segona conversa sobre temes municipals.

— Diumenge la Delegació de Palestra efectuarà una excursió a les Fonts del Reguer.

— En la reunió celebrada anit a l'Associació de la Premsa, per tal d'organitzar el X Congrés de la Premsa Catalano-Balear, es nomenaren diverses comissions, amb la finalitat de recollir cabals.

— Diumenge, al camp del Raval, se celebrará un encontre entre la U. D. Cultural de Barcelona i el Dertusa.—C.

MATARO

Repartiment de premis :: Festival esportiu :: Ball de gala :: Robatoris

Mataró, 24. — Al saló de sessions de l'Ajuntament ha tingut lloc l'acte de lliurar els premis del concurs de cartells anunciadors de la II Fira Comercial. El lliurament de premis es féu de la següent forma: Primer premi, 300 pessetes, Josep M. Vicenç; segon premi, 150 pessetes, germans Antoni i Emili Pineda.

— Dissabte, a dos quarts de cinc de la tarda, tindrà lloc al camp de l'Illuro un festival esportiu a profit de les Colònies Escolars.

— El mateix dia, a la nit, en honor dels expositors, i també a benefici de les Colònies, se celebrarà al pati del teatre Bosc un ball de gala que serà amenitzat per dues orquestrines.

— Rosa Castelló, domiciliada en una casa de mala nota del carrer d'Isabel, número 18, ha denunciat que de la seva habitació havien estat sostretes 150 pessetes. Com a presumpte autor ha estat detingut un vei d'aquesta ciutat que ha ingressat a la presó a disposició del Jutjat.

— Del primer pis de la casa del carrer de Francesc Macià, 56, han desaparegut 115 pessetes en metàlic i joies per valor d'unes 300 pessetes. Signaren els autors del fet. — C.

CALDES DE MONTBUI

Amb gran èxit ha tingut lloc la II Fira Comercial, Industrial i Agrícola

A la nostra vila s'ha celebrat els dies 19, 20 i 21 del corrent la II Fira Comercial, Industrial i Agrícola, instaurada amb èxit extraordinari l'any passat. ... resultat de la d'enguany no pot ésser res satisfactori. L'exit coincidint no superat el de l'any passat, i els promotors formulats pels calderins uns optimistes han quedat curts. Mes de cinquanta expositors representants de l'Agricultura, la Industria i el Comerç en general han concorregut a aquest certamen, installat al Casal de la Fira.

Aixi mateix la ramaderia també ha tingut una participació molt notable a la Fira, i el Concurs de bestiar de tota mena, installat a la part superior del Passeig del Remei, va assolir un gran èxit. L'aspecte que oferia l'esmentat passeig, ocupat en tota la seva llargada per bestiar, acuradament seleccionat pels seus posseedors, era magnífic. Poques vegades una fira-concurs semblant a aquesta haurà aconseguit reunir un nombre tan considerable de caps de bestiar. El departiment dels premis concedits per la Generalitat de Catalunya, Ajuntament i pel Sindicat Agrícola de la Vila anà a càrrec d'un Jurat competent.

La Fira va inaugurar-se el dia 19 amb assistència del President de la Generalitat, acompanyat del seu secretari, senyor Alavedra, i de diversos diputats al Parlament de Catalunya i al Parlament de la República. El senyor Companys fou rebut a Casa de la Vila per tot l'Ajuntament amb l'alcalde, senyor Fontcoberta, al davant. També la havia les altres autoritats locals. Seguidament es trasladaren al recinte de la Fira per a procedir a la seva inauguració. Fou complimentat pel Comité de la Fira, els membres del qual l'acompanyaren en la visita que efectuà als stands, i el senyor Companys féu un complet elogi de la installació i importància de la Fira. Seguidament passà a inaugurar l'exposició del pintor calderí M. Gispert, installada en una céntrica sala de la vila.

Durant els dies esmentats han tingut lloc diverses festes, com concerts, sardanes, concurs de tir, curses de bicicletes, etc. Cal esmentar, per l'èxit assolit, els concerts de l'Orfeó Calderí, dirigit pel mestre Magí Armemol, i el de la Banda Municipal. El Ball de les Gitanes del Vallès, en el qual participaren diverses colles de la comarca, constituí un esdeveniment tant per la tasca acurada dels ballados com per l'enorme quantitat de públic que va presenciar-lo.

No cal dir que l'afluència de forasters a Caldes ha estat formidable, i la vila s'ha vist completament envaïda com mai no s'havia vist.

Va assistir a l'acte de clausura el conseller d'Economia, senyor Comorera.

L'alcalde, senyor Fontcoberta, es referí a l'èxit obtingut amb la Fira, i patentitzà l'esforç fet per la vila en organitzar-la. Acabà dient que la paralització del treball als molers que el Foment d'Obres i Construccions té en aquesta havia agreujat l'economia de la població, i pregà al senyor Comorera que realitzi les gestions necessàries per tal que es puguí reprendre el treball.

El senyor Comorera fèu un elogi de la Fira, i es lamentà que l'ajut de la Generalitat no pogués ésser superior.

MANLLEU

Quinzenal d'Esquerra :: Futbol Política

Dissabte aparegué el primer número del quinzenal d'esquerra "El Ter", la redacció del qual va a càrrec del Centre Català Republicà d'Esquerra. En la seva portada anunciava una sèrie pels ideals esquerrans, i prometen una actuació que no serbi a l'estridència. Val esperar que aquest portaveu serà interessant i que complirà la premsa local, que havia estat fins ara solament representada pel "Manlleu".

— L'equip de l'Agrupació el diumenge passat vencé el primer equip amateur del Barcelona per 4 a 2. Dilluns tingué lloc un gran encontre entre el primer equip del Granollers i el local. Després d'una partida espléndida, els nostres venceren per 3 a 2.

— En el sopar que diumenge dedicaren als equipiers els nostres esportius hi concorregué tota l'afició. Hi hagué parlaments, i hom parlà de la próxima temporada de l'estadi.

— Les sessions de l'Ajuntament es devenen interessants. En darrer el cas del petit d'Obres Municipals, que semblia que anirà per llarg, i per al qual la minoria d'esquerra demanà tota mena d'interès.

— El conflicte planejat pels paleters i manobres està pendent de solució, i si no s'arribà avui a un acord la setmana vinent hi haurà vaga.

VILA-SECA DE SOLCINA

Vària

El dilluns vinent, dia 28, a les set de la tarda, s'obrirà en aquesta población el mercat de fruita de la terra, com en els anys anteriors.

La importancia del mercat, reconeguda per la inmillorable qualitat dels seus excelents productes en hàlegues, pàtates, tomàtes, pebrots, préssecs, pruneres i altres fruites, permet d'esperar la concurrència de molts compradors, els quals, com sempre, tindran les millors facilitats, tant en la compra com en el pes i consum per al seu desplaçament.

GIRONA

Amenaça de vaga al ram fabril :: Processat absolt :: Conferència :: Calendari de concerts :: Noticiari

Girona, 24. — Preguntat el subsecretari d'Ordre públic sobre el desenvolupament de la vaga de contramestres, ha dit que seguia en igual estat i que a totes les fàbriques es continua treballant, encara que amb les dificultats consegüents.

— El Sindicat de l'Art Fabril ha editat uns tulls en els quals es diu que des de fa cinquanta dies les obreres de la casa Grober, d'aquesta ciutat, tenen presentades unes bases a la gerència les quals, diu ja dita obra, han posat de relleu la mucrancgènia patronal. En el repàs del es comenta a una reunió que se celebrarà dimenge. Si les bases que es citaven foren presentades no sòn acceptades per la gerència, declararan la vaga el dia 31 del corrent.

— Aquest matí s'ha celebrat el judici contra Josep Bernaola, d'Olot, acusat d'homicidi. El jurat ha dictat veredicte d'no culpabilitat, i per tant el processat ha estat absolt.

— Organitzat per la C. D. de C. se celebrarà un miting el diumenge vinent al teatre Municipal, en el qual parlaran Maciá, Carrasco i Formiguera.

— Demà, dissabte, a dos quarts de vuit del vespre, el doctor Enric R. Rosal donarà una conferència sobre literatura a la Biblioteca Popular per a la Dona sota el tema "Arthur Rimbaud i Oc".

—Incompatibilitats sorgides a darrera hora en les dates assenyalades per als assaigs han fet ajornar el concert que havia de donar demà l'Orquestra Simfònica de Girona. Així, doncs, els tres concerts que marquen del present curs de l'Associació de Música seran els següents: a primers de juny, Quartet Barcelona; el 13 ó el 15 de juny, Orquestra Simfònica de Madrid, i clausura de curs a la darrera desena de juny per l'Orquestra Simfònica de Girona.

— Diumenge al matí hi hagué sardanes a la Rambla per "La Principal de La Bisbal".—C.

CIRCO CARL HAGENBECK
Cantonada Urgell - Diagonal (Carrer de Buenos Aires)
AVUI Dues funcions, a les 5 de la tarda i a les 10 de la nit en punt
Per pocs dies
26 numeros sensacionals, entre ells els 11 famosos
Tigres de Bengala
L'acte de domar feres més bonic del món
VENDA DE LOCALITATS a la Papeleria Vallori, Jaume de Catalunya, 6, telefon 14063; als centres de reserva i a les taquilles del Circ, telefon 33544. Entrades a 2, 3, 5, 8, 10 i 12 pessetes. Llotges amb quatre entrades, 20 pessetes
Exhibició de les feres
diaria de 10 matí a 5 tarda. Admissió de les feres: a les 11 del matí. Entrada: 1 pta., nens, 0'50 pessetes

Llegiu cada dijous MIRADOR

ESTRANGER

L'entrada de la Unió Soviètica a la S. de N. és al primer pla de la política internacional

Sembla que Anglaterra, E. U. i Japó discutiran les qüestions navals de la conferència de Washington

Londres, 24. — L'atenció anglesa està actualment concentrada en l'actitud dels Soviets davant la política francesa. D'una manera general hom creu que a consequència del fracàs del pla anglès de desarmament i de la impossibilitat en que es troba Anglaterra de contraure compromisos precisos i ineluctables França busca els mitjans de mantenir la pau a Europa. Si, doncs, les solucions que es presenten no són les somniades per l'idealisme anglès, presenten almenys l'avantatge pràctic de ter obstacle a les aventures guerreres sense que Gran Bretanya hagi de subscriure a noves obligacions.

Per aquest fet hom distingeix a Londres entre l'entrada dels Soviets a la Lliga de N. i els pactes d'amistat. Anglaterra no serà obstacle a la candidatura de la Unió Soviètica a Ginebra, però a no es limitarà, en aquesta matèria, el seu voler. En revenja no s'ha d'esperar que Anglaterra participi a pactes d'amistat que estendrien la seva responsabilitat envers l'Europa Oriental.

També, si les idees actualment evocades es realitzen, es por preveure que Londres s'oposarà a l'establiment d'un llaç entre els pactes orientals i els compromisos de Locarno. Els anglesos creuen, en efecte, que per la força de les coses les convencions de d'amistat comporten una definició de l'agressor, i per tant sancions, les quals, en el que es refereix als anglesos repugnen, tant més quan no teòricament partidaris de certes revisions de fronteres a l'Europa central i oriental.

L'opinió de la premsa ::

El "New Chronicle" considera com a particularment feliç la perspectiva de la proxima entrada de Rússia a la S. de N. Segons aquest periòdic, els motius de satisfacció són: Primer, la decisió del Govern soviètic demostra la importància i la vitalitat de la S. de N.; segon, la influència de Rússia a Ginebra s'exercirà certament en favor del manteniment de la pau, i augmentarà considerablement l'autoritat de la S. de N.; tercer, la presència de la Unió Soviètica a Ginebra farà més difícil a les grans potències fora de la S. de N. de tractar amb potències com per exemple Alemanya.

L'òrgan liberal diu que l'aprovació donada per França al projecte d'adhesió de Rússia no significa de cap manera que sigui una maniobra dirigida contra Alemanya.

El "Times" considera que l'entrada de Rússia a la Societat de Nacions es un esdeveniment important perque dona a aquest organisme el caràcter d'universalitat que fra de pertànyer-li. Recorda que el ministre britànic d'Afers Estrangers ha declarat recentment a la Cambra dels Comuns que Anglaterra saludarà amb satisfacció aquesta entrada.

L'òrgan de la City, analitzant les causes de canvi d'actitud dels Soviets a l'esguard de la Societat de Nacions atribueix sobretot a les relacions difícils que existeixen actualment entre Rússia d'una part, i Alemanya i Japó d'una altra.

Els acords navals :: :: ::

Washington, 24. — De font autorizada s'anuncia que la Gran Bretanya, els Estats Units i el Japó entaularan aviat converses preliminars sobre les possibilitats de discutir les qüestions navals amb vistes a la Conferència de Washington de 1935.

Hom creu que la iniciativa d'aquestes converses ha sortit d'Anglaterra i del Japó.

Als circols oficials japonesos s'indica que unes discussions preliminars sobre els assumptes internacionals que afecten al Pacific contribuirien a aclarir molt l'atmosfera per a la Conferència de 1935.

Inquietuds angleses :: ::

Londres, 24. — Alguns diaris expressen la inquietud que cas de trasbassar totalment la limitació d'armaments navals que ha d'esser tractada en la propera conferència de Ginebra, Anglaterra es trobaria davant de la impossibilitat de reorganitzar la seva flota i conduir, d'una manera molt ràpida, una certa quantitat de cruiers, contratorpeders o submarins per tal de substituir un nombre igual d'unitats que van a esser dotades de bandes per vellers i inservibles. Aquesta eventualitat impressionaria una càrrega molt seriosa en el pressupost i podria avui repercussions en la política interior del país.

Anglaterra i l'armament aeri :: :: :: :: :: :: :: ::

Londres, 24. — En un discurs que ha pronunciat en aquesta capital lord Londonderry, secretari d'Estat del Departament de l'Aire, ha manifestat especialment que el sentiment de seguretat, sense el qual cap Conferència no es tractable, no ha sorgit encara de la Conferència del Desarmament. Qualsevol que sigui la forma que el desig universal de mantenir la pau pugui revestir ultiorment — ha afegit l'orador — estem decidits a que les nostres forces aèries siguin numèricament el suficientment fortes per a assegurar la nostra seguretat i per a permetre'ns assumir en condicions convenients les nostres responsabilitats imperials. Estic convençut que en la pràctica cap acord internacional no podrà substituir, si no és basat en la creença que la guerra pugui esser abolida.

Masaryk ha estat reelegit president de la República txecoslovaca

Fa algunes setmanes, en ocasió de la primitiva data fixada per a les eleccions presidencials de Txecoslovàquia, tingueren ocasió de parlar de l'alta personalitat de Masaryk i no cal que repetim el que aleshores digueren. Recordem que Masaryk, amb Benes i el general Stefanick, fou el creador de l'Estat txecoslovac que en quinze anys ha saput conquistar una consideració de primer pla. Stefanick ja és mort; Masaryk i Benes són avui, com en 1918, com en 1920, al seu lloc, l'un de cap de l'Estat, l'altre d'home de govern.

Ahir Masaryk era elegit per tercera vegada president de la República. La Constitució txecoslova fou promulgada en 1920, i segons les seves clàusules el president és elegit per l'assemblea nacional, composta de les dues Cambres; el seu mandat dura set anys, i no és reelegible. La tria no pot recaure sobre un militar, i ha de reunir tres cinquenes parts dels vots. La Constitució preveu, però, la reelecció del primer president, per tal d'honorar el creador de l'Estat txecoslovac.

Remarquem les curioses variacions de les tres eleccions. La primera — 27 de maig de 1920 — tingué caràcter plebiscitari. La segona — 27 de maig de 1927 — trobà les forces governamentals més avial dividides, i la majoria s'obtingué amb la participació dels socialistes. En les eleccions d'ahir, els sis partits grans — agraris, social-demòcrates, social-nacionalistes (que no tenen res a veure amb els nazis), populistes, txecoslovacs, agraris i social-demòcrates alemanys — han votat unànimement per Masaryk. Hi han estat hostils els comunistes, que havien presentat candidatura pròpia, i algun petit nucli: els nazis, no tenint representació al Parlament, no han pogut votar.

El fet més simptomàtic de la votació d'ahir és la participació dels alemanys, els quals són ferms puntals i admiradors del vell president.

La reelecció de Masaryk ha estat vista amb satisfacció per tot el món democràtic. Amb ella, la República txecoslovaca ha volgut confirmar la seva gratitud al creador de la nació.

Demà, en ocasió del seu 50è aniversari, Benes, el gran collaborador de Masaryk, serà homenatjat pel poble. Benes és el més fervent partidari de la pau a l'Europa Central. El Parlament volgué confirmar-li amb caràcter permanent el seu lloc als Afers Estrangers, i per això la política exterior txecoslovaca ha seguit sempre una línia dreta.

En la postguerra s'han bandat moltes esperances en joves prestigis que després s'han extuit. No ha estat aquest el cas de Benes. La S. de les N. i la Conferència del Desarmament han pogut constatar-ho.

Praga, 24. — Aquest matí s'han celebrat les eleccions presidencials.

Ha estat reelegit President de la República el senyor Masaryck, que ha obtingut 327 vots sobre un total de 420 diputats i senadors.

El comunista Gottwald solament ha obtingut 38 vots.

Comentari de "Le Temps"

París, 24. — La premsa del migdia comenta en termes molt elogiosos la reelecció del senyor Masaryck per a la presidència de la República txecoslovaca. El "Temps" diu que aquesta reelecció és una garantia de continuitat per a la política d'orubiana actual, sense la qual no hi hauria pau a l'Europa central.

ITALIA FEIXISTA

Celebració del 19 aniversari de l'entrada d Itàlia a la guerra

Roma, 24. — El 19 aniversari de l'entrada d'Itàlia a la Guerra ha estat celebrat a tot el país en una atmosfera de gran entusiasme.

En aquesta capital 10.000 antics combatents, pertanyents a l'Associació d'Infanteria, i que han vingut de tots els llocs d'Itàlia, s'han dirigit aquest matí a la plaça del Quirinal, on han estat revistats pel rei, acompanyat del príncep hereu.

Amb motiu de la darrera lleva feixista, el senyor Mussolini ha passat revista a les forces joveniles del partit, a destacaments de tropes de la guarnició i a membres de l'organització feixista.

Després s'ha verificat la cerimònia de transmissió d'atribucions:

140.000 balilles han estat promoguts a avanguardistes.

120.000 avanguardistes han estat incorporats a joves feixistes, i

191.000 joves feixistes han estat incorporats al partit.

Després s'ha celebrat una desfilada, que ha durat des de les deu fins a la una de la tarda.

El senyor Mussolini, que ostentava l'uniforme de comandant general de les milícies, es trobava vuitat de totes les autoritats i nombrosos membres del Cos Diplomàtic.

Acabades les revistes, tant els antics combatents com les joventuts feixistes han acudit a la plaça de Venecia, aclamant el senyor Mussolini, el qual ha hagut de sortir al balcó per tal de saludar a multitud.

Hoyálh Roma,

L'actitud dels nazis al Sarre provoca un gran estat d'efervescència

París, 24. — Als centres diplomàtics augmenta la preocupació per la qüestió del Sarre. En efecte, a pesar dels darrers tocs d'atenció donats pel funcionari anglès senyor Knox president del Govern del Sarre, respecte els maneigs dels elements hitlerians, aquests augmenten i s'agreugen cada dia i són constants les amenaces contra els sarrencs que se suposen contraris a la unió d'aquella conca al Reich.

Darrerament s'ha comès un robatori de documents a les oficines de les mines, i s'e n'han endut cinquanta quilograms de paper que, segons es diu, han estat traslladats a Alemanya, en els quals figuraven plans i documents i material divers de caràcter reservat. El robatori ha estat fet, segurament, per empleats de les mines i té tots els caràcters d'un acte polític.

S'ha fet una denúncia oficial a la Societat de Nacions, i hom creu que aquest fet serà posat en joc per tal de demanar un ajornament en la data del plebiscit que ha de decidir sobre la sort del Sarre.

França protestarà davant la S. de N. :: :: :: :: ::

París, 24. — Als cercles generalment ben informats s'anuncia que amb motiu del robatori d'alguns documents de l'Arxiu de Servei d'Ensenyança de les mines domanials del Sarre el Govern francès es proposa formular una protesta davant la Societat de Nacions.

Als dits cercles s'afegeix que sobre aquest particular és convenient fer observar que siguin els que siguin els caràcter o la importància dels documents robats el robatori, jurídicament, constitueix un assumpte privat, que depèn de l'administració de les mines, la qual administració ja ha fet l'oportuna denúncia davant el Tribunal del Sarre i ara també davant la Comissió de Govern del dit territori.

S'afegeix que el ministre de Negocis Estrangers no podria cridar l'atenció de la Comissió de Govern del Sarre sobre aquest assumpte, més que si el ministre d'Obres Públiques, del qual depèn l'Administració de les mines, ho sollicités.

Per altra banda, en el que es refereix als insults de què foren objecte uns estudiants francesos a Sarrelouis, el ministre d'Afers Estrangers està qualificat per a poder protestar contra ells sobre l'esmentada Comissió de Govern del Sarre, i és gairebé segur que després d'una informació prèvia el ministre farà una gestió. Ambdós assumptes, en el seu estat actual, es diu que hauran d'esser ventilats mitjançant l'acció de Ginebra.

La relació que hi pugui haver entre els dos assumptes ha cridat l'atenció de l'opinió pública francesa, i demostra la necessitat de l'existència d'un policia neutral a l'esmentat territori que pugui assegurar l'ordre dels moments apassionats de pròxim pebiscit.

Construccions defensives complementàries :: :: ::

París, 24. — Sollicitada perquè informes per la Comissió de Finances de la Cambra, la Comissió de Marina ha aprovat per unanimitat el projecte de llei encaminat a la construcció de fortificacions defensives complementàries a la regió dels Ardennes i a la regió fronterera del Sarre.

Uns estudiants francesos xiulats :: :: :: :: :: :: ::

París, 24. — D'Estrasburg li comuniquen a "Le Petit Parisien" que 40 estudiants francesos que feren una excursió pel Sarre foren objecte de manifestacions hostils per part dels nazis locals. A l'arribada dels estudiants francesos foren engarlandats els carrers amb banderes gamades, i els excursionistes foren rebuts amb visques a Hitler i "El Sarre serà alemany".

Quan els estudiants francesos es disposaven a marxar es formaren més de 1.200 manifestants, els quals amb crits d'exaltació nazi les acomiadaren. La campanya dels nacional-socialistes a tot el país del Sarre és portada al roig viu.

La condemna del maquinista Reimel :: :: :: :: ::

Estrasburg, 24. — Avui ha comparegut davant e Tribunal d'Offenburg el maquinista dels Ferrocarrils d'Alsàcia i Lorena anomenat Reimel, que el dia 18 de l'actual fou detingut a l'estació internacional de Kehl per una patrulla de "nazis", acusat d'haver proferit a la dita estació el 30 d'abril "frases irònigues sobre el règim hitlerià". L'esmentat Tribunal ha dictat sentència condemnant l'esmentat maquinista a quatre setmanes de presó.

"Les darrieres Nouvelles de Strasbourg", comentant la condemna dictada pels Tribunals alemanys contra un maquinista francès, diu:

"Aquesta condemna té tots els caràcters d'un veritable acte de provocació. Cada dia vénen alemanys al nostre país, per tal d'informar-se sobre la situació dels "dissortats alsacians", i elogien davant els nostres compatriotes els beneficis del paradis hitlerià. La condemna de què s'ha fet objecte el nostre compatriota, és el crit d'alarma. Cal que Alemanya sàpiga que la nostra paciència arriba a la seva fi."

Es desment que el cop d'Estat a Bulgària hagi estat fet contra l'opinió del rei

El cap del Govern es declara partidari de la S. de N.

Sofia, 24. — Es desmenten terminantment les informacions que publica la premsa anglesa, segons les quals el govern del senyor Kimon-Gueorguieff havia donat el cop d'Estat contra l'opinió del rei, i tenia aquest en contra en tot el que esta realitzant el nou Govern. El senyor Gueorguieff ha desmentit rotundament aquesta notícia, i ha donat la seguretat de tot el contrari.

El paper de Veltchev ::

Londres, 24. — El corresponsal del "New Chronicle" a Sofia creu poder afirmar que l'instigador del moviment és el coronel Damien Veltchev, antic director de l'Escola de guerra, que ja havia fet parlar d'ell en 1923 llavors de la caguda del govern Stamboliski. Els oficials que han recolzat el cop d'Estat son tots antics deixebles del coronel Veltchev, el qual ha tingut sempre una considerable influència des que, en 1927, deixà la direcció de l'escola de guerra.

El senyor Veltchev no ha acceptat cap cartera en el gabinet, però sembla que és puixant en els passadissos.

Bulgària a favor de la Societat de Nacions :: ::

Viena, 24. — Georgieff, en un interviu amb el representant de la "Neue Freie Presse", ha subratllat en aquests termes la importància de la S. de les Nacions:

—Bulgària serà sempre disposada a concloure amb els seus veins pactes de no-agressió. Quan parlem de pactes els nostres pensaments van involuntàriament envers Ginebra. La petita Bulgària compta en l'esdeveniidor, també, amb el suport de la S. de les N., i per aquesta raó no pot emprendre res que no sigui en perfecta harmonia amb l'esperit i la lletra del pacte de la S. de N. Vist que els pobles petits troben una ajuda a Ginebra, Bulgària desitja una collaboració de la S. de N.

Inquietuds italianes :: ::

Roma, 24. — Els esdeveniments de Bulgària continuen essent seguits amb viva atenció. La premsa hi consagra nombroses columnes, però la majoria de comentaris s'acontenten de fer remarcar la influència del feixisme.

No obstant la premsa italiana evita d'avordar el problema polèmic del punt de vista de la política internacional. S'acontenten de fer remarcar les declaracions de Georgieff segons les quals la política internacional del nou Govern no sofrirà cap modificació.

Certs fets, però, atraueu l'atenció dels medis polítics. D'antuvi la notícia de la retirada del general Volkov, notori defensor d'una entesa entre Sofia i Roma. Després el nomenament de Balatov com a ministre d'Afers Estrangers es considera un triomf de França. Segui com sigui es considera que els esdeveniments de Sofia poden girar-se, en certa manera, contra la política italiana. Hom no ignora que un dels objectius de l'organització Zveno és l'acostament amb Ingoslàvia. Hom tem, doncs, el triomf de la idea ingoslava als Balcans o, almenys, la tornada a l'esperit de solidaritat eslava tal com es manifestava abans quan la influència de Rússia era preponderant a la península balcànica. L'eventualitat d'una represa de les relacions de Bulgària amb Moscou no contribuiex a atenuar aquest sentiment.

La reorganització administrativa que acaba de treure a la zona de Petrich, és a dir, Macedònia búlgara, el seu caràcter autònom és de molta importància. Assistim a la decadència de la idea macedònica a Bulgària, i és potser entre els dos pobles, el búlgar i el serbi l'eliminació de la poma de discòrdia que utilitzaven massa sovint les grans potències en llurs lluites d'influència.

CODOS I ROSSI ES PREPAREN A BATRE EL RECORD DE DISTANCIA EN LINIA RECTA

Le Bourget, 24.—Els aviadors Codos i Rossi, a bord del "Joseph Le Brix", han arribat aquesta nit i han efectuat algunes proves sobre la pista de sortida que ha estat preparada especialment per a ells.

Les proves han donat excel·lents resultats, i tots els preparatius estan realitzats, de manera que la sortida de l'aparell per a efectuar una nova temptativa contra el record de distància en línia recta, només depèn de les condicions atmosfèriques.

LA POLITICA CUBANA

L'Havana, 24. — Els terroristes han repres llurs activitats amb gran vigor. Durant la tarda han esclatat cinc bombes a diferents indrets de la capital. No cal plànyer cap víctima, afortunadament.

— S'anuncia que el Govern ha aprovat un decret que permetrà la compra de tot l'or cubà i estranger que circuli per la illa, al preu de 25 dòlars la unca.

El decret preveu també una rebaixa del resguard or del pes.

DIVERSOS ATEMPTATS NAZISTES A AUSTRIA

Viena, 23. — Es comunica oficialment que ahir es van commetre diversos atemptats en diferents llocs d'Austria per nacional-socialistes.

De Linz telegrafien que durant la nit passada esclatà una bomba en una sala del castell de la família del príncep Starhemberg, i que ocasiona danys materials importants.

ACABAMENT DE LA VAGA DE MONS

Mons, 24 — Aquest matí han repres el treball tots els mineiros, quedant, per tant, acabat el moviment vaguistic.

Per altra part, ha començat a realitzar-se una enquesta per tractar d'esbrinar els motius que originaren la primera explosió de grisú, que tan terribles conseqüències ha tingut.

DELMOSSE BAT EL RECORD MUNDIAL DE VELOCITAT

Etampes, 24.—L'aviador francès Delmotte ha batut aquesta tarda en un avió de 300 HP. el record del món de velocitat per a totes les categories, sobre un trajecte de 100 quilòmetres, que ha recorregut en 13 minuts 54 segons, o sigui a una velocitat de 431'664 kilòmetres.

L'anterior record el posseia l'americà Webell, que assolí una velocitat de 528'138 quilòmetres en un avió de 800 cavalls.

UNA BOMBA AL PALAU DEL PRINCEP STARHEMBERG

Viena, 24. — Continuen els atemptats terroristes, que se suposen perpetrats pels nacional-socialistes austríacs.

A Wels, Alta Austria, ha esclatat una bomba a casa del prefecte, i a Salzburg s'ha registrat una altra explosió en un Hotel.

A Linz ha fet explosió una bomba en un palau propietat del príncep Stahremberg, i ha causat destroces d'importància.

CONCELLS PER A TENIR BONA CURA DEL CUTIS

Renteu-vos la cara una vegada cada dia amb l'Heno de Pràvia, i les mans i el cos tantes vegades com calgui. Els olis fins i la gran puresa d'aquest sabó el fan apte per a un bon tractament de bellesa i de maquillatge diari que protegeixi i avelluti la pell.

PASTILLA, 1,30

Sabó HENO de PRAVIA

PERFUMERÍA GAL. - MADRID. - BUENOS AIRES

Darrera Hora

DE BARCELONA

NATACIO

Anit, a la piscina de l'Escullera

UJPESTI, DE BUDAPEST, CONTRA C. N. BARCELONA

En el festival de presentació, l'equip hongarès guanyà netament en water-polo per set gols a un

L'equip del C. N. Barcelona va vèncer en forma emocionant la cursa de rellevaments 5 per 50, i Ricard Brull va batre el record de Catalunya i d'Espanya dels 100 metres dors

Anit tingué lloc, a la piscina del C. N. Barcelona, la presentació del famós equip hongarès Ujpesti, campió d'Hongria. Hi havia molts espectadors, però no tants com nosaltres ens pensàvem. Ho sentim pels qui dubtaren i es quedaren a casa. Es deixaren perdre la més emocionant cursa de rellevaments 5 x 50 de les celebrades de molts anys ençà i un partit de water-polo d'aquells que deixen record i marquen una fita per a comparacions.

En curses no es pot dir que l'equip hongarès sigui superior al nostre. No és solament en l'aspecte físic. Les proves de 100 metres estil lliure i 100 metres dors les guanyaren els hongaresos Szabados i Bozsi, respectivament, però tan sols per dècimes de segon i malgrat la bona cursa d'Angel Sabata en la primera i que Ricard Brull en perdre també per la mínima justesa batés el record de Catalunya i d'Espanya dels 100 metres dors.

La cursa de rellevaments 5x50, que en general ja és la més emocionant, ahir va arribar al límit de l'entusiasme. El nostre equip perdé terreny en els dos primers rellevaments, va igualar en el tercer i el qual i, finalment, Sabata, enmig d'una sorollosa ovació, efectuà el darrer rellevament i guanyà l'espai necessari per a classificar-nos a primer lloc. En aquell moment la bella piscina oferia un espectacle indescriptible: els crits i els aplaudiments es confonen, i sense conèixer-lo felicitàven el vostre company del costat. Fou una magnífica victòria de l'equip del C. N. Barcelona, però els espectadors també hi posaren la seva part: posar n'hi havia alguns que estaven més causals que els propis nedadors.

Del partit de water-polo, per bem de variar de les nostres apreciacions. L'equip hongarès juga molt més que el nostre, però juga en tots els sentits de la paraula: més ràpid, més precisió en les passades i en els xuts a gol i, sobretot, una tècnica magnífica de desmarcatge i col·locació. En resum, malgrat la nostra coronegada vàlua internacional hem d'inclinar-nos una vegada més davant els mestres de water-polo.

La crònica personal es merèix més espai del que avui disposem.

En començar el partit, el nostre porter Jaume Cruells rebé de mans del president del Club, senyor Puig Sureda, una medalla d'or en recordança del seu cent partit internacional, i de tota la piscina rebé inequívoques mostres de simpatia.

Els resultats internacionals foren els següents:

100 metres lliure, internacional

1. Szabados, U. T. E., 1 minut, 3 segons 2-10; 2. Sabata, C. N. B., 1 m. 3 s. 4-10.

100 metres dors internacional

1. Bozsi, 1 m. 15 s. 4-10, U. T. E.; 2. Brull, 1 m. 17 s., C. N. B. Batè el record de Catalunya i d'Espanya, que ell mateix establí en 1 m. 13 s. 3-10; 3. Bohacsisa, C. N. B., 1 m. 29 s.

200 metres braça, internacional

1. Hild, U. T. E., 2 m. 56 s. 4-10 2. Sapés, del Terrassa, 3 m. 5 s. 6-10; 3. Navarro, C. N. B., 3 m. 8 s. 4-10; 4. Blanes F. A. E. E. T., 3 m. 9 s. 2-10.

400 metres lliure, internacional

1. Szabados, U. T. E., 5 m. 25 s. 8-10; 2. Lepage, C. N. B., 5 m. 38 s. 6-10; 3. Carulla, C. N. B., 5 m. 45 s.

Rellevaments 5 x 50, lliure, internacional (200 metres)

1. Equip del C. N. B., format per R. Puig, Borràs, S. Parés, Brull i Sabata, 2 m. 26 s. 4-10; 2. Equip de l'U. T. E., firmat per Yago, Nemeth, Hild, Halasay i Szabados, 2 m. 26 m. 5-10.

Cursa d'eliminació, social

1. Cairol; 2. Lerha; 2. Bonacasa.

Partit de water-polo, internacional

Equip de l'Ujpesti T. E.: Kutasi, Berendi, Szigeti, Halassy, Yago, Nemeth i Bozsi; 7 gols.

Equip del C. N. Barcelona: Cruells, Puig, Gamper, Palatxi, Brull, Jimenez i Sabata; 1 gol.

Arbitre, senyor Bataller.

LLUITA GRECO-ROMANA

Ahir al vespre al Nou Món

CATALUNYA VENÇ FRANÇA PER 22 PUNTS A 18

Amb la sala gairebé plena d'un públic entusiasta que seguí la lluita amb veritable interès, se celebraren els combats d'aquesta reunió internacional, els quals foren molt aplaudits.

Hi assistí el president de la Generalitat, senyor Companys, amb el conseller doctor Dencàs. El president felicità els lluitadors catalans Salvador i Geli per llur triomf.

Els resultats tècnics foren:

Marcà Venç Garcia per tocat als 8 minuts 30 segons. A la segona part Garcia abandonà.

Atze guanyà per punts Gener a la primera part. A la segona part feren matx nul. Queda, per tant, desigual campió de Catalunya del mig mitjà, Atze.

Canstaut (F.) i Cuesta (C.) guanyaren per punts una part cadascun.

Carrasquedo (F.) vencé Catalunya (C.) per punts i per tocat respectivament.

Labrit (F.) en produir-se una lesió abandonà al cap de dos minuts del seu combat amb Griloll (C.).

Salvador (C.) vencé per punts les dues reprises del combat amb Lubat (F.).

Sanz (F.) es vengué per tocat per Geh (C.) al 2 i 3 minuts, respectivament.

Saludes (C.) perd per punts i per abandó davant el francès Cazanave (F.).

Finalment els lluitadors francesos Puyorlo i Lubat efectuaren una gorrèdia de Pancrace.

La vetllada, en conjunt, va ésser un èxit.

J. L.

L'ESQUADRA ESPANYOLA FONDEJARA A BARCELONA

Madrid, 24. — Se sap d'una manera oficial que l'esquadra espanyola, després de les maniobres que està realitzant, ancorarà a Barcelona.

BARCELONA AL DIA

Pels Centres Oficials

GENERALITAT

Presidència. — Ahir al matí el conseller de Justícia, senyor Lluhí, al qual acompanyaven el senyor Gubern i els sis magistrats del Tribunal de Cassació, abans de la cerimònia de la presa de possessió de llurs càrrecs, estiguerèn a la Presidència a complimentar el senyor Companys.

També estigueren a la Presidència el senyor Jules Simon, cònsol general de Bèlgica; el senyor Fronjosà, acompanyant una Comissió de vells constituïts en Associació, els quals demanaren una subvenció de la Generalitat; una Comissió de l'Aeronàutica Naval, per tal de convidar el senyor Companys a l'enterrament de les víctimes de l'accident d'aviació ocorregut el dia anterior, delegant el senyor Companys la seva representació en el cap dels Serveis d'Aeronàutica senyor Canudes, i els nedadors de la U. E. T. de Budapest, als quals acompanyava el senyor Torres-Picard.

A la nit el senyor Companys assistí a la funció de comiat de la companyia dels Ballets russos que ha actuat al Teatre del Liceu.

Collegi Oficial del Secretariat d'Administració Local de Catalunya. — D'acord amb el disposat pel decret del 13 de novembre darrer, que unificà els Collegis del Secretariat Local que existien a les antigues demarcacions provincials, i de conformitat amb el Reglament del mateix Collegi, aprovat per decret del 22 de febrer d'enguany, el dia 23 del mes que som es reuniren els representants de les Seccions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona per a constituir la nova Junta de govern, i es designà per unanimitat entre els mateixos representants els senyors següents amb els respectius càrrecs que s'indiquen:

President, Miquel Roure i Llorenç, secretari de l'Ajuntament de Granollers.

Vice-president, Enric Corbella i Alvarez, de Lleida.

Tresorer, Pere Viader i Pagès, de Santa Coloma de Farners.

Comptador, Lluís Bosch i Rubió, de Pineda.

Secretari, Josep M.ª Bernache Isus, del Masnou.

Vocals: Andreu Celma, de Tortosa; Josep Gussinyé, de Porqueres, i J. Porcar, de la Selva del Camp.

Es prengueren importants acords per tal que des del començament sigui eficaç i activa l'actuació de la Junta i responguin els seus afers a les aspiracions dels secretaris municipals de Catalunya. Un cop constituïda la Junta, els components es dirigiren al despatx del senyor Josep M.ª Espanya, director general d'Administració Local, al qual saludaren i li oferiren la col·laboració personal que els fos demanada.

Contingents. — La Junta reguladora de contingents de fruites i verdures ha distribuït el cupus de certificacions fitopatològiques per a les expedicions de fruites i verdures a França, sotmeses a contingents, per a la tercera desena del mes de maig present, de la següent forma:

Barcelona, 121.300 quilos de fruita i 820.001 quilos de verdura.

Tarragona, 20.000 quilos de fruita i 50.000 quilos de verdura.

Lleida, 5.000 quilos de fruita i 30.000 quilos de verdura.

Girona, 60.000 quilos de verdura.

Els interessats podran retirar les autoritzacions de les Seccions Agronòmiques de Catalunya a partir del dia 27 del present.

El Butlletí Oficial de la Generalitat. — En el seu número d'ahir publica el següent sumari:

Justícia i Dret. — Ordre declarant la cessió del senyor Víctor González de Echàvarri en el càrrec de magistrat i en el de president interí de l'Audiència Territorial de Barcelona, per haver estat nomenat magistrat del Tribunal de Cassació de Catalunya.

Decret nomenant president de l'Audiència Territorial de Barcelona el magistrat d'Audiència senyor Lluís Emperador i Félez.

Decret nomenant president de la Sala primera del Civil de l'Audiència Territorial de Barcelona el magistrat d'Audiència senyor Ignasi de Lecea i Grijalba.

Decret nomenant president de la Sala segona del Civil de l'Audiència Territorial de Barcelona el magistrat d'Audiència senyor Lluís Pomares i Pérez.

Decret nomenant president de l'Audiència Provincial de Barcelona el magistrat d'Audiència senyor Manuel López i Avilés.

Finances.—Decret atorgant la jubilació que té demanada el senyor Sebastià Orri i Hugas, practicant de l'Hospital de les comarques de Girona.

Decret autoritzant l'honorable conseller de Finances per a sol·licitar de la Diputació Permanent del Parlament de Catalunya l'aprovació d'una transferència de crèdit de 24.000 pessetes.

Decret autoritzant l'honorable conseller de Finances per a sol·licitar de la Diputació Permanent del Parlament de Catalunya l'aprovació de l'ampliació en 60.000 pessetes del crèdit de 30.000 destinat a atendre les despeses de dietes i viatges dels membres de les Comissions arbitrals de districte.

Sanitat i Assistència Social.—Ordre aprovant les normes provisionals per les quals es regirà el Collegi de Metges de Catalunya mentre aquest no tingui aprovat el Reglament interior que prevé l'article 52 del seu Estatut.

Treball i Obres Públiques. — Ordre aprovant el percentatge al qual s'hauran d'atenir les empreses per a contractar artistes estrangeres i el model oficial del contracte únic de Treball, acordats pel Ple de la Secció d'Empresaris i Artistes de Varietats i Circ del Jurat Mixt d'espectacles públics de Catalunya.

Ordre aprovant les bases de treball de les entrenadores i tanguistes, acordades pel Ple de la Secció d'Empresaris i Artistes de Varietats i Circ del Jurat Mixt del Treball d'Espectacles públics de Catalunya.

Direcció d'Obres Públiques de Lleida.—Expropiacions: Anunci.

Direcció d'Obres Públiques de Tarragona. — Carreteres: Anuncis, als efectes de reclamació, del retorn de les fiances constituïdes pels contractistes de diverses obres executades en carreteres de les comarques de Tarragona.

Administració Municipal. — Edictes, subhastes i concursos d'Ajuntaments de Catalunya.

Administració de Justícia. — Sentències i edictes.

Anex únic. — Extractes dels acords presos pels Ajuntaments de Catalunya.

COMISSARIA GENERAL D'ORDRE PUBLIC

Ahir al matí a la galeria de la Presó, en les celles de la qual es troben tancats els presos socials un d'aquests s'insolentà contra un guàrdia. En tractar de sotmetre'l i tancar-lo en una cella de castig, tots els altres en protestaren. Calgué cridar uns guàrdies d'assalt, els quals restablireu l'ordre. A la Presó quedà un escamot de guàrdies d'assalt a fi i efecte d'evitar que es reduís l'avalot.

* Albert Ruil i Fernández va denunciar ahir a la policia que de l'interior d'un auto que tenia parat al carrer de Pelayo li havien furtat un aparell de radio.

* S'ha donat compte a la policia que a la platja "La Delicioso" fou trobat un gec en una bulxaca del qual hi havia una clau i un permís de conducció estès a nom d'Agustí Manuel Santandreu, domiciliat al carrer de Sant Ramon, número 57, de Mataró.

* Ha estat denunciat que la nit de dilluns el taller de la sastreria J. A. F., el propietari de la qual ha desaparegut, havia tret una quantitat de gènere de la sastreria. Fou detingut, i manifesta que, en efecte, ho havia fet perquè tenia autorització, i, a més, no sabia que el seu principal hagués fugit.

* Ahir a la nit a la Plaça de Catalunya, com de costum, es formaren grups, els quals foren dissolts per la policia. En un dels grups hi havia uns soldats als quals uns desconeguts estaven fent-los propaganda perquè desobeïssin les ordres dels guàrdies i no es moguessin d'allí.

En vista d'aquesta actitud es procedí a la detenció dels tres coaccionadors, els quals ingressaren als calabossos de la Comissaria d'Ordre Públic. Tots ells són anarquistes, però no estan fitxats per la policia.

* Al carrer de l'Hospital, d'un terrat sortiren ahir a la nit diversos dispars que causaren gran alarma. Els guàrdies pujaren al dit terrat i engegaren alguns trets enlaire en observar unes ombres que fugien. Les recerques continuaren tota la nit.

DELEGACIÓ ESPECIAL DEL GOVERN DE LA REPUBLICA A CATALUNYA.

En l'exprés de Sevilla marxà ahir a la tarda cap a Córdova el delegat especial del Govern de la República a Catalunya senyor Ramon Carreres i Ponç. Acudiren a l'estació per tal d'acomiadar-lo els caps de la Delegació i gran nombre de funcionaris d'aquesta.

El senyor Carreres i Ponç, després de passar alguns dies al costat de la seva família es trasladarà a Madrid amb l'objecte d'entrevistar-se amb el ministre de la Governació i amb el director general de Seguretat per tal de canviar impressions sobre el traspàs dels Serveis d'Ordre Públic i de la definitiva organització dels que corresponen a l'Estat.

AJUNTAMENT

Un circuit per a proves motoristes a Montjuic. — Els consellers senyors Ventós i Duran-Reynals van visitar ahir al matí les obres que es fan en un passeig de Montjuic per a construir-hi un circuit o pista permanent que serveixi per a proves motoristes, que serà inaugurat amb les curses internacionals que patrocina la Penya Rin, el dia 17 de juny vinent.

Visites a l'alcalde. — El conseller-delegat del districte cinquè, doctor Carbonell, acompanyat d'una nombrosa Comissió de veïns del seu districte, va visitar ahir el senyor alcalde interessant-se per la desaparició de la Presó de dones.

També va rebre la visita del cònsol general de Bèlgica, M. Jules Simon, i del Club Hongarès de Natació U. T. E., campió d'Hongria.

L'alcalde, senyor Carles Pi Sunyer, fou complimentat per l'equip de França de Lluita Greco-Romana C. A. M. A. (Club Athlétique Moulin d'Ars), al qual acompanyava el president, monsieur Casebonne, i el vice-president, M. André, així com el senyor Roca, president de la Federació de Lluita Greco-Romana i secretari de la Comissió assessora dels partits.

Subhasta de llocs del Mercats. Per tal que arribi a coneixement de les persones a les quals pugui interessar, es fa públic que el dia 1 de juny vinent, a les onze del matí, tindrà efecte a la Casa de la Ciutat la subhasta que mensualment es celebra per tal d'adjudicar els llocs vacants existents en els Mercats barcelonins, amb l'advertiment que per a prendre-hi part hauran, els que desitgin ésser-ne licitadors, de constituir al Negociat Administratiu de Proveïments, des del dia 26 del corrent, de deu a dotze del matí, fins mitja hora abans de l'anunciada per a la celebració de la subhasta, el corresponent dipòsit, sense el qual i altres condicions que es troben exposades a les Direccions dels Mercats respectius i al taulon d'anuncis fixat als baixos de la Casa de la Ciutat no podran prendre part a la subhasta.

Exposició d'un projecte.—Durant el termini de quinze dies, a comptar del següent al de la inserció del present anunci en el Butlletí Oficial de la Generalitat, estarà exposat al Negociat d'Obres Públiques de la Secció Administrativa d'Eixample el projecte i ordenances d'edificació privada en les zones laterals de l'Avinguda 14 d'Abril a fi que els propietaris afectats per tal projecte puguin formular en l'indicat termini les reclamacions i observacions que creguin pertinents al seu dret, mitjançant instàncies que caldrà presentar al Registre General de Secretaria d'aquest Ajuntament.

Carta d'agraïment. — L'alcalde, senyor Carles Pi i Sunyer, va rebre una atenta carta dels fills del malaguanyat doctor Josep Bianco, traspassat a la Universitat Autònoma de Barcelona el dia 6 de març de 1934, per la qual li agraeixen profundament els homenatges tributats a la memòria d'aquell senyor catedràtic, i li preguen que vulgui fer extensiu el seu sincer agraïment a les altres autoritats de Barcelona. Signen la susdita carta el senyor Josep Bianco, senyora Maria Esilda Bianco, Maria Mercè Bianco de Shuren, Maria Carme Bianco de Torres, Maria Raquel Bianco de Braun, Blanca Lidya Bianco de Aturralde, Maria Rebeca Bianco i Maria Aminda Bianco de Casado, tots ells de Buenos Aires.

Un telegrama de M. Herriot.—L'alcalde, senyor Carles Pi i Sunyer, va rebre de M. Herriot, alcalde de Lió, un telegrama que diu:

"Us agraeixo acolliment tan cordial reservat als nostres delegats i us prego que vulguiu rebre els meus vós millors per a Barcelona i per a vós mateix.—Signat: Herriot, alcalde de Lió."

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIÓ GENERAL ATMOSFÈRICA D'EUROPA A LES 7 HORES DEL DIA 24 DE MAIG DE 1934

Domina bon temps, amb cel serè i temperatures altes als països occidentals d'Europa, i persisteix el règim anticiclònic amb el seu centre de màxima pressió a Irlanda.

Les baixes pressions estan situades a la mar Mètica i a l'Atlàntic, al sud-oest de la Península Ibèrica, i determinen als seus voltants temps variable i nuvolós.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA, A LES VUIT

Persisteix el bon temps a tot el país, puix que el cel està serè i els vents són fluixos i variables, amb predomini de les marinades durant el dia i els terrals a la nit.

La temperatura màxima d'ahir fou de 32 graus a Girona i a Berga, i la mínima d'avui de 5 graus a Núria.

(Les observacions del temps a Barcelona, a les set, van a la capçalera de la primera plànula.)

Tribunals i Jutjats

A la Secció Primera se suspengueren les vistes que estaven anunciades.

★ A la Secció Quarta i davant el tribunal de Jurats es veié una causa per malversació de fons públics contra el comptador de Sant Vicenç dels Horts. El Jurat va apreciar que no hi hagué delicte. El processat fou absolt.

TRIBUNAL D'URGÈNCIA

S'hi veié una causa, pel delicte de desordres públics, contra Heliodor Izu i Adrià Iglésies, els quals estaven acusats d'haver llançat crits contraris a les autoritats catalanes el dia de la manifestació antifeixista. El dit Tribunal els imposà la pena de dos mesos i un dia de presó.

VARIA

Pel Jutjat número quatre ha estat dictat auto de processament i presó contra Genís Puertas Villanueva, el qual és acusat d'haver pres part a l'atracament a la casa Sert. El seu germà Joan ha estat alliberat. Les causes han estat tramitades de nou, i han passat al Tribunal d'Urgència.

★ En una casa del carrer de les Corts Catalanes el porter, Francesc Amorós, va negar l'entrada a Josep Peña. Aquest, per tal de venjar-se, li pegà uns quants cops amb una llima i li produí ferides greus. L'agressor fou detingut i ingressà als calabossos del Palau de Justícia.

★ Una dona que habita al carrer de Pere IV es presentà al Jutjat de guàrdia i lliurà un nen de set anys anomenat Emili Sanz Zurita, el qual es presentà a casa seva fa uns quants dies dient que hi anava de part del seu pare. Segons digué, fa prop d'un any que la seva mare morí a l'Hospital, i d'aquella data ençà va perdut, ja que el seu pare se n'anà a Palma de Mallorca, i li deixà una llista amb els noms d'algunes cases on podia anar si de cas el treien de la primera, i així successivament. El jutge ordenà que l'infant ingressés a l'Asil de la Protecció a la Infància.

★ Tomàs Vinaixa i altres individus han presentat al Jutjat de guàrdia una denúncia contra una de les anomenades cooperatives de crèdit, les quals els obliguen a pagar una quantitat per a obtenir descomptes i préstecs i després de pagar no els donen ni l'import del que han abonat.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIÈNCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Divorci: Josep Ferrero i Viu contra Marina Julià i Garcia. Pobresa: Albert Anguita contra Josep Guerrera Aguita i l'advocat de l'Estat. Pobresa: Lluís Andreu i Rovira contra Maria Roca i Torrents i advocat de l'Estat.

Sala segona. — Divorci: Antoni de la Figuera i de la Cerda contra Esperança Guardilla. Incident: Sebastià Blanc contra Josep Rode i Huguet. Incident: Rafael Montes i un altre contra J. i E. Segura. Divorci: Antoni Muntné contra Teresa Mateu. Menor quantia: Joaquim Masana contra Sindicatura de la fallida de la banca Magí Valls.

AUDIÈNCIA PROVINCIAL

Secció primera. — No té assenyalaments.

Secció segona. — Un oral per robatori contra Isaías Vicente i Ruiz.

Secció tercera. — Acabament de l'anterior jurat per homicidi contra Eduard Playa. Un divorci: Maria Casanoves contra Eusebi Miralles.

Secció quarta. — Un jurat per robatori contra Ferran Lorque i un altre.

ANUNCIS JUDICIALS

EDICTO

Por el presente y en virtud de providencia del señor juez de primera instancia número 20 de esta Capital dictada en el día de hoy en los autos promovidos por el Procurador Don Alfonso Orbaiz Lumberas en nombre del Banco Hipotecario de España contra Doña Antonia Vives Manresa, sobre secuestro y posesión interina de una finca hipotecada en garantía de un préstamo de cinco mil quinientas pesetas de principal, intereses y costas, se saca a la venta por primera vez en pública subasta la siguiente:

FINCA. — En San Adrián. Casa de planta baja, cubierta de terrado edificada en un solar o porción de terreno, sito en el término municipal de dicha población, con frente a la Avenida de Font y Viñals; afecta la figura de un cuadrilátero y mide ciento ochenta y cinco metros cuadrados equivalentes a cuatro mil ochocientos noventa y seis palmos cuadrados y linda por su frente al Este con dicha Avenida de Font y Viñals; por la derecha entrando al Norte por la espalda u Oeste y por la izquierda o sea al Sur con terrenos de donde procedía pertenecientes a Doña María del Carmen Font y Cots.

Dicha subasta tendrá lugar en este Juzgado sito en la casa número uno de la calle del General Castaños de esta Capital y en el de primera instancia a quien por turno corresponda de Barcelona doble y simultáneamente el día diez y ocho de junio próximo y hora de las 10 de su mañana bajo las siguientes:

CONDICIONES

Primera. — La referida finca salé a pública subasta por primera vez en la cantidad de once mil pesetas en que aparece tasada por las partes.

Segunda. — No se admitirán posturas que no cubran las dos terceras partes del expresado tipo.

Tercera. — Para tomar parte en la subasta deberán consignar previamente los licitadores en la mesa del Juzgado o en la Caja General de Depósitos el diez por ciento de las expresadas once mil pesetas sin cuyo requisito no serán admitidos.

Cuarta. — Podrá hacerse el remate a calidad de ceder a un tercero.

Quinta. — Si se hiciesen dos posturas iguales se abrirá nueva licitación entre los dos rematantes.

Sexta. — La consignación del precio se verificará a los ocho días siguientes al de la aprobación del remate.

Séptima. — Que los títulos suplidos por certificación del Registro de la Propiedad correspondiente se hallarán de manifiesto en la Secretaría hasta el acto del remate debiendo conformarse con ellos los licitadores sin tener derecho a exigir ningunos otros; y

Octava. — Que las cargas y gravámenes anteriores y los preferentes si los hubiere al crédito del sector continuarán subsistentes entendiéndose que el rematante los acepta y queda subrogado en la responsabilidad de los mismos sin destinarse a su extinción el precio del remate.

DADO en Madrid a doce de mayo de mil novecientos treinta y cuatro.

Visto Bueno.

El Juez de primera instancia, firma ilegible. El Secretario, firma ilegible.

La subasta se celebrará simultáneamente en el Juzgado de primera Instancia número 20 de los de Madrid, y en el presente de primera Instancia número 2 de Barcelona, sito en el Palacio de Justicia.

Barcelona, 22 de mayo de 1934.

El Secretario, por D. José M. Guardiola, firma ilegible.

LES SARDANES

XI FESTA DE GERMANOR SARDANISTA

El vinent diumenge, dia 27, a l'indret conegut pel Pla de l'Amor, del Bosc de Can Feu, tindrà lloc la celebració de la tradicional festa de germanor sardanista.

Les cobles que curaran d'executar el programa són La Principal del Vallès, l'Antiga de Terrassa, La Principal de Sabadell i la Barcelona (oficial de la Generalitat).

Les entitats organitzadores, pel tal que els que hi assisteixin gaudeixin de les màximes comoditats, han organitzat un servei especial de bar que funcionarà durant tot el dia; també un altre d'autocars que des de la plaça d'Ignasi Iglésies de Sabadell curaran de portar el públic fins al mateix bosc. També sortiran autocars de Barcelona, la inscripció als quals pot efectuar-se a les oficines del Foment de la Sardana de Barcelona, carrer del Pi, 11, pral., tots els dies feiners, de set a nou del vespre.

No cal dir que els organitzadors esperen veure'n afavorits en l'assistència del públic sardanista.

APLEC DE LA SARDANA

El dia 10 del vinent mes de juny tindrà lloc a Santa Coloma de Cervelló —Bosc de la Colònia Güell— el tradicional Aplec de la Sardana de Barcelona (el mateix que anteriorment se celebrava a Les Planes).

Les sardanes aniran a càrrec de les renomenades cobles: Els Montgrins, La Principal de La Bisbal i Barcelona.

Les principals vies de comunicació per a trasladar-se a la Colònia Güell són: els autòmnibus Oliveres, que paren a la Plaça d'Espanya fins a Sant Boi (a un quilòmetre de la Colònia Güell) i els Ferrocarrils Catalans, fins al baixador de la mateixa Colònia Güell.

Tant la companyia de Ferrocarrils com la d'Autobusos han promès servei extraordinari.

Llegiu LA PUBLICITAT

Propagueu-la!

Cursos i Conferències

A L'ATENEU POPULAR DE GRÀCIA

Conferència del doctor Antoni Oriol i Anguera

La Secció de Ciències de l'Ateneu Popular de Gràcia ha començat les seves tasques de divulgació científica amb la conferència que sobre el tema "Consideracions biològiques de la vida sexual" hi ha donat el professor de l'Escola Superior d'Agricultura doctor Antoni Oriol i Anguera.

El conferenciant començà dient que l'aspecte primordial del problema sexual es l'educació. Només amb una tasca intensa d'educació sexual es podrà crear una raça forta i digna del país i dels temps que vivim.

El sexe—diu—no se circumscriu a la vida de l'home. El sexe és patrimoni de tota la biologia. Les plantes tenen sexe. El cànem, per exemple, té mascle i femella i els brins femelles són els que proporcionen un teixit més uniforme.

Parla de la proporció de naixements, i fa remarcar com les estadístiques donen un promedi de 105 masceles per cada 100 femelles.

Quan els físics ens parlen dels àtoms, dels electrons, de les molècules parlen de coses que encara no han pogut arribar a veure. En canvi, els biòlegs són més afortunats: aquests elements els veuen. Són els cromosomes que es veuen amb el microscopi. Cada cèl·lula porta la característica de semblança paterna que reunirà el fill i avui fins i tot es poden separar certes característiques.

El cromosoma és quelcom tan important que l'home del carrer hauria d'incorporar el mot en el seu llenguatge. Per la teoria cromosòmica sabem una munió de coses: sabem que hi ha animals intersexuats, supersexuats i girandromorfes; sabem que, ultra les diferències morfològiques, hi ha l'actitud; sabem del sadisme atenuat del mascle i del masoquisme atenuat de la femella; sabem que els homes tenen un òrgan residual femella i les dones un òrgan residual mascle. Ens explica també com el mascle té una certa inclinació per la ciència abstracta mentre que la femella es decanta cap a les coses concretes.

A continuació passa a tractar de les glàndules sexuals endocrines i explica diversos experiments fets per biòlegs de fama mundial, i entre ells un de molt curiós realitzat pel tan discutit doctor Voronov.

Estem lluny—diu—d'aquells temps que es considerava que l'ànima era una cosa i el cos una altra. La psiquis té la seva importància, però no és pas l'única sobirana, sinó que està estretament relacionada amb les glàndules i els cromosomes. Entre els biòlegs n'hi ha que sostenen que la psiquis domina els instints. En canvi, els psicoanalistes creuen que les endocrines estan per damunt de la psiquis. Quan hi ha antagonisme entre la consciència i l'instint en l'home normal mana la psiquis, quan no hi ha antagonisme i l'home actua al marge de la consciència dominen les glàndules.

L'ideal és aconseguir que cap dels nostres actes deixi d'ésser conscient, plenament responsable i digne.

En acabar, el doctor Antoni Oriol fou llargament aplaudit i felicitat pel l'auditori que l'havia escoltat amb la màxima atenció durant el curs de la seva magnífica dissertació.

UN CURSET D'ART MODERN AL POLYTECHNICUM

Demà, dissabte, començarà un curset de quatre lliçons sobre Art modern a l'Ateneu Polytechnicum, a càrrec del senyor Enric Roig. El programa és el següent:

Dia 26 de maig. — L'experimentació. — Orientacions modernes del coneixement: la sensació: impressionisme; el procediment: puntillisme i neotisme; el concepte: simbolisme.

Dia 2 de juny. — La crítica i les tendències naturals. — L'instint: "fauvisme"; la deformació: expressionisme; la geometrització i el cubisme.

Dia 9 de juny. — La plasticitat i el problema del futur. — Decorativisme; futurisme. "Dada" i l'instintisme; purisme; ingencialisme.

Dia 16 de juny. — Alliberament i evasió. — Deshumanització de l'art. "surrealisme". — Intuició d'una nova: Elements d'un nou estil.

Aquestes lliçons seran publicades, començaran a les vuit del vespre i a més detalls. Ait de Sant Pere, principal, telefon 25050.

PER A AVUI

Acadèmia d'Higiene de Catalunya.—A les 10, sessió científica al seu estatge social (Casal del Metge). El doctor Antoni Vila i Coro dissertarà sobre "L'estat actual de la lluita contra el tracoma a Catalunya". El doctor Palomar de la Torre parlarà sobre "Manca d'higiene industrial".

Societat Catalana de Ciències. — A les 19'15, al Servei Meteorològic de Catalunya (Urgell, 187), reunió de la Secció III per tal de continuar les converses sobre Meteorologia. Tema: "Radiació solar", pel senyor Antoni Tomàs.

Institut de Cultura Italiana (Passeig de Gràcia, 132). — A les 19'30, conferència pel senyor Corrado Zoli, sobre "Le colonie italiane nel primo decennio", amb projeccions fixes i cinematogràfiques.

Ateneu Popular de Gràcia (Sicilia, 69). — A les 20, conferència organitzada pel la Secció Esperantista. Tema: "La solució del problema de la llengua internacional", pel senyor Sebastià Alberich i Joiré.

Ateneu Enciclopèdic Popular. — A les 22, sessió a càrrec del mestre Joan Llonguerres: "Estudi de la forma "quartet". Com a exemple de les seves tres èpoques, s'interpretaran obres de Mozart, Mendelssohn i Debussy pel quartet Lyceum.

Notícies Soltes

Tots els propietaris d'establiments i tots els presidents de les entitats adscrites a la Rambla del Poble Nou son pregats d'assistir a la reunió que per tal de parlar d'un assumpte importantíssim relacionat amb la Rambla i en particular amb la propera festa major se celebrarà avui, divendres, a les deu de la vetlla, al Casal Barri Gòtic (passeig de Tòmic, 59).

La societat coral "La Filoretat", de Sants, amb motiu de la inauguració oficial de la seva biblioteca invita tots els amants de la cultura a l'acte que se celebrarà demà, dissabte, a les deu de la vetlla, al seu estatge social (Jocs Florals, 43), amb assistència de les autoritats catalanes i altres personalitats.

Majestic Hotel

I RESTAURANT

Coberts a 10'50 ptes. i a la carta

Plats regionals. Excellent cuina i Servei perfecte - Salons per a Banquets, Bodes i Festes

Orquestra -:- Preus moderats

Demà, dissabte, a un quart d'onze de la vetlla, la Banda Municipal de Barcelona, sota la direcció del mestre i amic de Gràcia, donarà un concert davant de l'estatge de l'Escola Catalana Mossen Cinto, Saló de Garcia Hernández (entre Diagonal i Provença). Aquest concert forma part del programa de festes que el Foment Autonomista Cata à sorta a terme en commemoració del centenari de la fundació de l'Escola Catalana Mossen Cinto.

Relació dels objectes trobats a la via pública i dipositats a la Majordomia municipal, a disposició de les persones que justifiquin que els pertanyen: Un sobre contenint fotografies; una manta, un abric de senyora i dos trossos de tela; un clauer amb dues claus; un clauer amb tres claus; una placa matrícula d'auto número 42737 - B; un clauer amb quatre claus; un bitllet del Banc d'Espanya; un portamonedes de carnet amb documents a nom de Joan Gomis; un fitxer amb documents a favor de Salvador Llorens.

Una persona gran ha una clau en el cinc de la Sala Nacional; un comptador a favor de Josep Gaudí; un llibre de mitjan a nom de Francesc Giró; un paquet de gasses; un ca... fell per a nena; un embolical conte... documents d'auto; una placa matrícula d'auto número 4250 B; un clauer amb set claus; un pessic de circulació de bicicleta; un clauer amb tres claus; un carter amb d'comerts a nom de Ramon Tort, participacions de la Sala Nacional i altres papers; un sobre contenint fotografies; una manta, un abric de senyora i dos trossos de tela; un clauer amb dues claus; un clauer amb tres claus; una placa matrícula d'auto número 4737 B; un clauer amb quatre claus.

S'avisa als qui tinguin pòlisses de compromisos a la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat (Canuda, 1) les dates de prorrogació o compromisment de les quals siguin anteriors al 31 d'agost d'aquest inclusivament, que en la subhasta pública que donarà lloc aquest Mont de Pietat el dia 6 de juny es procedirà a la venda de les pòlisses dels préstecs números 24574 al 100000 i de 1 al 32883, que no hagin estat prorrogats, desempenyats o venuts anteriorment.

VESTITS DE BANY

de les millors marques

amb els millors preus

MODELS EXCLUSIUS

F. VEHILS VIDAL

32 - PORTAL DE L'ANGEL - 34

7 - PLAÇA UNIVERSITAT - 7

BARCELONA AL DIA

Butlletí Pedagògic

UNIVERSITAT AUTONOMA

Visita al rector. — Visità ahir el rector doctor Bosch i Gimpera en visita de compliment el nou cònsol general de Bèlgica, M. Jules Simon.

L'enquesta de la F. N. E. C. sobre autonomia universitària. — Ha aparegut ja el volum 25 de la revista "Universitat Catalana", amb un interessantíssim sumari, del qual destaquem les enquestes dedicades a l'autonomia universitària i als vells temps de la Universitat, de Guifre Bosch. La primera: Delit Escolà, la segona, completen, de mes a mes, aquest número extraordinari de la revista universitària interessants articles i estudis del doctor Josep Xirau, doctor Francesc Alcayde, Jean Dupuy, Claudi Chaqués, J. Navarro i Costabella Miel Torrent, Siegfried Bosch, Vicenç Verni, Francesc F. del Riego Francesc Coll i Maurice V. Miller donada l'extraordinària importància de l'enquesta sobre l'autonomia universitària que posa de relleu, sense justificacions, l'opinió de la massa escolar sobre aquest important fet, li donarem un resum als nostres lectors en una propera edició.

ENSENYAMENT PRIMARI

La festa de la Salut. — El ministeri d'Instrucció Pública ha telegrafiat a la Inspecció d'Ensenyança ordenant que s'exciti el zel dels mestres nacionals perquè els dies 26, 27 i 28 del mes que som i amb motiu de la festa de la Salut s'organitzin conferències de divulgació sobre higiene i sanitat.

Perquè intervingum en aquestes conferències, hauran d'esser invitats els mestres titulars i autoritats locals. Es convenient que a les dites festes assisteixin, ultra els escolars habituals, els adults.

La Inspecció compleix el seu deure de fer-lo públic per a coneixement dels mestres, dels quals espera que com sempre, secundin amb tot entusiasme l'ordre ministerial.

El Concurs per a Mestres Consorts. — Com a aclariment a l'ordre de la direcció general d'Ensenyança, data 10 del mes que som, dictant instruccions per al tràmit i resolució del concurs especial per a mestres consorts, el dit departament ministerial ha tingut a bé fer constar que, estant organitzant el concurs especial de consorts, segons les normes antiques, per a facilitar la unió de consorts a la mateixa localitat, tan sols podran prendre part en dits concursos els mestres que en sol·licitar nou destinament per aquest procediment, es trobin prestant serveis en districte local.

El nomenament de directores d'Escoles Graduades. — Contestant algunes consultes interessant la forma com els claustres de les Escoles Normals del Magisteri Primari han de formular les propostes per al nomenament de directores de les Escoles Graduades annexes a les dites Normals, la direcció de Primera Ensenyança ha disposat que dintre del termini assenyalat a l'efecte en l'oportuna convocatòria i previs els tràmits fixats a la dita convocatòria, serà acordat per l'esmentat claustre la proposta en terna, relacionant els que en ella figurin per ordre alfabètic i fent constar els mèrits especials que en algun o alguns dels relacionats concorrim.

Els concursets locals. — La direcció general de Primera Ensenyança ha acordat, en relació amb l'aplicació de les ordres recentment dictades per a la celebració de concursets a les localitats:

Primer. Que en els esmentats concursets es compliri el preceptuat en les ordres de convocatòria i aclaridores de dates 21 de maig darrer i 5 del dit mes i 14 del mes que som, en harmonia amb el disposat en els articles 28, 29 i 30 del decret d'1 de juliol de 1932 i en la seva conseqüència disposa:

Que tan sols podran acudir als dits concursets els mestres de barris o anexos quan prèviament i de manera expressa i personal els hagin estat reconeguts els avantatges de què gaudeixen els que serveixen a la capital o població on radiquin les escoles que pretenguin concursar i precisament el dret a què els seus serveis es considerin com a prestats a la mateixa localitat per a efectes del concurs de trasllat.

Segon. Queden autoritzats per a concórrer als concursets els mestres d'escola de Patronat, que en la data que allò sigui anunciat comptin amb més de cinc anys servits sense interrupció en la mateixa escola.

ENSENYAMENT SECUNDARI

Els exàmens d'ingrés a l'Institut "Salmeron". — Es convoca els alumnes matriculats d'ingrés a l'esmentat Centre i que tinguin llur número de matrícula comprès entre l'u i el setanta per al proper dilluns, dia 28, a les tres de la tarda. Aquells el número de matrícula dels quals sigui superior al setanta, hauran de presentar-se el propvinent dimarts, dia 29, a les tres de la tarda. Es recomana anar proveits de ploma estilogràfica.

ELS MESTRES

Deganat de Mestres Nacionals de Barcelona. — El vinent dilluns, dia 28 i no el 26 com deia "El Magisteri Català", a les deu de la vetlla, donarà una conferència a la sala d'actes de l'entitat (plaça d'Urquinaona, 4, pral.) el conseller president de Cultura, senyor Jaume Serra-Hunter, glossant el tema: "L'ensenyament, funció espiritual".

L'excursió a Capellades, el Capelló Picra i Masqueta, s'efectuarà el dimenge vinent, dia 27. Hora de sortida a les sis del matí, plaça d'Espanya (F. C.). Despeses 6'25 pessetes. Cal portar menjar per a tot el dia.

Concurs escolar de rètols catalans incorrectes. — La Comissió de Cultura de la delegació del Districte X, del Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra (Passeig del Triomf, 70, P. N.) prega als mestres del Poble Nou, que per omissió involuntària encara no hagin rebut el cartell escolar de rètols catalans incorrectes de l'esmentat districte que se serveixin demanar-lo a l'esmentada entitat, la qual els el trametrà seguidament, tota vegada que el concurs es tancarà el dia 3 de juny irremissiblement.

ELS ESTUDIANTS

Societat d'Antics Alumnes de les Escoles de Pompeia. — Per a diumenge, dia 26, es convoca a tots els antics alumnes de les Escoles de Nostra Dona de Pompeia a una reunió general que tindrà lloc a les onze del matí, al Saló d'Actes, per a l'aprovació dels estatuts i elecció de la Junta directiva.

Exposició de Fotografies. — S'ha inaugurat al vestíbul de l'Escola d'Enginyers Industrials l'Exposició de Fotografies que han organitzat la Secció de Muntanya i la Comissió de Cultura de l'Associació d'Alumnes.

ASSOCIACIO PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

Ratificació de Juntes. — En la darrera reunió del Consell directiu d'aquesta Associació, foren ratificades les noves Juntes de les delegades següents:

Castellar del Vallès: Josep Batlle i Pinyol, president; Lluís Montagut i Homet, secretari; Jaume Pascuet, tresorer.

Sant Feliu de Llobregat: Josep Pibernat, president; secretari, Isidre Sicart; tresorer, Llorenç Ximenis; vocals, Jaume Mulà, Ramon Ferrer i Antoni Jorba.

XI Festa d'Infants i Flors. — La Comissió Organitzadora de la "XI Festa d'Infants i Flors", ha dirigit una circular a les principals cases industrials i del comerç especialitzades en la confecció o venda d'articles per a infants i de llaminadures, demanant llur donatiu per al sorteig gratuit que, com cada any, s'efectuarà en el transcurs d'aquesta Festa per tal de poder-ne repartir en major nombre a la mainada que hi assisteixi.

Els primers objectes que la Comissió ha rebut han estat oferts per les cases "Moneders Perelló", "Salvador Borrut", "Ramon Vila", "Josep Sunyol" i "Taronjades Trigo".

Per tot el que faci referència a aquesta festa, cal dirigir-se al domicili de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Arcs, 1, principal.

El Curset sobre "Problemes del llenguatge". — Ha estat ajornat fins al vinent dimarts, dia 29 del mes que som, el començament de l'anunciat Curset sobre "Problemes del llenguatge", que tindrà lloc a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana a càrrec del professor M. G. Alba. A petició dels alumnes ja inscrits, i per tal de poder acabar el curs a fi de juny, les lliçons seran donades els dimarts i dijous de cada setmana, a les 7'20 del vespre.

Les matèries objecte d'aquest Curset seran:

Algunes particularitats de la Llengua Catalana. Barbarismes: de lèxic, fonètics, sintàctics. Exposició i correcció d'alguns dels més estesos. Construcció: Idees generals; vicis més freqüents entre els escriptors catalans. Règim de certs verbs. Correcció de textos defectuosos. Traducció de textos espanyols.

Per a altres detalls i inscripcions a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, carrer dels Arcs, núm. 1, telèfon 18862.

VIDA CORPORATIVA

La Cambra del Viatjant, Corredor i Representant de Catalunya celebrarà demà, dissabte, a les deu del vespre, un acte de propaganda pro-implantació Retir a la Vellesa, i demà passat, diumenge, a les deu del matí, una Assemblea general extraordinària per tractar de si creu arribada l'oportunitat de canviar de local, d'augmentar la quota social i de crear el Retir a la Vellesa.

La Junta directiva de l'Orfeó Gracienc recorda als seus associats que demà, dissabte, acaba el termini d'admissió d'esmenes al projecte de nous Estatuts i Reglament interior de l'esmentada entitat coral. El susdit projecte està exposat, com es féu públic oportunament, al local social de l'Orfeó Gracienc, i els socis poden, i són pregats de fer-ho, estudiar-lo degudament i dirigir per escrit a la Junta les esmenes que creguin del cas.

La solució del problema de la divisió territorial de Catalunya, que tant interessa per a la seva vida interior, és avui objecte de l'atenció de tots els comarcans. El Casal del Camp ha resolt crear una espessa xarxa de delegacions de l'entitat a la comarca per tal de mantenir ben estreta relació amb aquesta. L'entitat necessita enir en el seu si representants del major nombre possible de poblacions, i a l'efecte han estat convocats a una assemblea extraordinària els associats, i estén avui la convocatòria a tots els comarcans del Camp de Tarragona, per al dia 27 de l'actual, a dos quarts d'onze del matí, al seu estatge social (Pl. del Teatre, 3, pral.).

A LLORET DE MAR
(GIRONA)
CLINICA MENTAL "TORRE CAMPDERA" per a malalts nerviosos, mentals i toxicòmans. Telefon 10. Metge director-resident: **DOCTOR M. BERNAT I CARRERES.** Per a informes, adreceu-vos a la mateixa Clínica o a BARCELONA, els divendres, de quatre a set de la tarda, a la plaça de Letamendi, núm. 3, 1er.

L'Activitat Política

Joventut Catalanista Republicana

Corts Catalanes, 589, pral.

Amb motiu de l'Assemblea de la Federació de Joventuts d'A. C. R. demà, dissabte, a les deu de la nit, se celebrarà un acte d'afirmació nacionalista, en el qual prendran part els senyors

J. BORONAT I RECASENS
RAFEL TASIS I MARCA
i
MARTÍ ESTEVE
Conseller de Finances de la Generalitat

Federació de Joventuts d'A. C. R.

Ordre del dia de l'Assemblea

Ordre del dia, per a l'Assemblea general de la Federació de Joventuts, a celebrar el dia 27, a les deu del matí, a l'estatge d'Acció Catalana Republicana, Corts Catalanes, 589, pral.

Primer. — Presentació de credencials pels senyors delegats.

Segon. — Memòria de la Junta Directiva.

Tercer. — Lectura i discussió de les ponencies elaborades per la Joventut Catalanista Republicana.

Quart. — Proposicions.

Cinquè. — Elecció del nou Consell Executiu.

Sisè. — Precs i preguntes.

Articles dels estatuts que fan referència a la Federació de Joventuts

Article sisè. — La Federació serà regida per un Consell Executiu compost de cinc membres que tindran assignats els càrrecs de president, vice-president, secretari, vice-secretari i tresorer. L'Assemblea general de la Federació elegirà lliurement els cinc socis que han de formar-lo.

El president serà votat per l'Assemblea general d'entre els cinc elegits per a formar el Consell Executiu. Els altres càrrecs se'ls distribuiran entre ells els altres membres elegits, d'acord amb les circumstàncies personals de cadascun.

Tots els membres del Consell Executiu seran elegits en votació secreta.

Article setè. — Els membres del Consell Executiu seran elegits per un periode d'un any. Els seus components podran ésser reelegits.

Article dotzè. — Les assemblees generals de la Federació se celebraran a diverses localitats de Catalunya, que fixarà el Consell Executiu d'acord amb el Comite de Cooperació.

Article tretzè. — Les Assemblees estaran constituides pels delegats de les Joventuts adherides que presentin llur nomenament d'acord amb les següents normes: data de la constitució de la Joventut; nombre d'associetats; noms de la persona a qui ha estat conferida la delegació; signatura del president i secretari respectius; segell de l'entitat. Aquests nomenaments només seran vàlids per a l'Assemblea per a la qual hagin estat conferits.

Article catorzè. — Totes les votacions seran nominals; seran secretes quan ho demanin tres delegacions. En les votacions s'aplicarà la representació proporcional d'un vot per cada deu associats o fracció major de cinc de la Joventut representada, d'acord amb la darrera liquidació mensual efectuada amb el tresorer de la Federació, que haurà d'ésser la corrent. Cada Joventut membre de la Federació podrà optar entre acumular els seus vots en un o diversos delegats, fins a un màximum d'un per cada vot a què tingui dret.

Article quinzè. — La primera part de les assemblees serà dedicada a l'admissió i aprovació dels nomenaments de delegats, i tot seguit d'aprovats, es passarà a l'ordre del dia que haurà fixat el Consell Executiu.

Notes

Fins a dissabte, dia 26, a les vuit del vespre, hi ha temps per a presentar les proposicions a l'Assemblea de la Federació.

— A l'Assemblea de la Federació hi podran concórrer tots els socis del Partit. Hi són especialment invitats els socis i directius de les entitats que tinguin la intenció d'organitzar joventuts en els respectius centres.

— Dissabte, dia 26, a dos quarts de vuit del vespre, cal que els ponents a l'Assemblea presentin les respectives ponències.

— Es prega a les Joventuts i entitats del partit que hagin d'enviar delegats que ho anunciin anticipadament i d'una manera especial el nom dels representants i el nombre de vots que representin.

Joventut Catalanista Republicana

Es prega als senyors delegats a l'Assemblea de la Federació de Joventuts que assisteixin a la reunió d'avui, divendres, a les vuit del vespre, per tractar de les ponències a presentar a l'esmentada Assemblea.

Conferència del senyor Claudi Ametlla a Sabadell

Avui, divendres, a les deu de la nit, al Centre d'Acció Catalana Republicana, donarà una conferència el senyor Ametlla, que descabdellarà el tema: "¿Existeix un real perill feixista?"

Acció Catalana de la Barceloneta

Demà, dissabte, dia 26, a les deu del vespre, conversa pública amb assistència dels senyors Amadeu Hurtado i Coll i Mas.

Grup Femení d'A. C. R. del Clot

Continuen amb gran activitat i entusiasme els treballs preparatoris per a la constitució del Grup Femení d'A. C. R. del Clot.

Es probable que l'acte d'inauguració oficial se celebri dintre el proper mes de juliol, data en què s'escau el quart aniversari de la constitució de l'entitat, primera de Barcelona de les adherides al Partit.

Com ja hem anunciat, amb motiu d'aquest quart aniversari, se celebraran diversos actes que oportunament anunciarem.

Totes les dones de la dita barriada que vulguin allistar-se a l'esmentat grup femení poden dirigir-se a l'estatge d'A. C. R. del Clot, Plaça de Font i Saguer, 3, pral. (Plaça del Clot)., de nou a onze del vespre.

Joventut Nacionalista "Barcelona Vella"

El dimecres passat, tal com s'anuncià, es va celebrar l'assemblea de constitució de la Joventut. S'aprovaren uns estatuts provisionals i fou elegida la Junta següent:

President: Antoni Jordana.
Vice-president: Hermetes Giol.
Secretari: Molins-Salallasera.
Vice-secretari: J. Vicente.
Tresorer: Magda Massenès.
Comptador: Antònia Coromines de Salvat.
Vocal: Domènec Amargant.

Excursió a Santes Creus i Poblet

Per al dia 3 de juny vinent l'Ateneu Català Republicà del districte VI ha organitzat una excursió en pullmann a Santes Creus i Poblet. Preu del viatge: 13 pessetes. Cal portar-se el menjar. La inscripció es clourà dilluns, dia 28 de l'actual.

Lloc de reunió: a l'estatge social, Aribau, 98, baixos, a dos quarts de set en punt del matí.

Foment Catalanista Republicà de Girona

Ahir se celebrà la segona conversa pública. Hi assistí una gran quantitat de públic, i es discutí sobre la Llei de Contractes de Conreu. El Foment es proposa intensificar les converses en vista de l'èxit obtingut.

—★—

DIADA GENERAL JOSEP MORAGUES A TARRAGONA

El diumenge que ve, organitzada amb la col·laboració de totes les entitats polítiques, culturals i recreatives de caràcter catalanista de Tarragona, tindrà lloc la diada en homenatge al patriota general Josep Moragues, a honor i memòria del qual es retolarà un dels principals carrers d'aquella ciutat. Ultra aquest solemne i patriòtic acte hom ha confeccionat un selecte programa de festes, en el qual intervindran importants nuclis artistics, culturals i recreatius. Per l'entusiasme regnant tant a la ciutat com als pobles de la rodalia promet ésser un esdeveniment d'afirmació netament catalana.

LLIGA CATALANA

Un grup de veins dels barris de l'Hospital Clínic, Escola Industrial i Rocafort ha publicat una circular convidant els seus conveins a inscriure's per a constituir una nova entitat que portarà el títol de Centre Popular Catalanista Ferran Agulló, el qual, com el seu nom indica, defensarà la política de la Lliga Catalana.

FETS DIVERSOS

A la Rambla del Mig un tramvia de la línia 22 va atropellar Joan Galvany i Vorlet. Li produí diverses contusions a l'esquena, de pronòstic reservat. Un cop assistit al dispensari de les Cases Consistorials, va passar al seu domicili.

— Ahir, a la tarda, va ésser auxiliat al Dispensari de la Universitat Francesc Armera i Camarassa, de 62 anys, guàrdia urbà jubilat, el qual presentava una ferida incisa al ventre, de pronòstic reservat, que li causà amb una llima-punxó un captaire anomenat Josep Peña Santaulària, de 39 anys, en impedir-li l'agredit que pugés a captar pels pisos de la casa número 480 del carrer de les Corts Catalanes, on ell viu. El captaire, junt amb el punxó, va passar a la Delegació de Policia.

— Als Dispensaris d'Horta i de la Barceloneta foren assistits Francesca Buscà i Jiménez, de 7 anys, i Josep Luengo, de 30, per presentar distintes ferides, de pronòstic reservat, produides per mossegades de gossos.

— Per haver promogut un escàndol van ésser detingudes i conduides a la Delegació del districte, Joana Martínez García, de 42 anys, que viu al carrer de Margarit, 52, principal, i Teresa Canetas Franco, que viu a la mateixa casa, al tercer pis.

— Al dispensari del Teulat fou assistit Joan Felipe Viola, de 16 anys, que habita al carrer de Vilamari, 140, segon, el qual presentava erosions al braç dret i contusió al genoll del mateix costat, que es produí mentre treballava en una fàbrica en construcció del carrer de Rull, en caure per una clarabòia.

— En ésser advertida per un guàrdia urbà, per mancar a les Ordenances Municipals, una dona que viu al carrer de Viladomat, 40, cinquè, va armar un formidable escàndol. Per poder-la reduir calgué que intervinguessin dos guàrdies de seguretat, els quals la dugueren a la Delegació del districte.

— Al moll d'Espanya fou recollit el cadàver d'un home com d'uns cinquanta anys d'edat, que anava abillat amb un vestit blau i espardenyes, el qual flotava en l'aigua. Escorcollat li fou trobat un rellotge, un encenedor i una petita quantitat en metàl·lic.

En els primers moments hom va suposar que es tractava d'un obrer del port que habita a la barriada de la Torrassa, però després s'ha pogut comprovar que aquest obrer viu. Així, doncs, el cadàver no ha estat identificat.

— A l'establiment d'aparells de ràdio propietat del senyor Pere Sebatier, establert al Passeig de Gràcia, número 115, aprofitant que no hi havia ningú al local, van entrar-hi lladres, els quals s'endugueren aparells i peces de recanvi per valor d'unes 21.000 pessetes.

— Al carrer del Comerç, pel procediment "de les misses", a Guadalupe Tufión li timaren unes joies que valora en més de 1.500 pessetes.

La Mar i l'Aire

SEMAFOR DE MONTJUIC

Observacions meteorològiques: A sol ixent vent al S. S. E. fluix, cel clar i horitzons boirosos; al migdia S. S. O. fresquet, cercle clar, i a sol ponent S. O. fresc, mar arrissada del S. O. i el cercle queda amb celatges.

Baròmetre 755'5. — Termòmetre, 22'3.

Moviment de vaixells a posta de sol. — Demoren a l'E. un pailebot que va en popa. Pel S. una goleta que passa a llevant i una polacra goleta que passa a ponent, i al S. O. dos bergantins goleta i un pailebot que van de bolina, i un pailebot a motor que ve al port i dos que van ver la mateixa direcció; de vela llatina dos falutxos vers diverses direccions i un cap a aquest port.

MOVIMENT DEL PORT

Vaixells entrats. — D'Algeciras, amb 29 passatgers i càrrega general, el vaixell "Roberto R.", del senyor Fill de Ramon A. Ramos; de Trieste i escales, amb 6 passatgers per a aquest port i 2 de trànsit, i amb càrrega general i de trànsit, la motonau italiana "Catalani", del senyor E. Carandini; de Palma, amb correu, mercaderies i 137 passatgers, el motor correu "Ciudad de Barcelona"; de València, amb correu, mercaderies i 152 passatgers, el motor correu "Ciudad de Valencia"; de Bilbao i escales, amb càrrega general, el vaixell "Río Segre"; de Ceuta i escales amb passatge i càrrega general, el vaixell "V. La Roda", tots quatre de la Cia. Transmediterrània; de Marsella, amb càrrega general i de trànsit, el motor "Turia", de la Comercial Combalia Sagrera; de Marsella, amb càrrega general i de trànsit, el motor noruec "Yngria", de l'Agència Marítima Delgado; de Brema, Hamburg i Anvers, amb i passatgers per a aquest port i 118 de trànsit, amb càrrega general i de trànsit, el vaixell alemany "Trier", dels senyors Baquera, Kusche i Martín; de Bilbao i escales, amb càrrega general i de trànsit, el vaixell espanyol "Cabo Villano", del senyor Fill de Ròmul Bosch.

Vela. — De Palma, amb càrrega general, el "Carmen", i d'Eivissa, amb càrrega general, l'"Isla de Ibiza"; de Ciutadella, amb càrrega general, l'"Arlado Oliver".

De guerra, al port. — El cuirassat "Jaume I".

Al Dic. — El "Navemar" i l'"Ampurdàn".

Vaixells sortits. — Distància navegada dels vaixells que han sortit: fora d'horitzó es troben els espanyols "Cabo Huertas", amb càrrega general, cap a Bilbao i escales, del senyor Fill de Ròmul Bosch; el motor "Turia", amb càrrega general i de trànsit, cap a Casablanca i escales, de la Comercial Combalia Sagrera; el "Candina", en llast, cap a Gijón, de l'Agència Marítima Witty; el "Poeta Arolas", amb càrrega general, cap a Las Palmas; el correus Ciudad de Barcelona", amb passatge i càrrega general, cap a Palma, i el "Ciudad de Valencia", amb passatge i càrrega general, cap a València, tots tres de la Cia. Transmediterrània; el "Santiago López", amb càrrega general, cap a Avilés, del senyor D. Mumbrú; l'alemany "Bellona", amb càrrega general, cap a Brema i escales, de la Comercial Combalia Sagrera; l'italià "Sabaudia", amb càrrega general i de trànsit, cap a València, dels senyors Fills de M. Condemines; el noruec "Yngria", amb càrrega general i de trànsit, cap a Nova York, de l'Agència Marítima Delgado; l'italià "Catalani", amb passatge i càrrega general, cap a València i Gènova, del senyor E. Carandini; l'alemany "Trier", amb passatge i càrrega general, de trànsit, cap a Manila i escales, dels senyors Baquera, Kusche i Martín.

Vela. — El "Pepito", amb càrrega general, cap a Vinaròs; el "Carmen", amb càrrega general, cap a Palma, i el "Cala Murta", amb càrrega general, cap a Gandia.

MOVIMENT D'AVIONS

AHIR

Aeròdrom de l'Air France. — Procedent de Tolosa, a les 6'43 arribà l'avió amb correu, mercaderies i 4 passatgers.

Procedent de Marsella, a les 6'33 arribà l'avió amb correu, mercaderies i 1 passatger.

Procedent de Casablanca, a les 13'21 arribà l'avió amb correu, mercaderies i 3 passatgers.

A les 13'26 sortí l'avió cap a Tolosa amb correu, mercaderies i 3 passatgers.

A les 13'25 sortí l'avió cap a Marsella amb correu, mercaderies i sense passatgers.

A les 6'58 sortí l'avió cap a Casablanca amb correu, mercaderies i 4 passatgers.

Aeròdrom de l'Aeronàutica Naval. — Procedent d'Estutgard, amb escales a Ginebra i Marsella, a les 17'45 arribà l'avió "ROHRBACH D-1745" amb correu, mercaderies i 2 passatgers.

Procedent de Madrid, a les 12'15 arribà l'avió "FOKKER 11 EC-PPA" amb correu, mercaderies i 8 passagers.

A les 7'10 sortí l'avió "ROHRBACH D-1745" cap a Estutgard, amb escales a Marsella i Ginebra, amb correu, mercaderies i 2 passatgers.

A les 9'30 sortí l'avió "FOKKER 10 EC-AMA" cap a Madrid amb correu, mercaderies i 5 passatgers.

Base Aeronaval. — Procedent de Roma i Marsella, a les 12'52 arribà l'hidroavió italià "I-ALTE" amb correu, mercaderies i 3 passatgers.

L'ACTUACIO SOCIAL

ELS OBRERS

Front Unic de Porters i Personal Domèstic. — Organitzat per l'Associació de Porters, Serveis Domèstics i Anàlegs, se celebrarà dissabte vinent, a les deu del vespre, a l'estatge de l'entitat (Portaferrissa, 7 i 9, primer), un acte de propaganda en el qual parlaran els senyors Joaquim Volart, Ramon Capdevila, Francesc Margenat, Joan Badia, Manuel Taleus, Antoni Oliva i Oliva i Francesc Ferreres i Duran, per a exposar les normes a seguir per tal de poder gaudir de les millores socials establertes.

Constitució del Gremi de l'Engrès, al C. A. D. C. I. — La Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria convoca els seus associats dependents de venda a l'engrès per tal que assisteixin a l'assemblea general extraordinària que tindrà lloc el dimarts vinent, a dos quarts de deu de la vetlla, de primera convocatòria, i a les deu, de segona, i l'ordre del dia de la qual serà:

Constitució del Gremi de Venda a l'Engrès i nomenament dels consecis que hauran d'integrar la Junta directiva del Gremi.

La Secció prega a tots els seus associats ocupats en el Comerç a l'Engrès que s'interessin per a saber si figuren inscrits en el Cens del seu Ram. Interessa fer constar que en la votació sols podran prendre-hi part els que figurin en l'esmentat Cens.

Sindicat Regional de Llum i Força de Catalunya. — Aquest Sindicat convoca tots els components de la Secció Barcelona a la reunió que tindrà lloc aquesta tarda, a dos quarts de set, per a tractar el següent ordre del dia:

Nomenar Mesa de discussió.— Reglament de Treball. — Precs i preguntes.

Sindicat Professional de Periodistes. — La secretaria d'aquesta entitat ha quedat definitivament installada al seu nou domicili, Plaça de Catalunya, número 1, principal; telèfon 21412.

ARXIUS I BIBLIOTEQUES

De Catalunya. — Bisbe, 3 ('11 a 13).

Joventut Socialista de Barcelona.— Rambla de Santa Mònica, 29, segon. (Oberta al públic tots els dies feiners, de set a nou de la nit. Diumenges, d'onze a una del matí)

Acció Social. — Amadeu Vives, 3.

Acadèmia de Bones Lletres. — Carrer del Bisbe Caçador.

Acadèmia de Medicina i Cirurgia.— Carme, 45.

Pedagògic Experimental.—Travessera de Dalt, 74.

Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. — Casa Llotja (de nou a una). Especial d'Art i Arqueologia.

Social i Industrial. — Urgell, número 187.

D'Arqueologia (antic Palau de les Arts Gràfiques del Parc de Montjuic en curs d'installació).

D'Història Natural. — Rambla dels Estudis, 3 (Acadèmia de Ciències).

ROBES... ROBES...
ROBES!!
amb preus interessants
EL BARATO

Les Royalines més boniques, a ...	1'15 ptes. m.
Veritables Crespons de cotó	0'75 ptes. m.
Piqués estampats moda	1'40 ptes. m.
★ ★ ★	
Crepé llavorat bell colorit	1'40 ptes. m.
Espumilles colors novetat	1'85 ptes. m.
Eponge moda per a vestir	3'75 ptes. m.
★ ★ ★	
Sedes estampades, dibuixos moda	2'50 ptes. m.
Pell d'àngel, colors fins	2'65 ptes. m.
Rics Crespons tots colors	2'65 ptes. m.

EL SAE SPORTS

Futbol

El Campionat del Món

Estats Units classificat. — Ahir va jugar-se a Roma l'únic partit eliminatori que faltava entre Mèxic i Estats Units. Aquest partit tingué un resultat final favorable als Estats Units per quatre gols a dos, resultat que el classifica per als vuitens de final que han de jugar-se diumenge a diverses ciutats italianes.

Després d'aquest partit podem donar ja completa la llista dels partits que es jugaran diumenge, amb els àrbitres corresponents; heus-la aci:

A GENOVA:
Brasil - Espanya (àrbitre alemany Birlem).
A ROMA:
Itàlia-Estats Units (àrbitre suís Mercet).
A NAPOLS:
Hongria-Egipte (àrbitre italià Barlassina).
A TORI:
Austria-França (àrbitre holandès Van Moorsen).
A BOLONYA:
Argentina-Suècia (àrbitre austríac Brann).
A FLORENCIA:
Alemanya-Bèlgica (àrbitre italià Mattea).
A MILA:
Holanda-Suïssa (àrbitre suec senyor Eklind).
A TRIESTE:
Txecoslovàquia - Romania (àrbitre belga Langenus).

L'equip espanyol i el brasiler a Gènova. — Sabem que ahir van arribar a Gènova els jugadors que formen la selecció espanyola, i també els que diumenge han d'ésser els seus adversaris, els brasilers, a bord del "Conde Biancamano".

Van ésser molt ben rebuts, tant pel que toca als organitzadors oficials de la competició com pel públic en general.

El gran festival de diumenge a les Corts: França - Catalunya en rugby, i Barcelona contra Unió Tenerife o Múrcia en futbol

Magnífic programa el que es prepara per al diumenge vinent al camp de les Corts. En aquell terreny tindran lloc dos interessants partits, de futbol un i de rugby l'altre.

Per al primer dels esmentats partits el Barcelona està fent gestions prop de dos clubs: la Unión Club, de Tenerife, i el Múrcia. Un d'aquests dos clubs, doncs —possiblement el Tenerife—, jugarà contra el primer del Barcelona, en el qual també figurarà Raich, que tant va plaure el dilluns passat. També compta el Barcelona amb l'assentiment de la Unió d'Irun perquè el seu equipier Lecuona actui diumenge a les Corts de mig centre a l'equip blau-grana, en qualitat de prova.

Quant al partit de rugby, anirà a càrrec dels equips representatius de França i Catalunya, que per primera vegada seran oposats oficialment. No cal dir la importància que en l'ordre internacional té aquest encontre entre francesos i catalans. França, que és una de les primeres potències en rugby, ha seleccionat el millor equip, del qual formen part uns quants jugadors que hauran de causar una gran sensació en veure'ls actuar. Per la seva banda la Federació Catalana no ha desatès aquest aspecte essencial de la selecció, i ha constituït un quinze molt rellevant, que haurà d'oposar una gran resistència als francesos. Aquests han pogut adonar-se darrerament del millorament del rugby català veient actuar la Unió Santboiana davant l'Stade, de Tolosa, actuació que ha merescut molts d'elogis de la premsa francesa.

Amb aquests dos esdeveniments el camp de les Corts el diumenge vinent aplegarà amb tota seguretat una gran multitud.

Aviació

VOL DE PROPAGANDA AERIA I TURISTICA ENTORN DE LA MEDITERRANIA OCCIDENTAL

Organitzat per "Le Petit Marseillais", de Marsella, amb la cooperació de l'Aero Club de Provença, es portarà a terme en la primera quinzena del proper mes de juny un vol de propaganda aèria i turística entorn de la Mediterrània.

L'avió que s'utilitzarà per a aquesta volta és un aparell de turisme Caudron-Phalène: porta el nom de "Le Petit Marseillais", i serà pilotat pels dos membres de l'Aero Club de Provença senyors Jean Pagnon, vice-president i Georges Fougeret, secretari, i pel col·laborador del diari organitzador, senyor Jean Alvarda.

Ultra la lloable missió de la propaganda aèria, "Le Petit Marseillais" portarà a les seves ales una salutació dels aviadors de l'Aero Club de Provença a tots els seus companys de la Mediterrània.

L'itinerari ha estat fet així: Sortida dissabte dia 2 de juny de l'aeriport de Marsella - Marignane cap a Barcelona (un dia de descans); després Albacete-Sevilla - Tànger - Rabat - Casablanca. Marrakech - Casablanca - Meknees - Fez - Sidi - Bel - Abbés - Oran - Alger (un dia de descans) - Palerm - Nàpols - Roma (un dia de descans) - Cannes, i tornada a l'aeriport de Marsella - Marignane diumenge dia 17 de juny si res no ha destorbat el seu itinerari.

No cal dir com desitgem que aquest raid sigui coronat pel més falaguer èxit i que, especialment de la seva estada a Barcelona, els pilots de Provença en serviu un grat record.

El vol a vela amb ascendències tèrmiques

Per a la generalitat de practicants del sense motor l'absència de vent prou intens constitueix una calamitat que no es cansen de deplorar. La falta de vent per als volavelistes és tan enutjosa com per als balandristes i com la falta de neu per als que fan esquí. Però, naturalment, no hi ha manera humana d'improvisar el vent quan aquest no apareix. Però el mal té un cert palliatiu per als volavelistes, si el dia encalmat és de sol fort i la terra s'escalfa. Llavors hom pot volar, àdhuc, i gairebé sempre és així, damunt de terrenys plans, on l'existència de vent tampoc permetria el vol a vela.

Quan el sol escalfa diferentment — a causa de la diversa naturalesa superficial dels terrenys — la terra, s'originen a les hores del migdia uns moviments de les capes d'aire que, segons els indrets, prenen un sentit ascendent o descendent. La velocitat d'aquests brolladors d'aire natural pot ésser superior a la velocitat característica de descens dels planadors de vol a vela, i en aquest cas, és comprensible que, situats dintre de la zona ascendent, aquestes màquines s'elevin de nivell.

Naturalment que l'alçada que pot aconseguir-se amb un vol tèrmic depèn, a part de l'habilitat i condicions del pilot, de la intensitat del corrent ascendent, que és molt variable. Però amb freqüència és possible d'aconseguir desnivells de l'ordre de mil metres.

L'ascendència tèrmica en la generalitat dels casos no es deixa sentir prou forta per a la substentació d'un planador fins a una alçària de dos o tres-cents metres sobre els terrenys. Per a arribar a aquesta alçària és necessari el vol remolcat per avió, no solament perquè fóra més difícil d'obtenir amb el vol remolcat per cotxe, sinó perquè amb l'avió es ressegueixen els indrets on se suposa que existeixen els invisibles corrents, i fins que s'han trobat no té lloc l'alliberament. Ha d'entendre's que aquests corrents no s'eleven ni molt menys amb un vertical exacte, sinó amb un moviment ondulat, i inclinat si fa vent, com o faria un cordill penjat a gran alçària i sacsejat en la seva part inferior.

Això vol dir que el pilot que vola amb tèrmic no en té prou de volar a la vertical de l'indret on suposa que existeix l'ascendència, per a trobar-la realment. La tècnica d'aquest tipus de vol és a base de l'observació dels instruments, en especial del variòmetre. Aquest aparell dóna les intensitats de les variacions d'alçada des de zero a cinc metres per segon, però en la pràctica, la intensitat del corrent ascendent fa pujar el planador molt més lentament que les ascendències de les muntanyes, i això fa que si hom, tot volant, troba un corrent de mig metre per segon, l'aprofita tot seguit. Sovint el diàmetre d'aquesta columna d'aire és inferior al del viratge que descriu el planador, o bé el pilot ha penetrat molt poc al seu interior. Llavors el pilot ha de descriure un espiral contínu el més tancat possible, procurant corregir-lo amb només l'observació dels instruments, puix que de cada volta només una part és aprofitada per a elevar-se.

En la pràctica, el vol tèrmic a ple sol es converteix en un excellent entrenament del vol sense visibilitat, puix que, malgrat de poder-ho fer, el pilot no mira gens a terra i té la vista contínuament fixa en els instruments de l'interior del planador. Naturalment que quan un pilot ha volat moltes vegades amb tèrmic damunt d'un mateix indret li és molt més fàcil de trobar les ascendències i de mantenir-s'hi. Fins i tot si les condicions són molt favorables i l'indret ben conegut, és possible amb el vol remolcat pel cotxe damunt del camp que origina l'ascendència, començar de volar des de cinquanta metres i aconseguir grans alçàries.

En dies de forta calor i en comarques propicies és possible de volar sobre grans distàncies saltant d'un corrent ascendent a l'altre. Com que en distàncies una mica importants és freqüent de trobar muntanyes i no és difícil que en aquestes existeixin vents ascendents, el vol a vela efectuat en aquestes condicions adquireix una complexitat extraordinària i demana tots els coneixements del vol a vela integral. Però de totes maneres la possibilitat de practicar quan el vent a muntanya fa defecte, ha obert uns nous horitzonts i ha allunyat per a molt de temps el límit de la capacitat del vol a vela.

M. FOYE

Grunau, maig, 1934.

Atletisme

II CAMPIONAT D'ATLETISME DEL MARESME

El passat diumenge es van celebrar al camp de la Unió Esportiva i Gimnàstica de Badalona, els segons Campionats Comarcals del Maresme amb veritable èxit tota vegada que hi van prendre part els més importants Clubs d'aquella demarcació amb un crescut nombre de concursants, això va fer que s'obtinguessin marques respectables i s'assolís un record de Catalunya (oficiós). Aquestes van ésser les marques obtingudes:

Llançament del martell

1. F. Tugues, 42'22 m., B. S. C. (Record de Catalunya, oficiós(.
2. J. Tugues, B. S. C., 35'33; 3. Seriol, 25'93, B. S. C.; 4. Casapona, 22'21, U. G. E., i 5. Rigual, 19'30, Laietània.

Triple salt

1. Altafulla, B. S. C., 12'68 m.; 2. Campany, U. G. E., 12'57 m.; 3. Estalella, B. S. C., 11'97; 4. Ballescà Iris, 11'41 m. (record social).

400 metres llisos

1. J. Tugues, 56 s., B. S. C.; 2. Bertran, U. G. E.; 3. Cabús, Laietània; 4. Ballescà, Iris.

Llançament del disc

1. Tugues, 31'45 m., B. S. C.; 2. Estadella, B. S. C.; 3. Guàrdia, U. G. E.; 4. Gener, Laietània.

Rellevaments 4 × 100

1. Badalona Sport Club (J. Tugues, Estalella, Dalmau i Altafulla), 49 segons, 1-5.

60 metres llisos, final

1. Altafulla, 8 s., B. S. C.; 2. Gener, Laietània; 3. Guàrdia, U. G. E.; 4 Cabús, Laietània.

800 metres llisos, final

1. Boada, Iris, 2 m. 11 s.; 2. Sitjà B. S. C.; 3. Bernabeu, B. S. C.; 4. Sants, U. G. E.

Salts d'alçària

1. Dalmau, 1'65, B. S. C.; 2. Rigual, Laietània; 3. Garangou, Laietània; 4. Altafulla, B. S. C.

Llançament del pes

1. J. Tugues, 11'27, B. S. C.; 2. Vidal, Laietània; 3. Estalella, B. S. C.; 4. Seriol, B. S. C.

Salt de pèrtiga

1. Rigual, 2'50, Laietània; 2. Altafulla, B. S. C.; 3. Bernabeu, B. S. C.; 4. Nicollet, U. G. E.

Salt de llargada

1. Altafulla, 6'41, B. S. C.; 2. Campany, U. G. E.; 3. Estalella, B. S. C.; 4. Vives, U. G. E.

Rellevaments olímpics

800, 400, 200, 100

1. Badalona Sport Club, 3 m. 56 s. i 2. Unió Gimnàstica i Esportiva.

Classificació per equips

1. Badalona Sport Club, 86, 1-2 punts; 2. Laietània de Mataró, 28, 1-2 punts. 3. Unió Gimnàstica i Esportiva, 25 punts, i 4. Iris Atlètic Club de Mataró, 10 punts.

LLIURAMENT DE DORSALS

La Federació Catalana d'Atletisme recorda novament que els dorsals corresponents als Campionats Comarcals de Barcelona es lliuraran cada dia de vuit a nou del vespre, al seu local carrer del doctor Dou, núm. 10, i que els que no hagin estat retirats abans del dissabte es consideraran com a no participants.

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, Tarda, 4'15

RECALDE II - GOITIA
contra
OLASO - ANTON

Nit, a les 10'15:

SARRUSKAIN - QUILLERMO
contra
OLAZABAL-GELAYA-GOMEZ

FRONTÓ NOVETATS

AVUI, DIVENDRES
Tarda, a les 4:
CHISTU I - URZAY
contra
FERNANDEZ - CAMPOS
Nit, a les 10'15:
Cinquè partit de campionat a pala
QUINTANA IV - PASAY
contra
ZARRAGA - UNAMUNO
Detalls per cartells

Al mateix temps es fa públic que l'ordre de proves relatiu a les senyoretes ha sofert una modificació, i és que en comptes de celebrar-se les proves femenines al matí i a la tarda se celebraran únicament al matí, totes les que estaven anunciades, per tant es prega a totes les senyoretes inscrites que el diumenge vinent vegin d'ésser presents a l'Estadi Municipal de Montjuic, a les nou del matí.

Motorisme

STADIUM MOTO CLUB ORGANITZA LA IV PROVA PER A NEOFITS

Per a la prova que Stadium Moto Club organitza per al diumenge vinent s'han rebut, ultra les publicades, les següents inscripcions:

Alardo, amb moto; J. Valls, ídem; J. Pardo, amb auto; J. Ermengol del Llano, íd.; R. Parareda, íd.; F. Grewe, íd.; Rolex, íd.

La sortida del primer concursant serà donada a les set del matí. Els concursants hauran de comparèixer al lloc de la sortida mitja hora abans de la que tinguin marcada en els seus itineraris.

Les mitjanes a fer s'ha procurat adaptar-les al traçat de la carretera i oscillen entre els 30 k. p. h. i els 50.

LES VISITES CULTURALS DE L'INSTITUT DEL MOTOR

Demà, dissabte, els socis i alumnes de les classes de motors de l'Institut del Motor efectuaran una visita col·lectiva a una motonau petrolera ancorada al nostre port.

Els socis que desitgin assistir-hi es trobaran a les quatre en punt de la tarda davant dels tallers Vulcano, de la Barceloneta.

Esports de Neu

EL BANQUET A LA MOLINA.— Al domicili social del Centre Excursionista de Catalunya (Paradís, 10, pral.) continua oberta la llista d'inscripcions per al banquet d'homenatge als campions i de celebració de l'èxit de la darrera temporada d'esports d'hivern.

El banquet tindrà lloc al Xalet de La Molina el diumenge vinent, dia 27, i la llista d'inscripcions quedarà tancada avui, divendres, a les nou del vespre.

Excursionisme

III CAMPAMENT GRACIENC. — La secció de Muntanya de l'A. d'A. E. Abat Oliva, organitzadora del Tercer Campament Gracienc, posa a coneixement de totes les entitats o seccions excursionistes gracienques que no hagin rebut cap nota que es donin igualment per invitades a la manifestació del camping gracienc que se celebrarà els dies 16 i 17 de juny.

G. E. JOVENTUT CATALANA.— Avui, divendres, a les deu del vespre, al casal del G. E. Joventut Catalana (Diputació, 601) tindrà lloc el tancament de l'Exposició del Comité Català de Refugis. Seguidament seran donades tres conferències amb projeccions per Lluís Etasen, el qual parlarà sobre els "Refugis d'alta muntanya"; Ramon de Semir, sobre "Muntanyes de la Vall Ferrera", i Albert Oliveres, sobre "Emplaçament i característiques del refugi lliure de la Vall Ferrera".

Ciclisme

LA VOLTA A ITALIA

Learco Guerra vencedor de la 5.ª etapa Pisa - Roma

Guerra s'ha adjudicat novament el primer lloc al final de l'etapa Pisa-Roma, que van cobrir ahir els ciclistes de la Volta a Itàlia, ha vist el gran "As" italià arribar a Roma a la davantera dels 92 "supervivents" que al matí havien pres la sortida a Pisa.

L'etapa fou molt moguda i hi abundaren els accidents, el més greu dels quals fou la caiguda del francès Le Goff, el qual va ésser hospitalitzat amb un braç trencat. A Siena, control de neutralització, hom havia posat una pancarta saludant Trueba "Il re de la salita" (el rei de les pujades). Calia emprendre poc després de la sortida d'aquesta població la pujada de la costa durissima de Radiofani als Apenins. Al peu de la costa es colloca al cap Orria, un isolat que marxa segurament envers el cim, encara que tenint a la seva roda Bertoni, Trueba i Giaccobe. Després de diverses caigudes, una de les quals determina l'abandonament de Le Goff, seriosament lesionat, Cazulani aconsegueix prendre 50 metres d'avantatge. Trueba és el qui es decideix a donar-li caça, i quan ja només li manquen pocs metres per aconseguir-lo, heuvos ací que sofreix una rebentada de pneumàtic, que l'obliga a deturar-se; rebentada inoportuna que li lleva tota esperança de ben classificar-se al cim de la costa. Quan hom creia que Cazulani seria el primer d'arribar al cim, entra en col·lisió amb Camuso i Orecchia, i els tres corredors van a terra i perden un temps preciós que aprofita Bertoni per a ésser el primer ciclista arribat al cim. A mig llarg de màquina el segueix Teani. En tercer lloc arriba Morelli, i en quart lloc Camusso. A 150 metres d'aquests corredors ve un grup format per diversos corredors, i en el qual figuren Guerra, Trueba, Binda, Bovet i altres asos.

A la davallada, la disputa de l'etapa segueix aferrissada, però malgrat les escapades que tenen lloc, hom no pot evitar que finalment, i després de passar per diversos controls, molts corredors arribin formant grup a Roma, on Learco Guerra aconsegueix classificar-se en primer lloc, a l'sprint. Heu-vos ací la classificació de l'etapa:

1. Guerra, a l'sprint.
2. Sella.
3. Piamontesi.
4. Camusso, a 21 segons.
5. Cazzulani, a 48 segons del primer.
6. Olmo.
7. Gordini.
8. Scorticatti.
9. Orecchia.
10. Cobellini.

Segueixen d'altres, que donarem en una edició propera.

Guerra, en conseqüència, queda el primer de la classificació general.

Avui els corredors descansaran a Roma, d'on sortiran demà, per tal de cobrir la sisena etapa Roma - Nàpols, 228 quilòmetres.

XXII FESTA DEL PEDAL

Ha quedat concretat el programa de l'esmentada manifestació del ciclisme pràctic que el diumenge es desenrotllarà a la vila de Sant Boi de Llobregat. Es el següent:

A les set. Sortida dels ciclistes i cotxes acompanyants del Saló de F. Galan, dirigint-se per Sants, carrer de Badal, La Bordeta i Cornellà a Sant Boi. Allí es farà la conseqüent recepció visita a les autoritats, col·locació dels banderins a la Casa de la Vila i els discursos de salutació.

A les onze hi haurà el sorteig de les tretze bicicletes del concurs de caritat al balcó de la Casa de la Vila.

A dos quarts de dotze es farà lliurament solemne davant de les autoritats, a les representacions benèfiques locals de la part que a cadascuna se li assigni del romanent líquid de la Festa. Una cobla executarà escollides sardanes a la plaça de la Vila, d'onze a una del matí.

A les quatre de la tarda hi haurà exhibició d'atletisme al camp del F. C. S. B., a càrrec d'elements atlètics, entre ells els Falcons de la F. C. de J. C. campions de Catalunya. Seguidament, partit de futbol entre els primers equips de la Unió Esportiva de Sant Andreu i F. C. Santboià.

Com de costum, s'ha invitat la Creu Roja, perquè envii la seva secció Ciclista a la caravana, com cada any.

Natació

DEMÀ EL DARRER FESTIVAL AMB "UJPESTI T. E.", CAMPIÓ D'HONGRIA, AMB ELS CAMPIONS OLÍMPICS I MUNDIALS NÉMETH, HALASSY I BOZSI

L'alta classe demostrada plenament per part de l'U. T. E. en el festival celebrat ahir, especialment en water-polo, ens va manifestar la vàlua que justificadament assoleixen en les lluites internacionals els campions mundials i olímpics Nermen, Haassy i Bozsi; en el segon i darrer festival que se celebrarà demà, dissabte, a les deu de la vetlla, on es refermarà l'èxit obtingut en la primera reunió.

La superioritat per part dels hongaresos en water-polo que no necessita cap més demostració que en llurs copioses victòries sobre les més destacades potències mundials, ofertes continuament, el que els ha valgut que en l'actualitat siguin considerats imbatibles, s'oferirà de nou als nostres aficionats en aquest darrer festival.

A part del water-polo, on radica el màxim interès de la reunió, també formaran el programa proves de gran transcendència per a la nostra natació, màxim en tenir en compte els propers campionats de Catalunya, Espanya i Europa.

Per a aquest segon festival, com en el primer dia, hi haurà servei extraordinari de tramvies i embarcacions "Gaviotes" per a major facilitat de desplaçament del públic a la piscina del Club Natació Barcelona.

DIUMENGE A REUS

L'EQUIP DE PERIODISTES ESPORTIUS DE BARCELONA CONTRA EL C. N. REUS "PLOMS", EN FESTIVAL D'INAUGURACIÓ DE TEMPORADA

El diumenge vinent el Club de Natació Reus "Ploms", de Reus, celebrarà un gran festival de natació amb motiu de la inauguració de la temporada esportiva d'enguany.

Com a contrincants dels nedadors de Reus, el club organitzador ha procurat un equip digne de la importància de la festa, i a tal fi ha invitat l'equip de plomífers barcelonins, que, com és sabut, és un dels millors equips que actualment es poden presentar.

Els noms de Cruells, Gamper, Trigo, Major, Garcia, tots ells waterpolistes internacionals, i els de Prieto i Costa, com a nedadors de velocitat, formen un equip molt difícil de batre i que per si sols ja són una garantia d'èxit per al festival de diumenge a Reus.

Per la seva banda el Club de Natació Reus "Ploms" alinearà tot el seu primer equip, i l'ordre de proves serà el següent:

200 metres estil lliure social.
100 m. dors.
100 m. braça de pit. social.
50 m. estil lliure, infantil.
100 m. braça de pit.
100 m. estil lliure.
100 m. estil lliure, social.
Rellevaments 3 per 50 estils.
Rellevaments 5 per 50 estil lliure.
Cursa d'eliminació social.
Partit de water-polo.

El club organitzador ens comunica que el festival se celebrarà a la piscina de la carretera de Tarragona i que els senyors socis caldrà que presentin el rebut del mes corrent per a beneficiar-se de la mitja entrada.

CLASSES DE GIMNAS I NATACIÓ A LA PLATJA

Seguint el costum d'anys anteriors, el Club Esportiu Mediterrani començarà el dia 1 de juny a la platja dels banys "La Deliciosa", les classes de gimnàs i natació que es donaran tot l'estiu.

Aquestes classes tindran lloc cada dia, de sis a nou del matí, a càrrec de competents professors.

Per a més detalls i inscripcions poden dirigir-se al Club Esportiu Mediterrani, carrer de la Tapineria, 33, pral.

Gimnàstica

CURSET DE GIMNASTICA ALS BANYS.—"Amics de Catalunya Atlètica" han organitzat un curset de gimnàstica per als mesos de juny, juliol, agost i setembre als banys de La "Deliciosa", de sis a nou del matí, tots els dies feiners. Les classes començaran el dia primer de juny i seran donades per Goran Garcia. Les inscripcions poden fer-se a Catalònia, Fiveller, 41.

Per telègraf

FUTBOL

El Baracaldo es retira del Torneig de Lliga. — Bilbao, 24. — S'ha reunit la Junta directiva del Baracaldo i ha acordat retirar-se de la competició de la Lliga, en vista que el Comité Nacional no li ha abonat les 1.000 pessetes convingudes com a indemnització per jugar al matí un partit amb el Logroño, per tal de no coincidir amb l'encontre entre la selecció espanyola i el Sunderland. Demà havia d'enviar el Baracaldo a Elx l'estipulació que, com a despesa del desplaçament, estava acordada, despesa que suposa més de 3.000 pessetes, i com que no disposa d'aquesta quantitat, el Baracaldo ha hagut d'adoptar aquesta determinació.

L'Oviedo busca el substitut de Pena. — Oviedo, 24. — L'Oviedo, després del traspàs de Pena, està tractant el traspàs del mig-centre del Betis, Soladrero.

La T. S. F.

Programes europeus selectes

Divendres, 25 de maig

18'30.—Nord Regional, 449 m. Música anglesa antiga.

19'00. — Hamburg, 340 metres Música d'òpera alemanya.

20'30. — Torre Eiffel, 1.389 m. Concert simfònic: Andrico, Gaubert, Haendel.

20'30. — Estrasburg, 349 m. Obres de compositors alsacians i lorenesos.

20'30. — Rennes, 289 metres. Vetllada artística.

20'30. — Limoges, 329 metres. "Les campanes de Corneville", òpera de Planquette.

20'30. — Milà, 369 metres. Concert simfònic dedicat a Bela. Concert Albèniz.

20'30. — Berlin, 357 m. Concert Haydn-Beethoven.

20'30. — Leipzig, 382 metres. Concert per l'Orquestra Simfònica.

21'25. — Suïssa romanxa, 411 metres. Recital de piano.

21'30. — Alger, 319 metres Festival Lécocq.

22'45. — Breslau, 316 metres Música de cambra amb instruments antics.

NOTICIARI DE RADIO

ELS TRIBUNALS I LES PATENTS DE RADIO

Per sentència de data 5 de febrer de 1933, la casa Kremenezky, de Viena, que forma part del Consorci Tungsram, fou condemnada per violació de la patent austríaca 109.112, pertanyent a la casa Müller, de Hamburg, i relativa a la fabricació del filament per a les vàlvules de ràdio. Per aquesta sentència ha estat prohibida a la casa Kremenezky d'utilitzar, de qualsevol manera que sigui, en la fabricació o en la venda, la patent de referència. A més, la inculpada ha estat obligada a destruir el termini de quinze dies els estocs existents de filaments i de vàlvules de ràdio en les quals s'hagi emprat l'esmentada patent, i la maquinària per a la fabricació d'aquest filament haurà d'esser inutilitzada. En fi, la inculpada fou encara condemnada a pagar danys i perjudicis pels articles fabricats a Austria, pels que tenia estoc i pels venuts, que violaren la patent susdita; a més fou condemnada a les costes.

La inculpada tractà de fer anul·lar la sentència recorrent en última instància, essent tot en va, perquè recentment acaba d'esser confirmada definitivament.

Així mateix el Tribunal ha rebutjat fins en darrera instància una temptativa de la casa Kremenezky pretenent que la patent en qüestió tornes a ella i que ella faria tramitar pel jutge.

FINANCES

Moviment borsari

MERCAT LLIURE

El mercat especulatiu, en les darreres sessions celebrades, presenta un aspecte molt falaguer, i ultra l'activitat desplegada per la contractació, els valors mostren ja des dels començaments de la reunió del Borsí una represa de posicions força apreciable, com es comprova en el detall que donem a continuació.

La situació actual d'aquest sector no es mostra del tot normal, i, si bé s'acaba de registrar una reacció digna de notar, creiem que aquesta és principalment influïda per l'exagerada feixugor que domina en sessions precedents, és a dir, que ens trobem en un període d'oscil·lació, molt comú en els cercles borsaris, i no s'emprendrà una marxa determinada mentre no es defineixin o resolguin certes situacions latents, una d'elles l'aprovació en les tarifes ferroviàries.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la reunió de Borsa:

Valors	*Dia 24*	*Tanca anterior*	*Alça o baixa*
Nords	52'10	51'15	+0'95
Alacants	45'30	44'80	+0'50
Andalusos	13'75	14'00	—0'25
Aigues	174'00	172'50	+1'50
Orenses	16'15	16'25	—0'10
Transversal	26'25	25'75	+0'50
Plates	15'25	15'—	+0'25
Petrolis	7'25	6'80	+0'45
M. Rif	59'65	58'75	+0'90
Explosius	131'65	130'50	+1'15
Montserrat	63'85	63'—	+0'85
Colonial	49'—	48'—	+1'—
Tramvies O.	35'—	34'25	+0'75
Ford	147'—	146'—	+1'—
Gas E	115'—	115'—	— —
Asland	65'—	64'—	+1'—
Bons or	234'—	229'50	+4'50

La tanca anterior de Bons or data del dia 16 del mes que som; del 17 la dels Asland; la corresponent als Gas E. del 18, i del dia 22 la dels Montserrat.

BORSA AL COMPTAT

El sector de comptat es veu quelcom més animat que en sessions precedents, i ensems presenta millor aspecte pel que respecta a la tendència dominant en posicions.

Els Deutes de l'Estat, malgrat la poca efectivitat, queden ben situats, i llevat d'un escàs nombre d'emissions que queden lleugerament flluixes, la major part registren avanços d'un vuitè a un quart d'enter.

Obligacions Tresoreria Generalitat, sostingudes a 100'25.

Els Ajuntaments veuen minvar el volum que venien realitzant darrerament, i encara que no es pot dir domina depressió, els canvis donen mostres de poca estabilitat. Modifiquen més els emissió 1903-4-5, 60'50 (—1'00).

De les Diputacions només operen les 6 per 100 (27.500.000), que repeteixen a 90 enters, i Provincials, que davallen a 89'75 (—0'25). El grup de cèdules, molt ensopit, en particular les Hipotecari, que gairebé no fan negoci. Les Crèdit Local, quelcom més actives, queden a canvis variats, amb oscil·lacions entorn d'un quart d'enter, sense dominar cap tendència.

El sector ferroviari es veu força concorregut, i hom nota quelcom d'expectació per constatar la influència que pugui tenir sobre aquest rotlle la reacció notada en l'especulació. De totes maneres la contractació no es mostra molt decidida, i el volum d'operacions és comparable al de dies precedents. Pel que respecta a la tendència dominant, la major part dels valors operats cotitzen en alça amb millores que oscil·len entorn de mig enter. Modifiquen de més importància: Nords Especials, 53 (+1); Segòvia, 50 (+1); Andalusos primera sèrie 3 per 100, 16' (+1), i Bobadilla, 16 (—1). Sarrià 6 per 100, 84 (—4).

El grup d'indústries diverses prosseguix amb regular efectivitat i canvis ben orientats. Varien més: Cooperativa Fluid 1921 i 1027, 36'50 (+3'50); Elèctrica de Tenerife, 89 (+2), i Cros, 101'65 (—0'85).

De les accions les Transmediterrània A, B, C milloren a 135 (+1); Petrolis portador, 36 (+1'25), i Telefòniques preferents, 106'85 (+0'50). Aquests tres valors són els únics que s'han operat en aquesta jornada.

BORSA DE PARIS

La sessió que celebrà ahir el mercat parisenc fou poc favorable, en particular pel sector de valors públics, els quals acusen marcada depressió: Renda francesa 3 per 100, 76'80 (—105); 1907 alliberada 4 per 100, 84'45 (—140); 1918, 83'70 (—130); 1920 4 per 100, 112'50 (—150); alliberada 4 i mig per 100, 88'60 (—145). Banc de França, 11800 (—375). L'especulació, malgrat veure's més estable, no aconsegueix mantenir nivells anteriors: Rio Tinto, 1425 (—15); Royal Dutch, 15900 (+100); Suez, 18805 (—145); Kuhlmann, 600 (—17); Wagons Lits, 77'50 (—50); Barcelona Traction 5 i mig per 100, 7'06 (—1).

Mercat de Llotja

La sessió d'ahir en aquest mercat va transcórrer amb regular concurrència, però les transaccions de poca importància.

Blats: Només podem dir que la cotització continua molt ferma i les vendes nulles. Els compradors, davant la impossibilitat d'encarrilar negoci per les dificultats que troba la flequeria, prefereixen restar a l'aguait. Cal creure, però, en un ràpid arranjament.

Moresc: Ens fa llàstima tractar d'aquest gra, en pensar que sempre havia estat el timó d'altres pinsos; queda al descobert l'interès per part de determinats sectors que haurien de preocupar-se de l'economia del país i no procuren més que per a ells mateixos.

Sembla, però, pel que hem llegit, que s'esvairà una mica l'interès monopolitzador, i es farà possible arribar a una bona entesa. Els preus impossibles de cotitzar.

Dels altres gèneres, res a dir per avui.

LLIBRERIA CATALONIA
RONDA DE SANT PERE, 3

Acaba de sortir el volum 7 de "Quaderns Literaris" (Publicació setmanal)

A. S. PUIXKIN

BORIS GODUNOV

(Traducció de S. Juan Arbó)

Preu: **50** cèntims

Avantatjoses condicions de subscripció

SPECTACLES

...atres

...ATRE ROMEA
Telèfon 19001
Companyia Herrero-Mardom
...30 i a les 10'15, 27 i 28 re... ions de LA MARQUESONA, de ... Guillén. L'obra i la interpre... ...s clamorosament ovacionades ... any. Demà i cada dia, tarda i ... nge, a les 5'30 i a les 10'15: ...QUESONA.

...TRE INCIPAL PALACE
REVISTES ...GARITA CARBAJAL
...òxima inauguració

...EATRE NOVETATS
...mpanyia lírica LLUIS CALVO
... Butaques des de 2 pes... LA FIESTA DE SAN ANTON, ...ncepció Sanyús. LA DOLO... ...es Moliso, Antolinos. LOS ...ELES, per Vendrell. Nit, a les ... ...ual organitzat per l'Asso... Femenina Republicana Radical: ...ALTA NAIDE i LA CHULAPO... ...sardana "La Puntaire", pel ... Ricard Fuster, dirigent l'or... ...el seu autor, mestre Badosa ...ma historic LA MARTIR DE ...DA ("Mariana de Pineda"), ...dissable, tarda, esdeveniment ...cens populars: LA MARCHA ...DIX i l'òpera MARINA, pel ex... ...tenora HIPOLIT LÁZARO. ...A DOLOROSA i LA CHULAPO... ...mànec, nit, gran festival a ... les víctimes del sisisme de ... ...ada, organitzat per les ...ses ... de Múrcia i Albacete, amb ... de les autoritats d'amb... ...vincies i les senyoretes Miss ... Miss Albacete a Barcelona. ... programa, en el qual prota... ...gonist l'eminent Hipòlit Lázaro. ...ldes aquestes funcions es ...despatxa a comptadoria

... MUJERES DEL ZODIACO
...a Revista de l'any

...EATRE BARCELONA
...mpanyia del Teatre Maria Isabel de Madrid
... divendres, tarda, a un quart ... i nit, a un quart d'onze: ... de la comèdia de Lluís de Vargas
... ABUELITA LA POBRE!...
... abuelita la pobre!..

...PACO GALLEGO
...s dels tenors còmics
...T AVIAT... AL ...RINCIPAL PALACE

...ATRE COMIC
...MES FRESC DE BARCELONA
... jardí profusament iluminat
... revistes del Romea, de Madrid
Director: Vicenç Mauri
... tarda, a les ... Batu... ... ...
... Pastos, Mauri, Alady i Lepe. ... LAURA PINILLOS
Alady, Lepe ... ...
¡Pueblo! ¡Al Pueblo!
... temporada, tarda i nit, ... diumenge, tarda i ...
¡AL PUEBLO!, ¡AL PUEBLO!
... Localitats

...EATRE MES BONIC, ...DERN I COMODE
...aviat inauguració
...RINCIPAL PALACE

...TRE POLIORAMA
...mpanyia XIRGU - BORRAS
... popular: LA ...E LA CASA. ... les 10'15, L'E... NI AL AMOR NI AL ... tarda i nit, i cada dia: NI AL ...NI AL AMOR.

...EATRE NOU
... de nadal, tarda i nit, la ... ...ment mundial: Monument de
LA PUNTAIRE

...ARLOS GARRIGA
...discutible primer actor
...T AVIAT... AL ...RINCIPAL PALACE

GRAN TEATRE ESPANYOL
Companyia de JOSEP SANTPERE
Avui, tarda i nit, grandiós festival a benefici de la primera dama jove ISABEL ESTORCH
Tarda:
EL REI FA TREBALLS FORÇATS
I L'ALEGRIA QUE PASSA
Nit: LES GERMANES MIRET i l'as dels rapsodes GONZALEZ MARIN

MARGARITA CARBAJAL
la meravellosa supervedette
MOLT AVIAT... AL PRINCIPAL PALACE

CIRC CARL HAGENBECK
cantonada Urgell - Diagonal (carrer de Buenos Aires)
Avui, dues funcions, a les 5 de la tarda i a les 10 de la nit en punt
Nombrosos sensacionals, entre ells ELS 14 FORMOSOS TIGRES DE BENGALA, amb Rudolf Martines, l'astre internacionalment reconegut entre tots els domadors. ALFRED PETOLETTI, el Ben-Hur modern, zebres i camells, LULU GAUTIER, el clàssic de l'alta escola, etc., etc.
Porteu els vostres fills a la funció de la tarda
Despatx de bitllets sense recàrrec a la Papeteria Villan, Rambla de Canaletes, 6, telèfon 12563, als centres de revenda i a la taquilla del circ, telèfon 33544, des de les deu en endavant
Entrades a 2, 3, 5, 8, 10 i 12 pessetes. Lloja amb 4 entrades, 50 pessetes (Impostos a càrrec del públic)

EXHIBICIÓ DE FERES
cada dia, de 10 a 6 tarda
Alimentació de les feres, a les 11 del matí. Entrada: 1 pta.; nens, 0'50 ptes
Servei especial de tramvies i autobusos després de cada funció
Es prega al distingit públic que assisteixi puntualment a les funcions, pels que tant el primer com l'últim número són igualment sensacionals

Concha Rey, Mapy Cortés, Juanita Barceló, Pepe Bàrcenas
MOLT AVIAT... AL PRINCIPAL PALACE

TEATRE VICTORIA
Companyia Lírica ESTANY
Primer actor i director: ANSELMO FERNANDEZ
Avui, divendres, nit, a les 10, Butaques a 4 ptes. Els dos clamorosos èxits
ROSA DE EMBAJADORES
i
RAZA DE BRAVOS
Formidable labor dels seus intèrprets Matilde Casas, Maria T. Moreno, Eugenia Galindo, Luis Bueno, Manuel Izquierdo, A. Fernández, Jesús Fernández, A. Garrido
Tècnica presentació
Es despatxa als centres de 10 ctvs.

Teatre Apol·lo
Companyia Catalana. Primera actriu: ASSUMPCIÓ CASALS. Primer actor i director: JOSEP CLAPERA
Avui, tarda, a les ..., i cada dia, tarda i nit: LA GLORIOSA. Nit, a les deu: 100 representació de
LA GLORIOSA
Magne festival. Vegeu programes i anuncis
Intermissiblement darrera setmana

LES MILLORS REVISTES
MOLT AVIAT... AL PRINCIPAL PALACE

Cinemes

COLISEUM
Avui, tarda, a les 4, 6 i nit, a les deu: REVISTA PARAMOUNT. EL ASESINO DIABOLICO, per Lionel Atwill, Charles Ruggles i la dona pintora. UN PAR DE FRESCOS, divertida comèdia Paramount

PUBLI CINEMA
Actualitats mundials - Documentals Viatges - Etc. - Sessió contínua Butaca UNA PESSETA

Fantàsia
Avui, tarda, de 4 a 8, i nit, a les deu: Darrer dia de la llegenda hongaresa
MARIA
per Annabella. Demà, estrena del film d'Hitzig.
... per Gina Manès. Es despatxa per a la sessió numerada de diumenge, a tarda

URQUINAONA
Avui, estrena del doble programa Warner Bros First National
Richard Barthelmess en
Aeropuerto Central
i Ed. G. Robinson i Zita Johann en
PASTO DE TIBURONES
Es despatxen localitats per a avui, demà i demà passat

METROPOL
Lloria, 115 - Telèfon 91222
Avui, divendres, tarda, sessió contínua, de 4 a 8; nit, a les 10:
CAZADORES FURTIVOS
i la preciosa opereta
EL TIO ERNESTO
La setmana entrant, temporada de grans represes

cine Paris
tarda, 4'30; nit, 9'15. Dos esdeveniments en un sol programa. Revista i Dibuixos.
CARLOMAGNO
per Raimu. Gran èxit del primer film nacional
EL AGUA EN EL SUELO
Es despatxa a la taquilla per a la sessió numerada de diumenge, tarda, a les sis, diumenge, matinal, a les 10'30. Dilluns: LO QUE BUSCAN LAS MUJERES, Gustav Fröhlich, i LAS SORPRESAS DEL COCHE CAMA, per Florette

FEMINA
La última novela
una pellicula còmica, amb Charlotte Susa i Félix Bressart
Avui i cada dia, a les 4 i a les 6 tarda, i a les deu nit

COLISEU POMPEIA
Dissabte, 26, nit, estrena de la pellicula
POR LA PAZ DEL MUNDO
patrocinada pel "Comitè Català contra la guerra"

SALÓ VICTORIA
València, 230-231 - Telèfon 72036
Avui, divendres, tarda, a les 4'15, i nit, a les quart de deu:
ECLAIR JOURNAL
EL REY COL, dibuixos en colors
El amante improvisado
per Buster Keaton (Pamplinas), Gilbert Roland i Monna Maris, i
EL HUSAR NEGRO
(versió alemanya)
Magna creació de Mady Christians i Conrad Veidt

CINES SALONS CINAES
TIVOLI
Avui tarda i 10 nit: "El rey de la plata", Edward G. Robinson i Bebe Daniels. Dibuixos i Atraccions
CAPITOL
Avui tarda i 9'45 nit: "El héroe se rinde", "Hombre es así", Henry Garat
CATALUNYA
Avui tarda i 9'45 nit: "Hay mujeres así", Lee Tracy i Ann Dvorak. "Felicidad con suerte", George Arliss
KURSAAL
Avui tarda i 9'30 nit: "Testamento original" (únicament tarda). "La locura del dólar" i "Tenor de cámara"
PATHÉ PALACE
Continua i tarda: "La gran jugada", "Repórter detective", en espanyol. "A la sombra de los muelles", en espanyol
EXCELSIOR
Avui tarda i 9'30 nit: "Repórter detective" (únicament tarda). "La gran jugada". "A la sombra de los muelles", en espanyol. Noticiari
MIRIA
Avui tarda i 9'30 nit: "Esta noche o nunca" (únicament tarda). "India habla", explicada en espanyol. "Guerra de valses", Renate Muller
GRAN TEATRE COMTAL
Continua 3'45 tarda: "Jinete relámpago", "India habla", explicada en espanyol. "Guerra de valses", Renate Muller. Comica
MONUMENTAL
Continua 3'45 tarda: "Pérez contra Pérez", "Jimmy y Sally", "La cruz y la espada", en espanyol. José Mojica
ROYAL
Continua 3'45 tarda: "El terror de los viles", "Jimmy y Sally", "La cruz y la espada", en espanyol. José Mojica
BOHEMIA
Continua 3'45 tarda: "David el apocado", "Mater dolorosa", en espanyol. "La promesa de mi marido"
PEDRO
Continua 3'45 tarda: "El testigo invisible", "Mater dolorosa", en espanyol. "Mercedes", en espanyol. Carnaval Aubert

SPLENDID CINEMA
Consell de Cent, 217 - Telèfon 50619
Avui, grandiós programa: La preciosa comèdia
MAMZELLE NITOUCHE
per Raimú, Danela i Janie Marèse
La pellícula de l'emoció
LA MANO ASESINA
per Ben Lyon i Bàrbara Weeks
DIBUIXOS SONORS
La superproducció en espanyol
EL HIJO IMPROVISADO
per Fernand Gravey i Florelle

CINE RAMBLAS
Rambla del Centre, 98 - Telf. 18078
Avui: COMICA i REVISTA CARLOMAGNO, deliciosa comèdia en francès, per Raimú i Marie Glory grandiosa superproducció nacional,
El agua en el suelo
amb Masuchi Fresno, Lluís Peña, i Pepe Calle
(Sessió contínua)

CINEMA ESPLAI
CORSEGA, entre Muntaner i Aribau
PARAMOUNT GRAFIC. EL TENIS ESPANYOL, documental. SAROUD, per Rex Ingram (només a la tarda). LA FLOR DE HAWAY, per Marta Eggerth i Ivan Petrowitch
Se ha fugado un preso
creació de Juan de Landa, Rosita Díaz i Ricardo Núñez

Concerts

Dimecres, 30 maig, CASAL DEL METGE
UNIC RECITAL
ALEXANDRE VILALTA
"Iberia", Albéniz; "Goyescas", Granados
Localitats: Unió Musical, P. de Gracia, 54

Diversos

AERI DEL PORT
El viatge en l'aeri és com un vol en avió, admirant-se panorames espléndids

Programes d'avui

TEATRES

Apolló. — Tarda i nit: "La gloriosa".
Barcelona. — Tarda i nit: "Mi abuelita la pobre".
Comic. — Tarda: "Gol", nit: "Al pueblo!, Al pueblo!".
Espanyol. — "El rei fa treballs forçats".
Novetats. — Tarda: "La fiesta de San Antón", "La dolorosa" i "Los claveles", nit: "No falta nadie", "La chulapona" i "La mártir de Granada".
Poliorama. — Tarda: "La loca de la casa", nit: "Ni al amor ni al mar".
Romea. — Tarda i nit: "La marquesona".
Victòria. — Nit: "Rosa de embajadores" i "Raza de bravos".

CINEMES

Actualitats. — Reportatges d'actualitat.
America. — "Hola bombero", documental en espanyol, "Prosperidad", "Los tres cerditos", en espanyol, i "Rasputin y la zarina", en espanyol.
Arenes. — "Paddy, lo mejor, a falta de un chico", "Hopla" i "La ruta de los corsarios".
Avinguda. — "De última hora", "Se ha fugado un preso"; a més, a la tarda: "El neófito".
Barcelona. — "Felipe Derblay", "Entre la espada y la pared" i "El zarewitsch".
Bosc. — "El favorito del regimiento" i "Anna la del remolcador".
Bohèma. — "La llama eterna", en espanyol, "El zarewitsch", "Cincuenta dólares una vida" i "Avila", en espanyol.
Bohemia. — "David el apocado", "Mater dolorosa", en espanyol, i "La promesa de mi marido".
Broadway. — "O todo o nada", "La propia culpa" i "Barrio chino".
Catalunya. — "Hay mujeres así" i "Calamidad con suerte".
Capitol. — "El héroe se rinde" i "Simonda es así".
Coliseum. — "Un par de frescos" i "El asesino diabólico".
Comèdia. — "La muchacha reportero", "El automóvil de Olgardis" i "Fatalidad".
Comtal. — "Jinete relámpago", "India habla" i "Guerra de valses".
Diorama. — "Melodía prohibida", en espanyol, "Héroes de Tachuela", "El hechizo de Hungría" i "El terror de Arizona", en espanyol.
Espiel. — "El tennis español", "Batoud" (únicament tarda), "La flor de Haway" i "Se ha fugado un preso", en espanyol.
Excelsior. — "Repórter detective" (únicament tarda), "La gran jugada" i "A la sombra de los muelles", en espanyol.
Fantasio. — "María".
Fémina. — "Romeiavitie aviador".
Fregoli. — "Melodía en azul", "Una aventura en el tren", en espanyol, "Dancing", en espanyol, i "Krakatoa", en espanyol.
Goya. — "La farándula trágica", "A batacazo limpio" i "Piratas de Shanghai".
Ideal. — "La dama del 13", "Tempestad de almas" i "No dejes la puerta abierta".
Iris Park. — "El zarewitsch", "Felipe Derblay" i "Alma de centauro".
Kursaal. — "La locura del dólar" i "Tenor de cámara".
Laietana. — "Boliche", "Muchachas de armas tomar", "Sí, señor Brown", "Martina" i "Mickey hombre mecánico".
Majestic. — "Melodía en azul", "Chico o chica", "Huérfanos en Budapest", en espanyol.
Marina. — "A la sombra de los muelles", "Anny se divierte" i "Sí, señor Brown".
Mundial. — "Se ha fugado un preso", en espanyol, "Noche de gran ciudad" i "Krakatoa", en espanyol.
Metropol. — "El tío Ernesto" i "Cazadores furtivos".
Monumental. — "Pérez contra Pérez", "Jimmy y Sally" i "La cruz y la espada", en espanyol.
Miria. — "Esta noche o nunca" (únicament tarda), "India habla", en espanyol, i "Guerra de valses".
Nou. — "Chofer con faldas", en espanyol, "Pasado mañana" i "Con mi Tarzán me basto".
Núria. — "Se ha fugado un preso", "Los que danzan" i "Paste de los ángeles".
París. — "Carlomagno" i "El agua en el suelo".
Pathé Palace. — "La gran jugada", "Repórter detective", en espanyol, i "A la sombra de los muelles", en espanyol.
Pedró. — "El testigo invisible", "Mater dolorosa", en espanyol, i "Mercedes", en espanyol.
Publi Cinema. — Reportatges d'actualitat.
Principal. — "Compañero" i "Hoy o nunca".
Rambla. — "Carlomagno" i "El agua en suelo", en espanyol.
Recreu. — "Humo de la victoria", "La virtud quebrantada".
Royal. — "El terror de los viles", "Jimmy y Sally", i "La cruz y la espada", en espanyol.
Saló Victòria. — "Eclair journal", "El rey col", "El amante improvisado" i "El husar negro".
Select Cinema. — "Paddy" (únicament tarda) i "Mercado de escándalos".
Splendid cinema. — "Mano asesina" i "El hijo improvisado".
Smart Cinema. — "Se ha fugado un preso", "Noche de gran ciudad" i "Krakatoa", en espanyol.
Talia. — "Felipe Derblay", "Vuelan mis canciones" i "Mil marcos por una noche".
Tívoli. — "El rey de la plata".
Triomf. — "A la sombra de los muelles", "Anny se divierte" i "Sí, señor Brown".
Trianon. — "El adivino", en espanyol; "El hombre de Atlántida" i "Santa", en espanyol.
Urquinaona. — "Alma de bailarina".
Volga. — "Alias la condesa", "Civismo"; a més, a la tarda: "El-El".
Xile. — "S. A. la Vendedora", "Paddy, lo mejor, a falta de un chico", en espanyol.

DIVERSOS

Hotel Ritz. — Avui i cada dia, The dansant. Pepe Hurtado.
Casa Llibre. — Avui i cada dia, The dansant.
Saló Doré (Granja Royal). — 10 Crazy Boys.
Maison Dorée. — Orquestra excèntrica The Happi Jazz.
Triana. — Típic café flamenc dirigit per Pepe Hurtado.

MUSIC-HALLS

Apolo. — Varietats i Mercedes Fifi.
Sa-Ta-Clan. — Varietats. Rosita Valles i Emilia Domingo".
Pompeya. — Inauguració de la temporada de primavera. Grans atraccions.
Edén Concert. — Varietats i Angelita Martín.
Excelsior. — Varietats i Mercedes Alvarez.
Moulin Rouge. — 50 artistes, 50, i Mimi Samaniego.
S'embul. — Ethel Alderson.

PHOSCAO

EL MES EXQUISIT DELS DESDEJUNIS I EL MES PODERÓS DELS RECONSTITUENTS

Aliment complet, compost i dosificat assenyadament per tal de respondre a totes les exigències fisiològiques, agradable al pàladar i d'una digestibilitat perfecta, el PHOSCAO ha resolt la qüestió de l'alimentació racional dels malalts, dels convalescents i dels ancians. Veritable acumulador de forces, el PHOSCAO és aconsellat pels metges als anèmics, als esgotats, a les dones embarassades, a les dides i a tots aquells que pateixen d'una afecció de l'estòmac (dispèpsia, gastràlgia, dilatació) o que digereixen amb dificultat

A LES FARMACIES I DROGUERIES

Dipòsit: FORTUNY, S. A., Hospital, 32 - BARCELONA

214

ELS AVORRITS DE SA BLENORRAGIA RECORREN a les especialitats PARADELL c. NOU 28

EL SULFOPILOL

Remei científic contra la calvície

GAIREBÉ tots els calbs ho són per la seborrea, aquesta hipersecreció del cap, que es manifesta amb l'aparició de la caspa. La seborrea és el començament de la calvície. Combatre aquella és evitar aquesta.

No es coneix altre específic contra la seborrea que el sofre. I no es coneix més que un medicament que permeti utilitzar aquestes propietats del sofre: el SULFOPILOL, ara de nou ofert al públic.

El SULFOPILOL no és, doncs, un producte empíric, casolà, o de perfumeria, preparat sense reponsabilitat científica. Pel contrari, està fet per facultatius catalans i basat en fórmules del gran dermatòleg Dr. Sabouraud. Es l'únic remei que li aconsellerà el seu metge, si el consulta. Amb el SULFOPILOL evitarà la caiguda del cabell en qualsevol moment en que es trobi el seu procés de calvície. Amb el SULFOPILOL tindrà, demés, sempre i perfectament el cabell net i sec, evitant que la caspa li malmeti la cabellera i li faci lleig i brut damunt el coll de la seva roba exterior.

En centres d'específics, al preu de 7'50 pts.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, 1.er pis, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la imprenta

ES VEN TERRENY

Extensió 17.000 pams, prop Plaça d'Espanya.
Preu: 3 ptes. pam. Facilitats de pagament
Raó: Bailén, 200, primer, segona. -- De 1 a 4.

ACADEMIA COTS Casa Central: Avinguda Portal de l'Angel, 38 -- BARCELONA -- Telèfons 18953 i 75303
APARTAT 782 - SUCURSAL: Ronda de Sant Pau, 55
PUNTADA A SIMILITUD DE LES GRANS INSTITUCIONS D'ENSENYANÇA COMERCIAL I IDIOMES DE L'ESTRANGER; PROFESSORAT PRACTIC ESPECIALITZAT, DE RECONEGUDA PROBITAT, NADIU, PER ALS IDIOMES. Sistema intuitiu propi, aplicat individualment
CLASSES SELECTES
DISTINTS SALONS AULES PER A LA SEPARACIÓ D'AMBDÓS SEXES, AMB LES COMODITATS DESITJABLES
Classes pràctiques: LLETRA COMERCIAL, ORTOGRAFIA CASTELLANA I CATALANA, CORRESPONDÈNCIA particular i comercial, ARITMÈTICA i CÁLCUL MERCANTIL, CLASSIFICACIÓ i ARXIU, PRACTIQUES D'ESCRIPTORI, TENEDORIA de conformitat amb les lleis tributàries i LLIBRE DE VENDES, MECANOGRAFIA en tots els seus aspectes, TAQUIGRAFIA, DIBUIX, FRANCÈS, ANGLÈS, ALEMANY, ITALIÀ, PRACTIQUES I TÈCNICA DE BANCA, MAQUINES DE CALCULAR. Pot ingressar-se qualsevol dia del mes
Classes generals, quota mòdica. Classes particulars per a persones respectables. Classes per a la dona, 7 Ptes. mensuals una hora diària. Classes generals alternes per a JOVES i SENYORETES convenientment separats, de Mecanografia, Taquigrafia, Francès i Anglès, a 6 Ptes. mensuals
PERITATGE, PROFESSORAT MERCANTIL I BATXILLERAT, al núm. 36. T. 25820. -- L'Acadèmia COTS col·loca oportunament els seus alumnes dignes i capacitats. — Durant l'estiu no s'interrompen les classes

L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLA

La concepció geomètrica que va fer una realitat l'existència de l'Eixampla barcelonina ha donat a aquest amplíssim sector de la ciutat un caràcter. La vastitud de l'Eixampla ha fet que partint del Passeig de Gràcia hom determinés la part d'Eixampla per la mà a què correspon. Llavors cal apreciar el caràcter de l'Eixampla, en primer lloc, segons la mà a què pertany, i en segon lloc subdividint-la en petits sectors que aconsegueixen gairebé la categoria de petits pobles.

L'Esquerra de l'Eixampla té un gran prestigi democràtic. Es cert que té les seves grans vies aristocràtiques, amples i fastuoses, com són les més immediates al Passeig de Gràcia. Però l'Esquerra de l'Eixampla, de la Ronda i el Paral·lel a la Diagonal i del Passeig de Gràcia a Sants, constitueix un sector populós i divers on es destaca principalment el menestral i l'obrer que tant de prestigi han donat a Barcelona.

I és que el caràcter general de Barcelona no es perd a desgrat de la concepció geomètrica que ha fet d'aquest tros de la ciutat un conjunt realment monòton. No hi fa res. A l'Esquerra de l'Eixampla trobareu establiments i locals que s'han incorporat per llur prestigi a la història de la ciutat.

Les grans vies d'aquest indret ciutadà no s'aturen totes a la Diagonal. Algunes d'elles les veiem enfilar-se costa amunt fins a assolir la muntanya amb l'afany ambiciós de junyir la muntanya i la mar. Es clar que la Ronda les deté i els priva el pas per tal que respectin aquelles coses de la ciutat que tot i ésser actuals tenen també una llarga i gloriosa història.

SASTRERIA OLYMPIA
O. RICCI
Aldana, 11 - Barcelona - T. 34693
Presenta les novetats més selectes per a la temporada d'estiu
VEGEU EXPOSICIO I PREUS

LA VALENCIANA
MOBLES
Tamarit, 153 Telèfon 32360
BARCELONA

JOSEP FORCADELL
OLIS
Servei a domicili
Urgell, 95 Telèfon 35327
BARCELONA

FERRAN JOSA
COLMADO
Gran assortiment en Xampanys i Queviures
Aribau, 36 Telèfon 10152
BARCELONA

JESUS QUINCOCES
Constructor moblista
Mobles clàssics - Mobles anglesos
Mobles moderns - Mobles auxiliars
Aribau, 95 - 97 Telèfon 76115
BARCELONA

AMERICAN CONFORT
MOBLES
Urgell, 114 Telèfon 31028
BARCELONA

F. FERRERO
GRAVATS
Urgell, 108 Telèfon 32624
BARCELONA

JOAN SOLER
CARBONS
Servei a domicili
Urgell, 70 Telèfon 32330
BARCELONA

DANIEL UBEDA
TAPISSER
Aribau, 20 Telèfon 21484
Comunica a la seva clientela i amics el pròxim trasllat dels seus tallers a
MUNTANER, 68 BARCELONA

JARDINERIA PIERA
Vda. d'A. Piera
Viladomat, 129 Tel. 33641
BARCELONA

TRANSPORTS PRATS
Carrer de Calàbria, 271
Telèfon 35218
BARCELONA

FREDERIC TARRES
Fàbrica d'Articles de Pell
Muntaner, 83 Telèfon 71828
BARCELONA

J. TORNATÓ
Administrador de Finques
Muntaner, 108 - Telèfon 74173
BARCELONA

C. SERRA VIÑALS
Especialitat en la venda de tota mena de LAMPARES
Aribau, 43 Telèfon 32668
BARCELONA

COLMADO V. GALIÁ
Queviures de totes menes
Servei a domicili
Vilamarí, 2 Telèfon 31610
BARCELONA

L. ARAGONES
OLIS
Provença, 81 - Telèfon 30379
BARCELONA

ALBERT AMAT
PINTOR
Muntaner, 127 Tel. 72991
BARCELONA

A. PUERTOLA
GASOSES
València, 103 Telèfon 78478
BARCELONA

IMPREMTA GUTEMBERG
Especialitat en tota mena de treballs tipogràfics
Sepúlveda, 161 Telèfon 33575
BARCELONA

M. TEGEL
Comissionista
Viladomat, 103 Tel. 33846
BARCELONA

R. LLIMÓS
TAPISSERIA
Urgell, 34 Telèfon 35821
BARCELONA

ESTARLICH
Perruqueria de Senyores
Muntaner, 103 Tel. 76621
BARCELONA

JOSEP M. ARNAU
IMPREMTA
Especialitat en tota mena de treballs tipogràfics
Muntaner, 66 Telèfon 32487
BARCELONA

J. BENET
Electricitat per a l'Automòbil
Reparació de part elèctrica de l'automòbil i industrials
Muntaner, 10 Telèfon 30916
BARCELONA

ANTONI J. ROVIRA
IMPREMTA
Rocafort, 161 Tel. 31287
BARCELONA

F. SEGUÍ
Llevadora
Muntaner, 78 Tel. 73564
BARCELONA

M. BLASCO
JOGUINES
València, 81 Telèfon 34647
BARCELONA

RAMON BOIX
Autocars i autoòmnibus de lloguer per a excursions collectives
Urgell, 125 C Telèfon 34610
BARCELONA

JOSEP GRACIA JUNCOSA
ELECTRICITAT
Instal·lacions per a aigua, gas i electricitat
Viladomat, 85 Telèfon 32041
BARCELONA

F. FUSTE
Fàbrica de Capses de cartó
Tamarit, 92 Telèfon 33496
BARCELONA

DOMENEC BANÚS, S. EN C.
CARRETEIGS
Calàbria, 128 Tel. 30945
BARCELONA

ERNEST OHLIGER
REPRESENTANT
Balmes, 287 Telèfon 71616
BARCELONA

PERE ALVAREZ, S. A.
DE PRODUCTES QUIMICS
Rocafort, 96 Telèfon 31661
BARCELONA
Casa central a St. Feliu de Llobregat

Fibres Xampany "EUREKA"
Premiada amb Medalla d'Or a l'Exposició de Barcelona de 1929
AL PREU DE LA CERVESA
Demaneu a Bars, Cafès i Ultramarins Telèfon 31196

A. MONTSENY
Contractista d'Obres
Muntaner, 338 - Telèfon 79331
BARCELONA

J. MARTÍ
LAMPARES
Diputació, 187 Tel. 35673
BARCELONA

J. LLAMAS
ADVOCAT
Muntaner, 113, segon, primera
Telèfon 70375
BARCELONA

E. SABATER
CORRETGES PATENTADES
"VICTORY"
Borrell, 111 Telèfon 32857
BARCELONA

Fibres Xampany "EUREKA"
Premiada amb Medalla d'Or a l'Exposició de Barcelona de 1929
AL PREU DE LA CERVESA
Demaneu a Bars, Cafès i Ultramarins Telèfon 31196

Perruqueria per a Senyores
CATALONIA
Permanents garantides
Tintures Henné líquides
Muntaner, 172 Telèfon 71606
BARCELONA

M. ROIG QUEROL
Metge Internista
Muntaner, 6 Telèfon 33771
BARCELONA

POCH
MOBLES - DECORACIO
Urgell, 41 (xamfrà Sepúlveda)
Telèfon 34762
BARCELONA

ANTONIA FORT
TINTORERIA
Provença, 77 - Telèfon 35178
València, 155 - Telèfon 70635
Comtal, 18 - Telèfon 15359
BARCELONA

Balances automàtiques i semiautomàtiques
Talladores de fiambres - Picadores de carn de la marca mundial S A S T
Concessionari general per a Espanya i colònies
COMPANYIA GENERAL DE MAQUINARIA, S. A.
Balmes, 177 - Barcelona - T. 77606

FRANCESC DURAN
GARATGE
S'admeten cotxes a pupil·latge
Taller de reparacions
Tamarit, 134 Telèfon 35716
BARCELONA

Busquets Ribé Rosell i C.
CALÇATS
Villarroel, 60 Telèfon 33944
BARCELONA

JOSEP CINTO GUALLAR
REPRESENTANT
Urgell, 60 Telèfon 33744
BARCELONA

MINES D'ANTRACITA MONTANA, Stat. Ltd.
BEMBIBRE (LEON)
Oficina de venda:
Barcelona: Consell de Cent, 225, principal, primera - Telèfon 30376

L'Advocat
Josep M. Pou Sabater
donarà a la publicitat, aquesta setmana, un llibre: "EL DOBLE CRIM D'ARGEL"
En aquest tenebrós procés juga el nom del senyor Joan March i es parla d'un complot contra els senyors Prieto, Carner i Azaña. Se vendrà a totes les llibreries i quios-

GRAN COTXERIA DE
NICANOR CANELA
Servei acurat en cotxes per a noces, bateigs, comunions, etc., etc.
PREUS SENSE COMPETENCIA
Casanova, 72 - Barcelona - T. 31364

JOSEP TORRENT
IMPREMTA
Muntaner, 52 Telèfon 31819
BARCELONA

F. GUILLE MOREU
Agent Comercial
Balmes, 242 - Tel. 72395 - 79091
BARCELONA

FIRA DE LEIPZIC
Delegat oficial honorari
GUILLEM SOHUL
Muntaner, número 190
BARCELONA
Telèfon 72505

EMILI TIJERAS
Marbrista-Escultor
Taller: Aragó, 106, i Borrell, 178 - Tl. 31738
Despatx i venda: Sepúlveda, 138 bis, xamfrà Urgell, 41 - Telèfon 33807
Panteons, tombes, lápides, inscripcions, taules de café i taulells
Reproduccions artístiques en pedra i marbre

MANUEL ORTILLES
INSTAL·LACIONS GENERALS ELECTRIQUES
Reparació de petits aparells
Villarroel, 103 Telèfon 33535
BARCELONA

J. LUCEROA